

Chu Lai

Út Teng

vh NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC

Mục lục

Chương 1: Tìm Kiếm

Chương 2: Chiếc Đờng Hồ Và Cái Giỏ Lươn

Chương 3: Ra Sông

Chương 4: Đoạn Kết

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 1: Tìm Kiếm

Thực ra tên nó là Ròng, út Ròng! Nhưng người ta cứ hay gọi nó là Teng, út Teng! Lớn lên một chút bắt đầu nhận biết được đi đâu này, nó tò mò hỏi má. Má nó hơi ngó ra, ngúc ngoác cái đầu một chút rồi cười à: "Ôi! Thằng nhỏ không hỏi thì tôi cũng quên phứt rồi! Ròng, con ạ! Đúng ra ba đặt tên con là Ròng. Má sanh ra con ở trên ghe, vào một buổi nước ròng tới đây, ba con phải lội bộ đẩy má đi cả nửa ngày trời mới tới cái chòi có bà đỡ nhưng không kịp... Con ra đời giữa con nước ròng, vậy đó". "Thế sao tụi bọn nó cứ kêu con tên Teng?". Nó định hỏi nữa nhưng thấy má nó có vẻ tất bật định đi đâu, nên thôi. Và lại, nó nghĩ, Ròng có cái cứ kêu Ròng, chắc Teng cũng có cái cứ kêu Teng, phải tự hiểu lấy thôi. Hôm sau ra sông gặp thằng Đám, bạn chí cốt của nó, nó tuyên bố đầy vẻ trịnh trọng: "Mày biết tại sao tao tên Teng không mày? Tại vì tao hay toòng teng đeo chiếc giỏ xách ra sông kiếm cá hoài đó mày. Cũng như, mày tên Đám, chắc là hồi má mày sanh mày, bả...". Nói tới đây, nó tịt vì chưa kịp nghĩ ra được cái lý do gì mà bạn nó tên Đám cả. Hai đứa nhe răng cười, thằng Teng cười to nhất. Vậy là nó vẫn chưa thành người lớn. Người lớn gì mà có thể cũng không biết.

Rồi nó cũng quên chuyện đó ngay. Ròng hay Teng cũng đầu dính dáng đến sông hết trời. Gọi tên gì cũng được, kể cả tên Sông, tên Nước, tên Cá, tên Tôm... Ngon lành hết. Miễn là ngày ngày, má cứ cho nó ra sông với thằng Đám là được rồi.

Cả hai đứa năm này đều chưa đầy mười ba tuổi. Nhưng có lẽ do chạy nhảy, bơi lội nhiều nên chân tay mau dài ra, rần lẩn lẩn và da dẻ thì hồi nào cũng cóc cáy. Hai đứa thuộc loại bơi lội giỏi nhất ấp. Con sông Sài Gòn to rộng là thế, lấm sóng là thế mà ngày nào hai đứa cũng lội qua lội lại như không. Thằng Teng da xanh trắng, có vẻ hoạt hơn một tí, bơi lặn, nói năng cũng khá hơn bạn, nhưng thằng Đám lại nhiều mẹo mực bắt tôm, bắt cá hơn và da thì đen bóng. Ba thằng Đám là dân sông nước, cả đời lên đặng

với đấng, với vó mà. Còn ba của thằng Teng... Lâu lắm nó không nhìn thấy mặt ba nó. Phải đến mấy năm rồi ấy! Tất nhiên là nó hỏi, cũng như tính nó thường hay hỏi làm nhiều khi má nổi đóa lên, nhưng riêng hỏi về ba thì má lại nhỏ giọng đi, ánh mắt nhìn nó dịu dàng hơn: "Ba con đi rồi! Đi xa lắm!... Ráng ngoan, lớn lên chút nữa, con sẽ gặp ba". Bà Năm ở kế bên lại có lần bô bô nói giữa chỗ đông người: "Thằng cha này đi lấy vợ nhỏ rồi, nhắc tới làm gì cho mất công!" Lúc khác, vắng vẻ, bà gọi nó vào cho cái kẹo mè xừng: "Đừng nhắc nhiều đến ba nữa nghe con... Đừng nhắc nhiều má con nó buồn". Không hiểu phải quấy ra sao, từ đó thằng Teng không nhắc đến ba nữa, song từ ký ức nó vẫn nghĩ đẹp về ba nó. Nó chỉ nhớ lảng máng ba nó người cao nhưng ốm, tóc cắt ngắn, bàn tay to toàn mùi thuốc rê hay vỗ vỗ vào má nó và tiếng nói khàn khàn ấm ấm. Hồi ấy, mỗi đêm ba về nó đều bị dựng dậy và hai cánh tay to tướng của ba cứ ôm riết nó vào lòng tới muốn nghẹn thở luôn. Từ người ba, nó thấy mùi thơm thơm nồng nồng của sông nước. Ba chắc từ sông về? Nó chắc mẫm thế và càng nép chặt vào bộ ngực có cái mùi quen thuộc đó hơn. Những đêm như thế, ba nói chuyện với má rất lâu, lâu lắm, tiếng ba rì rầm thoảng nhẹ như tiếng gió thổi vào vườn chuối ở sau nhà. Gần sáng ba đi, mắt má mọng nước nhìn ba nhưng ba lại nhìn nó. Gặp mắt ba mênh mang như mặt sông mùa nước. Khiến nó rợn rạo cả người. Nó thương ba nó lắm! Má cũng thương ba lắm! Thế tại sao ba nó lại bỏ má con nó đi với bà nhỏ? Bỏ đi lâu năm rồi! Lâu đến nỗi nó không còn nhớ mặt ba ra sao nữa. Nó không tin ba nó là người như thế. Bà Năm ác với má, bà Năm đặt đi đâu ra thế thôi. Không được nó lại mang đi đâu này hỏi má. Má tái mặt đi, giọng nói tắc tắc như đang nhai cục cơm to: "Bà Năm nói... Nói đúng đó con! Ba con đi lấy vợ nhỏ rồi! Lấy xa lắm. Thôi! Con ở với má cũng được. Má thương con, thương con nhiều..." Nếu thế thì nó tin. Má đẻ ra nó nói cơ mà. Nhưng bằng nhạy cảm của tuổi nhỏ, của đứa con quen hơi ben tiếng người cha, lắm khi nó cứ ngờ ngờ. Nếu thế thì má phải ghét ba, phải la ba như cô Bẫy ở đầu ấp chớ. Cô Bẫy ấy à? Mỗi lần nhắc đến chú Bẫy bỏ cô đi Sài Gòn với gái là mắt cô lại long lên, tiếng nói át cả tiếng ca - nông nổi trên chi khu. Còn má, nhắc đến ba, cặp mắt má trông khác lắm, giống cái lúc gần sáng hồi nào ba từ giã má con nó ra sông. Ra sông, nó chắc thế. Nó cho rằng: tất cả những người tốt bụng, những người nó quý yêu đều sinh ra từ sông, và nếu có đi đâu thì cũng chỉ về sông thôi. Sông đối với nó là cả một thế giới bí hiểm, là những chuyện cổ tích hấp dẫn tới mọi người mà hồi bà

nội còn sống nội thường kể cho nó nghe. Nhưng... lòng nó chợt thất lại: nếu ba không thương má, ba bỏ đi như chú Bầy thì ba cũng phải thương nó chứ! Nó có tội gì đâu. Nó chỉ biết thương ba, đêm đêm mong ba gõ cửa lách vào nhà và mang theo cả gió lạnh, cả cái vị thơm thơm nồng nồng của dòng sông thân thộc. Nó có ghét ba đâu! Có lỗi gì với ba đâu! Nghĩ thế, tủi thân, nó lại rơm rớm nước mắt. Sáng dậy, thấy đuôi mắt con đọng nước, má vội siết nó vào lòng và lập rập nói cái gì không rõ, chỉ thấy hơi thở nóng hổi phả vào gáy nó.

Sáng nay thằng Đằm như Teng ra sông bắt cu đing (một loài ba ba ở sông). Teng thích chí lắm. Gì chứ bắt cu đing là Teng chịu liền. Mùa này cu đing rời mí nước bò lên kiếm mồi lổm ngổm đầy ruộng lậu, tha hồ mà rượt. Một chú cu đing cỡ vừa, mang ra chợ bán cho tiệm ăn ông ba tàu Sáng Lố cũng được vài trăm mang về cho má. Một buổi bắt cật lực cũng phải được ít nhất ba con. Ba con là gần một ngàn bạc. Thế là má vui rồi, sớm sớm má đỡ tất bật lo gạo mắm cho hai bữa cơm trong ngày nữa. Teng thương má lắm! Từ ngày không dòm thấy ba, Teng dần hết tình thương cho má. Má lắc đầu: "Con thương má thì con ráng đi học tiếp, đừng để cái dốt nó làm hèn người đi. Ba ngày trước..." Nhưng Teng thích ra sông hơn đi học. Học cũng thú nhưng ngày nào cũng phải đi qua thấy mấy cái đống trong chi khu, nhìn thấy tụi lính ăn nhậu, chửi tục, hù dọa trẻ con, trêu chọc các thím, các chị qua lại, là Teng không ưng rồi. Vả lại trong lớp sao lắm con nhà phách lối thế. Học thì dốt mà mặt cứ vênh lên. Ông già tụi nó người thì có tiệm ăn, tiệm vàng ngoài chợ, người thì đứng chân trong hội đồng, trong ban đại diện, trong quận cảnh sát... Tóm lại toàn một thứ con nhà khó xài cả. Tính Teng lành, xởi lởi với bạn bè, nhưng thằng con nhà nào bĩ mặt khinh Teng là Teng muốn ục liền. Tháng trước Teng đã thoi sừng mặt thằng con trai nhà trưởng ấp vì nó dám sắc láo gọi thằng Đằm là con nhà mất giống. Lão hiệu trưởng bắt Teng đứng dang nắng một ngày. Uất quá! Hôm sau Teng đốt sách, bỏ học ở nhà. Thấy Teng nghỉ, thằng Đằm cũng thôi học luôn. Ngày đầu má khóc, má lại nhắc đến ba. Ngày sau, ngày sau nữa thấy Teng không chuyển, má làm mặt giận. Teng lậm lì không nói thêm câu gì nữa, cứ lủi thủi ra sông tối mịt mới về. Dần dà má hiểu tâm trạng của Teng lại càng thương Teng hơn. Đáp lại lòng má, tối tối Teng kiếm sách đến nhà Đằm tự học thêm. Hai đứa hì hụi học với nhau đến khuya mới lọ mọ ra về. Thấy thế, má Teng bắt đầu cười: "cái tính

thằng Teng kỳ quá bà Năn à! Y hết cái tính... Nói là làm, mà làm cái gì cũng phải kỳ được. Sau này r ồi khỗ thế đấy". Nói "khỗ đấy" mà mắt má lại sáng lên. Cấm nó nhắc tới ba mà động một chút má đầu kêu tên ba! Người lớn sao kỳ quá! Tuy vậy về chuyện ba, nó lảng máng cảm thấy có cái gì không bình thường, nhưng trẻ con không thích phân tích chi li, nó tạm chấp nhận cái đã.

Sông Sài Gòn sớm nay nước trải ra mênh mông, rặng dừa nước bên kia bờ, dòm chỉ thấy ngọn lá lơi, ngôi nhà của bác Tư đánh đặng, nửa chìm nửa nổi trong nước nhìn tức cười quá. Trước mặt Teng những trái chà là tròn trịa gai góc tựa trái s ầu riêng bé bé đang nhảy tung tung trên sóng. Cạnh rặng chà là, kín đáo và m ềm mại, mấy cụm rau móp uốn cong thân mình xuống sát mặt nước như đang tập múa. Nhìn những cọng rau móp non búng ấy, tự dưng Teng thấy ứa nước ở chân răng. Dưa móp má muối ăn thơm và giòn lắm, kho với cá cũng ngon, nấu canh chua lại càng khoái. Đi đâu về chỉ cần mấy lát móp muối chua chấm mắm nêm pha nửa thìa đường là Teng có thể ăn hết cả n ồi cơm trong nháy mắt. Lát nữa, trước khi về phải chui vào ngắt một ôm rau móp mới được. Teng nghĩ thế và dậm chân bước lên ruộng lậu. Gọi là ruộng lậu vì cả cánh đ ồng mênh mông này toàn mọc một thứ cỏ năn trên sinh l ầy, nhìn mút t ần mất cũng không thấy một bóng người, bóng nhà nào cả. Đứng trước khu ruộng điều hiu hoan vắng, sông rộng, trời cao, đ ồng đất vắng teo. Teng cứ thấy bu ồm bu ồm, thấy bơ vơ như người đi lạc. Thình thoảng có một chiếc trực thăng âm ạch bay qua càng làm cho khúc sông thêm ắng lặng. Đây là khúc sông, lính chi khu không dám lai vãng, và "Việt cộng" cũng không muốn lộ mặt ra. Khúc sông chết! ông già Tư Đồn còn bảo thế, và ông khuyên hai đứa đừng l ần mò tới mà tê bay đạn lạc lại cực thân. Nhưng hi ềm một nổi, chính vì khúc sông chết mà tôm cá, cu đình lại nhi ều. Có ai dám ra bắt đâu.

Thằng Đằm lội trước Teng một quãng xa, hai cái bắp chân lảng sinh của nó cứ vung lên nhoang nhoáng. Chắc nó đã phát hiện ra vết cu đình trườn lên sinh? Cái khoản này thì Teng chịu cứng. Một khi Đằm đã nhìn thấy dấu cu đình thì con vật đó có lủi tới đáy sinh nó cũng tóm được. Thì kia! Thằng Đằm cúi lưng xuống một cái nư chớp nư và khi thẳng người lên, nó đã khoái chí quay tròn một con cu đình trên đ ầu. Bốn chân ngắn chũn của con vật cứ

đạp choi choi trong không khí làm bắn ra những giọt sình nâu quánh dưới nắng, trông đến ngộ. Teng cũng reo lên và chạy lộp bộp tới phía bạn.

Đúng lúc đó có tiếng bà Năm hò tên Teng ở dưới mí sông. Bả gọi gì cà? sao bữa nay bả dám ra tới tận đây? Thằng Teng trố mắt nhìn. Thấy nét mặt bà hớt hải, mái tóc bạc sỗ tung, hai tay cố cạp be thuyền cho mũi chạm bờ, thằng Teng thấy làm lạ và ngập ngừng đi lại.

Vừa trông rõ mặt Teng, bà Năm đã nói, giọng phào đi:

- Teng! về về con! Lính nó giết ba mày rồi. Ở ngoài chợ ấy. Lẹ lên! Tao phải về trước đây không má mày...

Bước chân Teng nhún đi. Bã sình dưới chân nó như dâng lên... Dâng lên...

o O o

Về tới nhà, Teng nhìn thấy má đang vật vã trên giường, tóc rối bời, mặt tái xanh và hai con mắt đỏ quầng lên. Bà Năm đang giữ rịt lấy má, tay bịt chặt lấy miệng má không cho má kêu. Teng chỉ nghe thấy những tiếng hức hức tắc nghẽn. Lát lát, má lại quằn người ra khỏi tay bà Năm định nhào ra cửa. Thấy Teng, bà nói vội, giọng hỗn hển:

- Út! mày vào giúp ngoại một tay giữ má mày lại. Má mày mà điên đầu chạy ra chợ bây giờ là chết! chúng nó chỉ chờ có vậy thôi.

- Nhưng ba con đâu, ngoại? Tại sao lính lại giết ba con? - Teng vừa ôm ghì lấy lưng má vừa mếu máo hỏi.

- Khẽ! Khẽ chứ! Ra đóng chặt cửa lại. Đặt má con nằm xuống. Rồi chưa? Đêm hôm ấy lính nó phục giết được ba con nhưng không biết người bị giết là ai cả. Nó đang chờ thân nhân ra nhận mặt. Ba con là... Nhưng thôi, để sau này má con kể.

- Nhưng ngoại nói ba con đi lấy bà nhỏ, sao lại bị lính giết ở đây?

- Thôi! Đừng hỏi nữa. Dần dà con sẽ biết. Ba con đi làm việc nước, việc dân, không có việc nhỏ việc lớn chi đâu. Ngoại dặn này: ở nhà với má, cấm được chạy ra chợ. Va không được tỏ cho ai biết đấy là ba con nghe chưa?

- Ba con đang nằm ngoài chợ hở ngoại?

Bà Năm không trả lời, chỉ có tiếng nấc đau đớn của má bật lên.

- Con... Teng! - Má Teng quờ quạng bầu chặt lấy tay Teng. Ba con đang nằm ngoài chợ... Con đừng hỏi nữa, con ở nhà với má. Con đừng đi đâu cả nghe... Con! Bây giờ má chỉ có mỗi mình con.

Má Teng lại là người đi, hai hàm răng cắn chặt vào môi đến rớm máu. Cho tới lúc này Teng mới khóc. Teng khóc lặng lẽ, mặc cho nước mắt lăn chã rơi ra. Không được khóc to! không được mếu máo. Trong nhà bây giờ chỉ có độc Teng là đàn ông, Teng phải tỏ ra cứng cáp. Teng nghĩ thế và càng cố kìm lại. Trong lúc thảng thốt, Teng loáng thoáng hiểu đằng sau cái chết của ba có một cái gì không bình thường, có cái gì đang đe dọa cuộc sống của má con Teng. Teng cắn răng lại... Mắt Teng nhoà đi không trông thấy thằng Đảm đang ng ồi bên nó tự lúc nào và cũng đang sục sục.

Đến xế chiều, nhân lúc má mệt quá thiu đi và lại có bà Năm đang nấu giùm n ồi cơm, Teng quyết định ra chợ. Thằng Đảm cũng lặng lẽ đi theo. Biết tính bạn nóng nảy và hay làm li ều, Đảm không thể rời bạn lúc này. Tính Đảm lặng lẽ, trầm ngâm và hay chiều bạn. Xưa nay trong mọi chuyện, Đảm thường hay nhường nhịn Teng. Teng hiểu thắng, Đảm chịu nhận phần thua. Teng bộp chộp, Đảm lại nhu mì. Teng hoạt bát, Đảm lại tỏ ra chín chắn. Teng thường bênh vực bạn hết lòng ở chỗ đông người khi có kẻ nạt nộ. Đảm lại hay tâm tình thủ thỉ với Teng lúc chỉ có hai đứa. Đảm hiền và chu đáo như con gái, như một người chị của Teng. Teng ồn ào và năng nổ khiến Đảm đi đâu cũng thấy vững tâm. Đôi bạn trái tính trái nết nhưng lại chơi với nhau thân thiết như anh em ruột thịt. Hai nhà cũng coi hai đứa như chính con cái của mình. Lúc này, trước cảnh ngộ của gia đình Teng, chỉ có một mình Đảm biết và chia sẻ nỗi đau âm thầm ấy. Tính ít nói, nó không biết khuyên nhủ hay an ủi bạn một câu gì, chỉ im lìm quan sát bạn và sẵn

sàng làm mọi thứ để bạn được vui, được quên đi chốc lát những giọt nước mắt tuôn hoài không thôi trên má. "Không được để Teng lủi thủi một mình lúc này!" Đảm nghĩ thế.

Chợ nằm trên trục lộ. Xuôi bên phải là về Sài Gòn, ngược lên trái là đi Bến Cát. Đoạn đường này suốt ngày nghìn nghịt những người, xe cộ qua lại. Xe bò碌碌 ra bùng, xe lam, xe đồ phun khói về về, xe nhà binh xám xịt lờng lên bạt mạng..." Đây là một đoạn đường an toàn trên trục lộ 13 đẫm máu và nước mắt!" Chúng nó nói với dân như thế. và chúng nó nghênh ngang qua lại, miệng ngậm thuốc, mắt láo liêng trong cái thế coi trời bằng vung. "Việt cộng à. Việt cộng hết trơn hết trọi rồi! Sau Mậu Thân, còn thằng cha Việt cộng nào sống sót nổi nữa. Bà con cứ vững bụng đi!". Đây là câu cửa miệng của thằng trưởng ấp. Lúc này cái nón phớt, cái áo bà ba màu mỡ gà và cái quần tây đen của hắn cũng đang thoáng qua, thoáng lại ở nơi ngã ba đường. Chỗ ấy, dù mặt trời đã sắp lặn bên kia sông, nhưng vẫn còn đông người đứng quây vòng trong, vòng ngoài. Một vài chiếc xe đang phóng với tốc độ nhanh thấy vậy cũng dừng lại ngó nghiêng. Giao thông trên đường bị tắc nghẽn. Bọn lính bảo an, dân về các súng Mỹ đi qua đi lại trông vừa dữ tợn, vừa nhớn nhớn. Đó đây có những tốp lính chủ lực đeo khăn quàng đỏ đang đập phá trong các quán tiệm hai bên đường. Nhốn nháo, nổng nực, bụi mù.

Chỗ ấy vòng người vẫn xúm đen xúm đỏ.

Bước chân Teng hụt hẫng. Tim Teng thất lại, đau nhói. Em biết chỗ ấy người ta đang bâu kín quanh cái gì rồi. Mặt em xanh nhợt đi. Teng biết ba Teng đang nằm giữa vòng người ấy. Cái chân Teng muốn quảy lên, lại muốn trì lại. Thoạt đầu Teng tính chọn một cây cao gần đường trèo lên để được nhìn thấy mặt ba, để bọn lính không nhìn thấy nhưng ra đến nơi thấy thiên hạ nhốn nháo thế này, Teng không được, muốn len thẳng vào vòng người để nhìn mặt ba cho rõ. Nhìn lần cuối cùng... Và như có tiềm thức xô đẩy, Teng cứ chen vào như mơ ngủ. Mùi mồ hôi, mùi khét lẹt của thuốc lá lính càng khiến cái đầu nóng phừng phừng của Teng ngây ngây. Teng len vào. Len vào nữa! Người ta đẩy Teng ra, huých Teng lại, Em cứ len vào. Mặt mũi đỏ gay, mắt bạc đi và chợt Teng đứng sững... Trước mắt Teng là một người đàn ông đang duỗi chân, duỗi tay trên nền đường như

ngủ. Nước da trắng bệnh, miệng mím chặt, một bên mép trĩu xuống trong cái vẻ đau đớn, trên đỉnh đầu có mảng tóc dính bết máu... Mắt em hoa lên. Ba! Ba ơi! Có phải ba thiệt đấy không? Sao ba lại nằm thế? Ba dậy đi! Người ta đang nhìn chăm chăm vào ba kia kìa! Trong giây phút ấy, mắt Teng mở to cố không tin rằng đấy là ba em. Nhưng ba Teng thật r ấ: tóc cắt cao, khuôn mặt xương xương, bàn tay có những ngón vàng khố thuốc r ề... Ba! Một chút nữa Teng kêu thét lên như thế và chạy xô lại ôm ch ần lấy ba nếu thằng Đ ảm không kịp thời giữ nghiến lại. Ôi! Mấy ngón tay thằng Đ ảm xiết vào vai đau quá! Cái xiết tay đó khiến Teng chợt nhớ lại hoàn cảnh của mẹ con mình. "Chúng nó chỉ chờ thân nhân ra nhận mặt..." thằng Teng đứng trụ lại được nhưng hai đ ầu gối nó run b ần lên. Không có thằng Đ ảm đeo cứng phía sau thì Teng đã khuyu xuống r ấ. Đứng lút trong dòng người. Teng khóc âm th ần. Nước mắt đặc quánh không rơi được xuống má nữa.

Nhưng thằng Đ ảm không cho Teng đứng lâu, g ần như thô bạo, Đ ảm kéo x ềnh xệch Teng ra ngoài. Teng không muốn ra, em muốn đứng đây đến đêm, đến sáng mai và đến nhi ều ngày nữa, kỳ cho tới khi nào ba Teng tỉnh lại, mở mắt ra, cười với Teng và bằng bàn tay to tướng ôm siết nó vào bộ ngực hơi khố thuốc r ề mới thôi. Ý định vậy mà bàn tay thằng Đ ảm b ừa nay kéo chặt cứng, không cho chân Teng bám đất nữa. Như bị áp bức, nó vung tay tát mạnh vào mặt thằng Đ ảm một cái. Thằng Đ ảm choáng người, bàn tay bấu vai nó lỏng ra nhưng chỉ thoáng chốc, Teng lại bị kéo s ềnh sệt r ấ. Vòng người nhanh chóng lấp kín khoảng trống của hai đ ứa nhỏ vừa rời đi. Ra đến vòng ngoài, trong ánh chi ều đỏ b ầm như máu, Teng mới chợt thấy một bên mũi bạn có dấu máu và hai tròng mắt r ần r ần nước. Teng nói ào ào:

- Đ ảm!... Mà bỏ qua cho tao... Tao không muốn thế...

Đ ảm cười méo x ẹo, lắc đ ầu. Khuôn mặt và tình cảm của Đ ảm phần nào giúp cho Teng trở lại trạng thái tỉnh táo. Nó ngoan ngoãn đi theo bạn như trong cơn mê. Những tiếng nói đàn ông, đàn bà; những tiếng nói thanh, tr ần loáng thoáng lọt vào đôi tai mù mị của Teng.

- Mấy ông chánh quy ền làm ăn bất nhân! Bắt giết được người ta rồi thì thôi, có chi mà phời nắng phời mưa hoài vậy. Chà! Cũng là một con người! Lấy người chết răn đe người sống, kiểu này xem ra không đặng.

- Không rõ ông này người ở đâu mà gan quá trời vậy! Lính đen đường đen ấp mà lợt vô làm chi cho khổ kia chớ!

- Nghe nói khi đêm họ vô đông lắm. Đụng nhau một trận ra trò. Đường như bên này bỏ xác cả chục mạng, bên kia mới chỉ để lại một mạng. Ôi dào! Chiến tranh liên miên tới bao giờ mới thôi đây? Chỉ cực vợ con, gia đình! Mà dòm vóc dáng cái người này cũng trẻ.

- Vậy mà mấy ông quốc gia kêu khu này bình định tuyệt đối rồi. Tuyệt đối đấy. Thôi, từ nay nhà nào nhà nấy đắp thêm bao cát vào ngủ cho ngon.

Có người tỏ ra thông hiểu hơn, ghé tai nói nhỏ với người bên cạnh:

- Họ bẫy đó! Họ chờ xem ai ra nhận họ hàng thân thiết với người này là chụp li ền, đưa vô khám khui ra nữa. Không hiểu liệu từ giờ tới sớm mai có ai ra nhận không? Chắc không phải người vùng này, nếu phải, gia đình họ chịu sao thấu mà không ló đầu ra. Gan! Phải nói Việt cộng có cái gan trời.

Và lướt qua con mắt cay nhức của mình, Teng cũng thấy được những khuôn mặt rắn đanh căm giận, những cái nhìn đau đớn của nhiều người, có cảm giác Teng chỉ thét lên một tiếng "Ba ơi!" là cả khối người kia sẽ rung chuyển, gào theo tiếng thét của Teng...

Teng nghe ong ong trong đầu. Tuy vậy đầu óc nó cũng có một khoảng tăm tối sáng bừng lên. Trời! Thế ra Ba là Việt cộng! Ba là Cộng sản, là người... Ba là... Thế sao bà Năm nói, má cũng nói... Thôi! Teng hiểu rồi! Má sợ Teng không giấu được, sợ bọn nó hay biết, gây rầy rà. Má ơi!...Đột nhiên Teng c ần cào nhớ tới má. Từ tình thương ba chuyển thành thương má để cuối cùng thương cả hai, thương đến muốn gào, muốn hét lên được.

Trước mặt hai đứa, lão trưởng ấp mặt bóng nhẫy như thoa dầu đậu nành vẫn đi đi lại lại, mắt nhìn xăm xoi từng người. Đôi mục kính trên mắt lão bắt nắng đỏ tía lên như hai mảng máu khô. Máu trên trán người chết, máu

trên mũi thằng Đằm, máu loang loáng trong mắt lão ấp trứng, máu loang đầu đường, máu ứa ra trên những áng mây chứa ráng chiêu, máu... Máu! Teng nhìn đâu cũng thấy máu. Teng thấy say say, đầu óc lúc tê dại, lúc nóng bỏng. Càng ra xa vòng người, một câu hỏi mơ hồ càng ám lấy suy nghĩ của Teng. Ai? Ai là kẻ giết ba? Thằng nào, chính thằng nào? Mặt mũi nó ra sao? Ba ơi! Ba hãy nói cho con một câu. Bà con cô bác ơi! Hãy chỉ cho tôi biết đi! Tôi sẽ... Mặt Teng bỗng đánh lại, trông già hẳn đi. Mắt Teng long lên dữ tợn khiến thằng Đằm thấy cũng muốn ớn lạnh. Sợ có đi đâu gì không lành xảy ra, Đằm càng cố sức kéo bạn ra xa vòng người hơn nữa. Sang tới bên kia mặt lộ, bỗng thằng Teng lại giở chứng không chịu đi. Nó cứ đứng nhìn trân trân trở lại, gò má rần rật như sắp lên cơn động kinh. Lần này thì thằng Đằm cũng buông tay bạn, nó đứng cúi đầu xuống không muốn cho bạn biết những giọt nước mắt của mình đang lặng lẽ rơi ra. Hai đứa sẽ còn đứng ở đó mãi nếu lúc ấy ông già Tư Đòn còn không đi tới. Nhấp nháy cặp mắt mờ lòa, chuyển cây đàn qua tay mặt, ông lẩm rẩm nói như đang hát khê một câu vọng cổ:

- Hai đứa bay đứng đó làm chi? Về đi! - Thấy hai đứa vẫn không nhúc nhích, ông nhướng mắt lên, cao giọng. - Về! Ông Tư bảo hai đứa về! Muốn chết hay sao mà đứng đây! - Rồi dừng lại một chút trước mặt Teng, giọng ông trầm xuống - Teng! Con nghe ông, con về đi! Má con đang chờ...

Ông già Đòn còn tàn tật sớm chiều chỉ ôm cây đàn ê a ở khắp chợ, hàng ngày có cây rặng cũng không hỏi han, chuyện trò với ai nữa lời, hình như còn muốn nói thêm đi đâu gì nữa nhưng ông đột ngột dừng lại nuốt nước miếng. Giây phút ấy, Teng không còn cảm thấy cặp mắt ông mờ lòa mà nó sáng lên, sâu thẳm yêu thương và nhẫn nhủ, giống như cặp mắt của ba trước khi sắp đi lại mở to nhìn nó. Cái nhìn của con người bất hạnh, tội nghiệp không ai để ý đến ấy đã có sức mạnh bắt đôi chân Teng chuyển động...

Một chiếc G.M.C chở đầy lính chủ lực, phanh kết lại. Một thằng đeo lon sĩ quan, người đầy bụi bặm, râu ria đen cầm hỏi chỗ xuống:

- Cái gì đó hai thằng nhỏ? Oánh nhau chết người à?

Hai đứa không nhìn lên, bước nhanh qua đầu xe. Người lính ng ỡ trong khoang lái thò cái miệng có chiếc răng vàng chóc ra khỏi cửa xe phun nước miếng cái phèo xuống đất, văng tục:

- Mẹ nó! Lại thịt được thằng vẹm (Việt cộng) nào r ỡ! Ba cái thằng địa phương cóc quế này mới làm được một chút công tích bằng cái mụn ghẻ mà đã la lối rùm beng. Điếc lỗ đít! Đi thôi trung úy! Về thị xã trước tối để còn nhậu nữa chứ! Mẹ nó!

Câu chửi ấy như hất tất cả vào mặt lão trưởng ấp. Cái mặt lão sượng lại r ỡ đỏ lên từng đám. Hấn ngửa bộ mặt bóng mỡ có đôi mắt hùm hụp lên nhìn đám lính chủ lực r ỡ lại nhìn lảng đi. Có lẽ qua biết rằng giây với bọn kiêu binh vừa ôm đầu máu từ ti ền đ ờn về là mất mạng như chơi nên hấn nín nhịn.

Chiếc G.M.C r ồmáy r ỡ lao đi để lại một đám bụi quẩn vào hai cái bóng nhỏ bé, xiêu vẹo đang dắt tay nhau đi về phía lô cao-su. Lúc ấy trong ấp, những ngọn đèn dầu cũng đã bắt đầu cháy lắt lay trong mọi nhà như những đốm ma trời. Ban đêm nơi đây cứ phảng phất cái mùi vị và hình dáng của một nghĩa trang vừa có vụ chôn cất lớn.

o O o

Một ngày trôi qua, không ai ra nhận thân nhân và đêm đến cũng không thấy có dấu hiệu có người bí mật lấy trộm xác, tên đại úy đ ờn trưởng đành để cho bà Năm dẫn theo gần mười người già trong ấp đến ngã ba xin xác chết đem chôn. "Thôi thì chuyện đánh đấm là của quốc gia, nhưng người ta chẳng may bị chết trên đất ấp này, gia đình quê quán ở xa không biết, bà con trong ấp có bốn phận chôn cất đàng hoàng để phúc để đức cho con cháu, cũng là cái tình cái nghĩa với người tử nạn. Còn người ta là bên kia hay bên này, bà con không hay biết. Dù bên nào thì cũng là chết r ỡ!" Bà Năm vừa nhai trầu bồm bẻm vừa từ tốn nói như thế. Mấy người lính lớn tuổi trong đ ờn cũng ngấm ngầm hòa theo. Chỉ riêng lão trưởng ấp là còn hậm hực. Theo ý lão thì hẵng cứ để cái xác đó đã, ba ngày, năm ngày, mười ngày cũng được. Có thối, có rữa ra chẳng sao. Thế nào cũng nhử bắt được thêm gia đình, bè đảng của nó. Bên ta mất mười, bên nó gục một. Tức quá!

Nhưng tên đần trướng không nghe. Cái xác để càng lâu, chính hẳn càng mất mặt. Mất mặt với bà con, với thượng cấp và với cả bọn chủ lực kênh kiệu hay qua lại trục đường này. Cứ mặc dân chôn quách lại khuất mắt, làm lại mẻ sau ngon lành hơn. Hẳn có ý chê lão ấp trướng chỉ biết một mà không biết hai, chỉ là cái mã "Gà què ăn quẻn cối xay".

Thế là ba của Út Teng được bà con trong ấp đưa đến nơi an nghỉ cuối cùng trên một khu gò cao ráo, quanh năm nắng gió xôn xao. Đêm mai táng, má Teng đòi đi theo nhưng bà Năm vẫn nghiêm mặt lắc đầu. Bà nói: "Biết đâu chúng chả cho người mò theo, vả lại ngay người trong ấp, không phải ai mình cũng để hở ra được".

Mới có hai ngày hai đêm mà má của Teng đã già xọp hẳn đi. Cặp mắt trũng sâu, tóc ở thái dương đã có nhiều sợi bạc. Hai ngày hai đêm qua má không ăn một chút gì, không ngủ được một phút. Ba chết nằm ngoài kia, cách không đầy nửa cây số mà má phải cắn răng làm ngơ coi như cái chết của người dưng. Nỗi đau xé không tuôn thành nước mắt, không bật thành tiếng kêu la lại càng đau. Má như người phát điên. Suốt khoảng thời gian khủng khiếp ấy, Teng không rời má nửa bước. Teng cũng già hẳn đi. Mới có mấy ngày mà mặt cậu bé biến mất hẳn vẻ thơ ngây, láu lỉnh. Mặt cậu đanh lại, mắt nhìn đăm chiêu như người lớn. Mà cậu cũng phải thành người lớn thật rồi. Ba mất đi, cậu là người đàn ông duy nhất trong nhà này. Mọi việc cậu đều phải lo lắng, phải tính toán thay má. Má đang mê man, má còn biết gì nữa. Thỉnh thoảng mấy tên dân vệ, phòng vệ có rẽ vô nhà kiểm nước uống, Teng đều phải nói dối má đang bị đau nặng nên không tiếp được. Nửa đêm má lặng lẽ ngửi dây định đốt nhang khấn ba nhưng Teng không cho má làm. Bọn nó như lũ chó rình mò suốt đêm, chỉ cần ngửi thấy mùi nhang là xộc vào liền. Cùng với má, Teng khấn ba trong lòng. Đôi lúc có việc phải ra ngoài, Teng cố làm ra vẻ tươi tỉnh bình thường để chúng nó khỏi nghi. Muốn khóc mà phải cười, đau mà không được kêu, buồn mà phải giấu, Teng thấy khổ quá. Nhưng biết má còn khổ hơn nên Teng vẫn cắn răng làm thinh. Mấy ngày đó cũng là mấy ngày Đám thường lui tới nhà Teng gánh nước, quét dọn cửa nhà và đun nấu dùm nồi cơm, niêu cháo. Có Đám, có bà Năm, căn nhà cũng bớt phần cô quạnh. Chỉ khi nào má mệt quá, thiếp đi, Teng mới lén ra đầu hũ khóc giấm giúi một mình. Thế là từ nay Teng không còn ba nữa! Mãi mãi không còn những

đêm khuya ba trở về ngực áo n ồng mùi tôm cá, không còn cánh tay rắn chắc của ba ôm cứng Teng vào lòng, không còn ánh mắt kiên nghị và yêu thương rơi sâu vào đầu óc thơ trẻ của Teng. Không còn... Không bao giờ còn nữa! Teng nấc lên!...

Cùng với trạng thái đau xé ấy, một ý định khác dần dần rõ nét và cháy nóng trong óc Teng. Sáng nay mấy thằng dân vệ đi phục kích ở mé sông về qua đây có để hở ra: chính thằng trưởng ấp sáng hôm r ồi đã trực tiếp dẫn lính đi phục giết được ba của Teng. Nghe đâu, khẩu ru-lô của hắn đã nã vào ngực ba đến viên đạn cuối cùng. Hèn chi... Teng chợt nhớ đến cặp mắt ngó nghiêng của nó xăm xoi nhìn hết người này đến người khác giữa đám đông ở ngã ba. Nó đã giết ba, nó còn muốn giết luôn cả má và Teng nữa! bụng dạ nó độc địa đến thế ư? Suy nghĩ của Teng bám chặt, quấn quanh con người mặc cái áo bà ba màu mỡ gà ấy. Cặp kiếng loang loáng máu chập chòn hiện lên trước mắt Teng cả ngày lẫn đêm. Cái ám ảnh ấy lớn dần, nóng dần và đã hình thành cụ thể: trả thù! Phải trả thù. Trả thù cho ba! Trả thù cho những cơn vật vã của má, trả thù cho ngu ần vui bị tước đoạt của Teng. Trả càng sớm càng tốt, không để cho con quý ấy nhờn như đi lại giữa xóm ấp được nữa. Đầu Teng nóng ran. Mắt Teng cháy sáng. Những ngón tay g ầy của Teng siết chặt. Teng thấy mình mạnh lên, r ồi r ào sức lực. Teng muốn hành động. Teng phải hành động. Chỉ có hành động lúc này mới mong lau khô được phần nào sự nhức buốt trong lòng Teng và để cho hương h ồn ba dưới kia được thanh thản, Teng là con của ba, Teng không thể sống hèn nhất.

Tất cả tình cảm, cơ bắp của cậu bé hơn mười tuổi nở bung ra.

Teng không dám nói ý định dữ dội này cho má biết. Cũng không hé miệng cho bà Năm hay. Đòi nào má và bà Năm cho Teng làm. Teng là đàn ông. Teng phải tự quyết định lấy thôi. Cả thằng Đám nữa, Teng cũng im luôn. Cái thằng gan cóc tía, nó không sợ, nó sẽ làm theo mình, nhưng chuyện này không nên để nó dính vô. Có b ề gì, mình mình chịu là đủ r ồi.

Cả ngày hôm ấy Teng cứ quấn quanh bên má, dịu dàng với má hơn hẳn ngày thường. Trước khi vào việc Teng càng thấy thương má. Nếu đêm nay công việc không thành... Ba chết đã vậy, còn mình cũng bị nữa thì sao?

Chắc má cũng không sống nổi đâu. Nghĩ thế lòng Teng mềm lại và đã có lúc tự nhủ hay là chờ má khỏe hẳn lên, chờ mình lớn lên thêm vài tuổi nữa đã, để có nhiều sức lực? Nhưng mới tâm tư rối rắm ấy cứ luôn bị hình ảnh người cha nằm như ngủ trên mặt đường hối thúc, xua tan. Má ơi! Chính vì thương má nên con mới phải trả thù cho ba. Con không thể chờ được. Chờ ngày nào, thằng Mắt-kính-máu ấy còn gây khó dễ cho bà con cô bác ngày ấy. Má tha thứ cho con. Má hãy khẩn ba cho con giết được nó. Như vậy, con có chết cũng vui má ơi! Cặp mắt cậu bé nhìn má thần thờ. Mọi động đậy mà tiếng nói chỉ vang dội ở trong lòng.

Người mẹ quen tính quen nết con từ thuở lọt lòng nhưng lần này, do nỗi đau còn choáng ngợp nên không đoán được lòng đứa con trai.

Má không biết gì hết! Thế là được rồi! Teng yên bụng. Chúng nó giết được ba nhưng không biết ba là ai. Nghe má nói ba thoát li đã hơn mười năm nay, nếu có về thì chỉ về nội trong đêm nên làng xóm đã quên mặt ba, đinh ninh rằng ba đi ở với vợ nhỏ nơi xa, không ai nghĩ cái người "Việt cộng" ghê gớm bị giết ấy lại là ba hết, cả chúng nó, cả thằng đôn trưởng lẫn thằng trưởng ấp cũng mù luôn. Ba ơi! Đêm nay con sẽ đi giết cái thằng đã giết ba, và nếu được, không ai kể cả chúng nó biết con là ai? Ba sống bí mật, chết cũng bí mật; bắt trước ba, đêm nay con cũng là người bí mật.

Càng nung nấu ý định, mặt Teng càng đỏ ra, Teng càng quần quanh bên má. Bữa nay má đã dạy được rồi. Má đã đi được ra bể nước, ra sau vườn và đã bắt đầu nói chuyện được với bà Năm. Nghe người già nói: mất mát sẽ phá hủy rất nhiều sức lực con người nhưng đồng thời cũng tạo cho con người một sức lực mới. Teng thầm mong má như vậy.

Chập tối, Teng vác con dao nhọn dùng để thái chuối ra lu nước nguội mài. Con dao dài và sắc lắm, má nói ngày xưa, hồi chưa thương má, ba thường hay mang đi rừng chặt gỗ, chống thú dữ. Teng mài không giỏi, tay đưa lưỡi dao không đều nên mài hoài mà vẫn chưa thấy bén. Teng định mang nhờ chú Sáu thợ rèn nhà bên mài hộ nhưng lại thôi. "Bí mật đến cùng, như ba ấy". Teng nghĩ vậy và lại đưa lưỡi dao qua lại.

Teng định giết kẻ thù bằng dao.

Teng không còn một thứ vũ khí nào khác. Giá ba giấu lại một cây súng thì hay biết bao nhiêu! Hoặc tự dưng bây giờ vớ được trái tạc đạn của một người lính nào để rơi trên bên sông! Nếu thế thì... Không được thế, Teng dùng dao. Dùng chính con dao chống thú dữ của ba. Đêm nay, trước mũi dao này cũng là một con thú dữ, dữ hơn mọi con thú dữ khác trong rừng. Cánh tay Teng đưa mạnh. Nhanh lên! Bén vào. Thật bén vào. Làm sao mới chạm đến ngực một cái là nó đã lăn ra chết ngay. Đêm nay...

Teng biết đêm nào, khoảng gần sáng thẳng trường ấp cũng ra tiệm Sáng Lỗ uống cà-phê, húp hủ tiếu. Nó nhậu quen tiệm này và quen người một chỗ rồi. Cùng đi với nó thường có mấy thằng đàn em thân cận người hầu xung quanh. Nó biết nó ác nên đi đâu cũng đề phòng cẩn thận. Gần đây, thấy tình hình tạm yên, có đêm nó dám ra tiệm một mình, người rất lâu bên li cà-phê như con sói rình mồi đến sáng bừng mới khụng khiêng đi về trụ sở. Chắc giết được ba rồi, Teng căng óc phán đoán, thế nào nó cũng lơ là vì nó cho sau cú bêu xác giữa chợ ấy, còn có kẻ to gan nào dám lọt vô ấp nữa. Mình sẽ phạt đứt cuống họng nó ngay lúc nó gật gù bên li cà-phê ấy. Teng lần mò phác họa các hành động nối tiếp cần phải làm trong đầu. Xưa nay, Teng chỉ lo tính việc bắt cá, bắt tôm, việc rượt con cu đình không cho nó thoát vô sinh, nay Teng phải phác họa một hành động ngoài sức tưởng tượng, ngoài tầm hiểu biết của một em nhỏ như nó. Tất cả những việc Teng dự tính làm đêm nay đều hết sức xa lạ, nó chưa từng nghĩ đến và không bao giờ dám nghĩ đến. Teng vốn không thích máu, sợ máu. Không! Nhưng đây không phải máu người đâu. Máu con chó dữ đấy. Con chó dữ đã cắn chết ba của Teng, đã cắn chết ba của nhiều đứa khác. Teng phải kiếm cây kiếm gộc đập chết nó. Teng không sợ nó. Teng thấy bình tĩnh và đầu óc cứ cuốn theo những động tác cần làm đêm nay. Làm thật bí mật, thật nhanh gọn rồi quăng dao xuống sông chạy về với má, rửa sạch chân leo lên giường, thế là xong. Và chờ khi mọi chuyện ngoài đi rồi, Teng mới thủ thủ thú nhận: "Má ơi..."

Teng thấy lòng vui dạt dào, không biết rằng có một bàn chân bước nhẹ đến sau lưng từ lúc nào.

- Teng! Mà làm gì thế?

Út Teng giật bắn người nhìn lên. Nhác thấy mặt thẳng Đằm đậy vẻ lo ngại, Teng cười cười:

- Mài dao sớm mai lên rừng chém thú dữ.

- Mày đừng đùa - Đằm ng ỡ hẫ xuống - mày mài dao làm gì? Ngày hôm nay tao thấy mặt mày kỳ lắm, như có khói ám ấy. Mày mài làm gì?

- Tao đã nói r ỡ mà, sớm mai lên rừng kiếm củi về chum. Nhà tao hết củi trội trơn r ỡ.

Thẳng Teng nói trơn tuột, tránh không nhìn vào mắt bạn. Nó biết, nếu nó nhìn vào đôi mắt chân thành ấy một giây thôi là đầu lưỡi nó nói tuột ra ngay. Xoàn... xoạt! Tiếng dao nghiêng vô đá vang lên. Thẳng Đằm đứng dậy, giọng phụng phịu:

- Tao biết mày không tin tao, mày nói xạo. Mày khi (khinh) tao đ ần, tao chậm, tao không đáng mặt chơi với mày, mày giấu tao. Củi! Củi thì nhà tao thiếu gì mà mày phải lo lên kiếm tận rừng. Thôi! Đã thế tao về đây.

Nói r ỡ, Đằm quay đi, bước chân chậm. Cái bóng nhỏ nhoi, mặc quần xà lỏn nhòa trong bóng đen của vườn chuối trông đến tội. Thương quá! Thẳng Teng gọi giật:

- Đằm! quay lại tao bảo nè!...bảo nè!

Thế là nửa đêm hôm ấy hai đứa bắm nhau dậy chu ền ra khỏi nhà. Phương án chiến đấu đã hiện rõ lần đầu tiên trong hai "chiến sĩ du kích" tuổi nhỏ. Hình thành một cách tự nhiên, không hề hay biết. Chúng không biết rằng mình đang làm công việc của một tự vệ mật. Chúng căm thù, chúng khổ đau, chúng cần phải trả thù, phải thanh toán khổ đau, thế thôi. Khi quyết định làm việc này, cả hai đứa đều chưa có ý thức về việc làm, về đối tượng chúng cần phải diệt. Chúng không nghĩ chúng là Việt cộng hay là cộng sản. Nếu lúc đó ai gọi chúng bằng cái tên như thế, chúng sẽ sống ra mà kinh ngạc, và cho rằng người ta đùa trêu mình. Từ tám bé đến giờ, chúng đã được tiếp xúc với một người Việt cộng hay cộng sản nào đâu! Chúng không biết rằng, lòng yêu dân, yêu xóm ấp, lòng căm thù cái ác, cái

tàn bạo của người cách mạng đã được ươm ngay trong cuộc sống hàng ngày của chúng bằng những bà má, ông bố, bà con lối xóm và bằng cảnh sắc quê hương gắn bó từ lâu.

Đêm ấp chiến lược giống như một nấm mồ khổng lồ với những bát nhang cháy lụi ở ngoài sân mỗi nhà. Hai đứa cời trăn, mặc quần cụt, luồn qua những bụi chuối vườn mít um tùm. Chúng đi cách xa các mái nhà để tránh chó sủa. Chỉ cần đang giữa đêm, một con chó bất thần tru lên thôi là bọn lính từ các ổ mai phục xộc đến ngay. Teng và Đảm bước nhẹ. Thân thể bé nhỏ của chúng thật dễ luồn lách và ẩn nấp. Đêm vùng ven chanh chắp có ai dám đi ra khỏi nhà, chỉ cần thoáng một bóng đen xuất hiện là trăm họng súng, trăm trái mìn mìn (Mìn Klây-mo định hướng của Mỹ) sẽ tức thời nổ không biết ngay hay gian. Đêm hôm rỗi chắc ba của Teng cũng ngã xuống trong một trạng huống như thế. Tim Teng thất lại, Teng càng thận trọng, em muốn sửa chữa cái sai lầm trong một phút hờ hênh nào đó của ba. Teng không muốn ngã xuống trước khi chưa làm tròn lời thề Gió lành lạnh, Teng không thấy rét. Hơi ấm thoang thoang của mùi sông nước nâng em đi, dẫn em vượt qua từng trở ngại để đến gần khu chợ. Gà nhà ai đã gáy canh ba! tiếng gà như đồng cảm với nhịp đập của tim em như thúc giục em! Mùi hương nhà nào phảng phất loãng tan trong gió gợi nhớ đến vong linh người cha thân yêu.

Hai đứa đi cách nhau khá xa nhưng vừa đủ để nhìn thấy nhau, để bảo vệ nhau. Trên tay mỗi đứa chỉ có một con dao. Thằng Teng đi trước, con dao nhọn. Thằng Đảm đi sau con dao Mỹ lưỡi mỏng như lá lúa. Cứ đi được một đoạn thẳng, Teng lại nằm sát xuống đất để nhìn về phía trước, thằng Đảm nhìn hất sang hai bên. Hai đứa bỗng thành một đội hình hành quân gắn bó và chặt chẽ. Đêm tối hun hút, nằm xuống mà nhìn lên thì cái gì cũng thấy cả: bụi cây, mô đất, dáng người cứ bị cái nền trời nhờ nhờ sáng làm nổi lên. Bằng cách "chơi trốn tìm" ấy, hai đứa nhích dần về phía khu chợ. Và thật kỳ lạ! Giữa lúc này cả hai đều không thấy hãi sợ. Chỉ còn sự hồi hộp khoan khoái của một trò chơi quen thuộc mà chúng đã từng chơi. Bất giác thằng Teng nhìn lại bạn, mỉm cười. Teng tìm được trong công việc xa lạ và ghê gớm này, cái việc đáng ra người lớn mới làm nổi, một sự thích thú và say mê. Tuổi nhỏ thường ít nghĩ xa xôi, lát nữa đi đâu gì sẽ xảy ra, chúng chưa bận tâm lắm, nhưng lúc này được dấn mình trong đêm đen

được đánh lừa mọi cảm bẫy là khoái r ồi. Lát nữa... Đi ều này hai đứa đã thì thào bàn kỹ tối hôm qua. Lát nữa - cứ ng ồi kín bên này đường, dưới gầm xe bò, trên chạc cây hay gờ tường nào đó đối diện với tiệm Sáng Lố. Ng ồi thật im. Khi gà gáy báo trời sắp sáng. Thằng trưởng ấp sẽ xuất hiện. Nó sẽ khệnh khạng đi vào quán, tháo kính, bỏ mũ, thậm chí khẩu Ru-lô nó cũng mở khuy để trên bàn. Cạnh nó có thể có mấy thằng đeo súng dài hoặc cũng có thể không có thằng nào. Bắt đầu ng ồi, chắc nó sẽ còn quan sát, còn đề phòng, ng ồi lâu không thấy gì, biết đâu mắt nó chả lim dim? thằng Đảm nói thế một cách già dặn như ông cụ non. Chắc ông già nó cũng hay lim dim mỗi buổi sáng trước khi ra sông nên nó mới biết. Thế r ồi (đây là ý của thằng Teng) chọn lúc nó lơ mơ nhất, tao với mày sẽ tọt xuống, mày cứ ng ồi bên này, nấp vào gốc cây, tao trườn sang, trườn như con mèo hoang ngoài chợ, thứ mèo đó thiếu gì. Tới cửa quán, tao sẽ đứng lên, nhảy nhanh tới chân tường. Ở đó có chỗ chèo lên mái. Từ mái tọt xuống sẽ rơi đúng cửa sau ăn ra sân. Tao thường hay mang cá ra bán, tao biết rành mà. Lúc ấy lão Sáng Lố còn đang bận nấu nướng trong bếp, một mình tao áp tường lên vào sau lưng nó. Nó vẫn nhìn ra cửa và thế là tao phóng dao, phóng trúng chỗ hiểm, cái chỗ mà nó đã xĩa đạn vào ngực ba tao ấy... Biết chắc nó nghèo r ồi, tao sẽ cứ cửa chính lao ra, kéo mày chạy luôn. Còn nếu chưa lọt vào đã lộ thì... Mạnh thằng nào thằng ấy nhảy nghe mày.

Trong bộ óc non nớt của thằng Teng chỉ nghĩ được đến thế và cả hai đứa đều tin là sẽ làm được như thế. Còn đoạn sau thế nào nữa, chúng không biết. Nhưng có một đi ều: dù sống chết cũng không được bỏ nhau. Thằng Đảm gật đầu, môi nó mím lại và thoát rừng mình trước những dự tính táo tợn của bạn. Nó mừng! Thằng Teng, bạn nó đã trở lại lạnh lẽ, táo bạo như thường ngày.

Chợ kia r ồi!

Hai bên đường, các dãy quán, tiệm đã sáng đèn. Hình như những quán tiệm này cả đêm đều bật sáng đèn. Những bóng người lặng lẽ đi lại trong nhà, tiếng bằm, chặt, tiếng xê dịch bàn ghế. Và đâu đây, không gian đã thoang thoang mùi hành phi, thịt rán, mùi tỏi ướp vào nước mắm và cả mùi cà-phê thơm ngây ngây. Sớm mai mát mẻ, trong lành, cái mùi vị ấy ướp vào không khí nghe thật quyến rũ. Thằng Teng bỗng thấy đói ngấu. Hai

hôm nay nó ăn bữa đực, bữa cái, bây giờ cái đỏi mới trỗi dậy làm cho nó bảỉ hoải cả chân tay. Trong một phút, nó quên đi công việc chính, mà chỉ hít hà những hương thơm vừa quen thuộc, vừa xa lạ, mà ít khi nó được hít vào lồng ngực. Giá mà bây giờ được húp một tô hủ tiếu rồ nóng nhỉ? Sau đó có thể gặm thêm một ổ bánh mì với lạp xường nữa! Lạp xường nhà Sáng Lố... Teng đã nhiều lần nhìn thấy rồ: tròn mọng, nâu bóng, cắn nhẹ một cái mỡ đã phọt ra. Teng túa nước miếng ở chân răng. Hình như hiểu thấy sự đòi hỏi của cái dạ dày của bạn, thằng Đằm rút trong áo ngực ra một vật gì còn hâm hâm nóng đưa cho Teng. Teng tần ngần cần lấy và giở ra, sững sờ: giữa nắm xôi đậu phộng thơm lừng, nằm gọn một cái đùi gà. Tới lúc ấy, thằng Teng lại không thấy đỏi nữa. Chợt nhớ đến cái mũi chảy máu của Đằm buổi chiều ở ngã ba, đến sự có mặt của Đằm suốt mấy ngày qua và ngay đêm nay trong vòng nguy hiểm, Teng thấy cổ mình tắc lại. Bao giờ cũng thế, nó hiểu mình, thương mình, chiều chuộng mình mà mình lảm lức lại xử tệ... Mắt Teng thấy cay cay. Một thứ tình cảm ngọt ngào dâng lên khiến nó không còn muốn ăn nó, bàn tay nó tìm lấy bàn tay khô khỏng của Đằm siết chặt.

Hai đứa đã đến gốc cây bông điệp (Cây hoa phượng), đối diện với tiệm Sáng Lố bên kia đường. Mặt đường giờ này còn vắng tanh, thẳng hoặc mới thấy một bóng người đi lại để rồ mắt hút trong những gian tiệm sức mùi xào nấu. Trong tiệm Sáng Lố đã có lác đác hai, ba người ng ồi, im lặng. Những người trở dậy đi uống cà-phê sớm thế này bao giờ cũng có dáng ng ồi trầm mặc như thế. Teng nghĩ vậy và phát hiện ra rằng: thằng trưởng ấp chưa tới. Càng tốt! Càng có thời gian.

Đúng lúc Teng đang chuẩn bị trèo lên trạc cây um tùm lá thì bỗng thằng Đằm véo mạnh Teng một cái.

Nó đến! nhìn loáng sang bên kia đường, Teng đã thấy nó đến thật. Vẫn cái áo bà ba màu mỡ gà, vẫn dáng đi khệnh khạng không coi ai ra gì mà vẫn cặp kiếng trắng gắn trên sống mũi, hấn bước thong dong giữa hai gã dân vệ to như hai võ sĩ. Bên hông hấn vẫn kệnh kệnh khâu ru-lô bằng tròn, thỉnh thoảng đang đi, hấn lại xốc nảy lên một cái. Chúng đi men theo vỉa hè, vừa nghênh ngang vừa thăm dò... Tim Teng bỗng dưng thất lại đau nhói. Hai đầu gối em bỗng run lên, hàm răng đánh cà cặp vào nhau. Không! Không

phải Teng sợ. Chờ đợi mãi, hờn uất mãi, quá xúc động mà run lên đấy thôi. Nếu không có Đảm giữ lại thì ngay giờ khắc gặp kẻ thù ấy, Teng đã sẵn sập lao sang rồi! Trời ơi! Nó giết hại ba mình, nó giết hại, kìm kẹp bao người mà bây giờ nó lại ung dung đi ăn nhậu như không thế kia ư? Vô lí quá! Bàn tay cầm cán dao của Teng rung lên. Mắt Teng mở trừng trừng sang phía kẻ thù đang âm ạch ngửi xuống ghế. Hắn ngửi tận góc trong cùng. Sau một loạt bàn ghế ngổn ngang, hai thằng vệ sĩ ngửi chần ở ngoài, súng dựng mép bàn, mắt lom dom nhìn vào bóng đêm. Dường như chúng đã nhìn thấy mình, hai đứa nhỏ từ từ ngửi thấp xuống, bóng tối góc cây nuốt trắng chúng đi. Càng tốt! Nó tưởng ngửi giáp tường là ngon à? Mình sẽ từ phía cửa trong nhảy ra kia mà. Nhìn thằng ấp trưởng đang bật hộp quẹt đốt thuốc Teng đã mừng tượng thấy nó học lên, giầy đành đập khi bị chạm dao thế nào rồi... Ngứa ngứa quá! Toàn thân Teng nóng ran lên... Bầu trời trên tán cây đã chuyển sang màu trắng nhờ nhờ. Sấp sấp rồi, không kịp trèo lên chạc cây và không cần trèo lên chạc cây nữa. Cứ ngửi kín thế này, chờ cho lão già độc ác ngửi ấm chỗ là Teng sẽ trườn sang. Teng quyết định thế và Đảm gật đầu.

Thằng trưởng ấp đã ba lần đưa li cà-phê lên miệng và điều thuốc thơm trên cặp môi mỏng dính của hắn cũng đã cháy hết một nửa. Thời cơ đây rồi. Teng hít vào một hơi thật sâu, siết chặt tay Đảm và đứng lên... Chính khi đó, ngay bên tai hai đứa vang lên một giọng nói rất nhẹ:

- Dừng lại!

Tiếng nói nhỏ mà nghe xoang xoảng như tôn thiếc va nhau trên đầu, Teng giật mình quay lại, lưỡi dao vung lên nửa chừng thì dừng lại: trước mặt Teng là ông già Tư Đờn cò. Ông già một tay sách đàn, một tay ôm chiếu như chuẩn bị đi hát cho phiên chợ sớm. Đôi mắt ông chiếu thẳng vào hai đứa, vừa yêu thương vừa nghiêm nghị như lần nào:

- Thằng Teng, thằng Đảm! Vâng ngay! Ông cấm hai đứa không được làm như thế. Muốn chết cả hay sao. Nghe ông về đi! Chúng nó sắp đi tuần đến đây bây giờ.

Thằng Teng trợn tròn mắt lên:

- Ông Tư! Ông ra đây làm gì? Ông biết chúng cháu làm gì mà ngăn. Ông về đi thì có. Ông đi lên!

Đặt cây đèn xuống, ông Tư để tay lên đầu Teng như muốn kéo sát mái tóc lỏm chớm cháy nắng ấy vào lòng mình. Tiếng nói ông gấp gấp mà vẫn thoảng đi:

- Ông hiểu con mà Út! Con giống tính ba con lắm!

- Ông Tư biết ba tôi? - thằng Teng cựa khỏi tay ông già, lùi lại, mắt căng tròn xoe.

- Ông biết! Biết nhiều... Biết cả ba con đã bị chúng nó... Thôi! Nếu thương ba, con về ngay đi. Con không giết được nó đâu. Nó xảo lắm!

Có tiếng giày đinh gõ trên mặt đường. Nhiều tiếng giày gõ trên mặt đường. Cả ba người vội đứng nép vào bóng tối gốc cây. Những tiếng giày uest đi qua mang theo những bóng lính tuần tra uest đi qua. Giọng ông Tư đánh lại chứa đựng sức mạnh bắt người ta phải tuân theo:

- Sáng rồi! Mấy cháu không kịp làm gì nữa đâu. Về đi không có người ta nhìn thấy lại khổ. Mà ai bảo các cháu liều lĩnh như thế này. Chết thật!

Quả đúng như ông già nói. Phố chợ đã tờ mờ sáng. Các ngọn đèn trong chợ đã nhợt nhạt dần. Thằng ấp trưởng bên kia đã rục rịch đứng dậy. Teng thở ra đánh cái phù một cái:

- Vậy là ông già làm nhờ việc của chúng tôi rồi. Được! Đêm nay không xong, đêm mai tôi làm nữa.

- Ông đã nói là ông cấm! Muốn chết cả hay sao? Ông sẽ nói với má con. Nghe nói đến má, lòng Teng mềm lại. Biết là đứng đây lâu không được nữa, nó nhìn theo bóng lão ấp trưởng đang đi ra khỏi quán một cách tiếc rẻ rồi hỏi:

- Ông Tư! Ông Tư là ai? Sao ông Tư cái gì cũng biết vậy?

Ông già Đồn cò cặp lại cây đờn vào vách nói bằng quơ:

- Các cháu chỉ cần biết ông là ông già Đồn cò, vậy thôi. Nghe ông Tư nói này: đừng bao giờ làm vậy nữa. Giết được một mình nó không nhằm nhè gì đâu, lại có thằng khác lên thay thôi. Thôi, về đi. Nói má, ông Tư có lời hỏi thăm. Mấy bữa nữa ông lại. Ông đi nghe!

Nói xong ông già thất thểu đi vào chợ, cái lưng còng xuống như cả một ngày đàn hát nhọc nhằn kiếm miếng ăn đang đè nặng xuống vai. Bóng ông nhòa dần vào những khoảng tối đang chuyển màu...

o O o

Chuyện hai đứa định giết thằng trưởng ấp rã cuối cùng cũng bị má Teng và bà Năm biết. Không hiểu có phải do ông Tư Đồn cò nói ra không, nhưng chính cái đêm trở dậy không thấy con má Teng đã chạy sang kêu bà Năm báo cho biết chuyện này. Hai người đàn bà ngỡ bứt đầu bứt tóc chờ sáng mà không dám đi tìm. Tìm ở đâu? Và biết tìm thế nào? Chỉ cần ló ngó ra khỏi nhà là bị dính mìn, dính đạn liền. Gần sáng thấy Teng về, con dao dấu kín sau lưng áo, má Teng mới nửa cười nửa khóc mà trách con. Teng chỉ lẳng lì không nói. Đến khi nghe má bảo: "Nếu con không nghe má, cứ làm theo ý con thì má sẽ đập đầu vào chân tường mà chết". Teng mới chém mạnh dao vào đá cho quần lưỡng. Nó phải nghe lời má nhưng cái thù thằng ấp trưởng thì chẳng bao giờ nó quên. Chỉ có đi đâu như ông Tư Đồn nói: "Con giết được mình nó thì có ích gì. Giết được đứa này, nó mọc lên đứa khác. Mà có phải chỉ có một thằng hại ba con đâu. Tất cả chúng nó đều tìm cách hại ba con và bạn bè của ba con. Con có thể dùng dao để giết được hết chúng nó không hay chính bà con, gia đình con lại bị chúng hãm hại?" Thằng Teng nghe lòng dạ nó rối bời. Thế chả nhẽ cứ ngỡ im để mỗi ngày thấy tóc má bạc thêm, thấy những kẻ giết ba vẫn nghênh ngang đi lại hay sao? Teng uất quá, gục đầu vào tường khóc tím tím. Phải chăng ba còn sống, ba chưa chết, nhất định ba sẽ biểu cho nó phải làm gì. Ba can đảm, ba giỏi lắm, ba không ngăn nó đâu. Nó lại thêm còn ba để gục mặt vào bộ ngực khen khét mùi thuốc rê, nồng nồng mùi sông nước. Mùi sông nước! Nó chột lạng người. Khi ba còn sống, ba thường ở sông về thì... Nhất định

bạn bè của ba còn đang ở ngoài sông. Các chú ấy không bỏ đi đâu. Các chú ấy đều giỏi, đều gan dạ như ba cả. Khúc sông! Khúc sông chết...

o O o

Sáng nay như mọi sáng, dòng sông Sài Gòn vẫn lững lờ trôi chảy. Một lớp sương mù mỏng tang trắng lên cảnh vật, trắng nhẹ lên mặt sông. Dòng sông đông đặc dường như đóng băng, có cảm tưởng nếu cắm một cành tằm vông xuống mặt nước, cành tằm vông ấy sẽ đứng im, không hề chao đảo. Trong những lùm cây, tiếng con chim nào đó hót cũng nhẩn nhạt hơi sương. Tiếng cá đớp bóng lùm chum giữa dòng. Hoang vu, tĩnh mịch. Nơi đây, lâu lắm rồi, không có bóng người, bóng thuyền. Đôi lúc tiếng bìm bịp kêu âm âm trong lùm bụi càng gọi nhớ về cõi sơ, hoang dã. Lau sậy xào xạc trên bờ, một con cu đĩnh đang gồ lưng chui nhủi vào sình, để lại đằng sau nó một vệt dài láng ướt, sủi tăm. Mấy đám bèo lục bình vươn lên những nụ hoa tím phơn phớt, dập dềnh ở giữa sông, không chuyển động. Như vậy là con nước đang dừng, một lát nữa khi tiếng bìm bịp kêu vang hơn, dòng nước bắt đầu rùng và những đám lục bình hiên lảnh, cô đơn kia sẽ ào ạt trôi ra cửa sông. Vầng mặt trời cũng buồn nản phủ xuống mặt nước những làn ánh sáng nhợt nhạt.

Vậy mà trong một lùm cây kín đáo nhất, có nhiều cây gai, dây leo chằng chịt nhất lại hình như thấp thoáng có bóng người. Đến gần hơn, người thính tai sẽ nghe vẳng trong gió có tiếng thì thào... Thì thào. Sao lại có bóng người? Sao lại có tiếng thì thào trong buổi sớm tinh mơ ở khúc sông chết này? Người hay ma? thần sông hay thuồng luồng, hà bá hiện lên thành hình người mở cuộc giao hoan? Người yếu bóng vía thấy cảnh này chắc tái xanh mặt mày mà bỏ chạy. Người bạo gan cũng chỉ dám đứng ở xa mà ngó, rồi cũng phải từ từ lĩnh đi và sau đó thì tự cho là: có lẽ mình lẩn!

Khúc sông vẫn xào xạc cái âm thanh êm ả và có lẽ chỉ có loài chim là nhận biết được trong các lùm bụi kín đáo nhất ấy không có quỷ ma, hà bá gì cả mà là người thật. Những con người trai trẻ, tóc húi ngắn, nước da mang màu lá rừng, đôi mắt lảnh hiên mở to, loang loáng nhìn ra dải sông màu sữa.

Đó là ba chiến sĩ đặc công đang ém trụ nằm vùng. Họ sống như chim, thoát ẩn, thoát hiện. Giường nằm là cánh võng màu xanh mắc giữa những vòm cây cũng màu xanh. Mái nhà che mưa là mảnh vải bạt dăng kín đáo, mưa tạnh lại nhét gọn vào b ồng. Cả cơ ngơi, tài sản của họ đều nằm gọn trong b ồng. B ồng nhét vào túi ni-lông. Nếu có động, cái b ồng ấy sẽ là phao bơi đưa họ di chuyển đến những lùm bụi khác bên này sông hoặc bên kia sông, gọn ơ.

Lúc này họ đang ng ồi cạnh nhau trên mấy tấm ván nhỏ bắc chéo qua gốc cây chà là. người nào cũng ở tr ần, mặc quần cụt để lộ những khuôn ngực, bắp tay, bắp đùi vạm vỡ. Quanh năm lặn lội trên vùng sông nước, lấy nước làm đường, lấy sông làm nhà, làm sao mà họ không có được cái vóc dáng rắn chắc của người dân thuyền chài như thế. Và cũng quanh năm ẩn mình trong bờ, trong bụi, nước da họ mang theo sắc xanh cây lá. Họ còn trẻ lắm. Thậm, tổ trưởng, mới chỉ độ hơn hai mươi tuổi. Thành, trẻ hơn một tí, thân hình cao to, lông mày rậm, xéch như lưỡi mác. Còn Đoan, chiến sĩ có đôi mắt lá răm như con gái và cặp má bầu bĩnh, miệng cười thật tươi, thoát nhìn cứ tưởng là một cậu thiếu niên. Ba người thật giống nhau mà cũng thật khác nhau. Giống nhau về ăn vận, về những động tác tinh gọn, sắc sảo và về sự bình tĩnh, khôn ngoan trong việc xử lí các tình huống hiểm nghèo. Song lại rất khác nhau về tính tình. Thậm, quê ở ngay ấp này, chín chắn, thật thà, đi đâu gì cũng nghĩ kĩ rồi mới nói ra thành lời; Thành, tính nết nóng nảy tương xứng với thân hình hộ pháp và cặp lông mày dữ tợn của anh. Còn Đoan lại rụt rè cả n ể và hay mắc cỡ. Ấy vậy mà họ sống với nhau rất hòa thuận, rất hiểu nhau và hợp nhau. Phải chăng cùng đứng chân trên một r ẻ sông mỏng manh, cái chết lúc nào cũng có thể bất th ần ập xuống, họ phải quăn quýt, phải dựa vào nhau, phải bỏ qua cho nhau mọi cái để tập trung vào một đích rõ rệt: đừng để chết uổng, ráng sống mà tiến từng bước vào sào huyệt kẻ thù, làm tròn nhiệm vụ? Muốn không chết uổng, ba anh em bảo nhau ăn ở kỹ càng, tỉ mỉ đến nỗi nếu ai đó tò mò có ghé thuyền sát tận nơi cũng không biết trong đó có người. Họ đã nâng cách thức ăn ở thành nghệ thuật ăn ở. Cơm nấu xong từ lúc con chim đầu tiên chưa cất tiếng hót. Ăn xong, họ cho tất cả n ồi niêu, bát đĩa xuống đáy sông, tối trời lấy lên nấu nữa. Không có một sợi khói, không có một ánh lửa. Sáng ăn xong, mỗi người chọn một gốc cây ng ồi cạnh chùng, ng ồi im phắc, không chuyện trò, không ho hắng, không hút thuốc dù cho cơn "ghi ền" quấy lộn

trong đầi. Ban đêm khi ra vào khỏi lùm cây, ai đánh gãy một ngọn cỏ, một cành lá coi như bị khuyết điêm nặng. Lính tráng chúng nó ngày ngày đi lại sát bờ, thấy cỏ héo, cây gãy là hò nhau sục vào ngay. Ba người làm sao chống trả đợc cả lính dưới đất, lính trên trời, lính ngoài sông đánh tủa vào. R ồi phải ỉn tránh cả bà con đi lại làm ăn trên con đờng chạy dọc bờ, sát ngay cạnh lùm nũa. Nói chung, hoàn toàn như người đi trốn, trốn dài ngày. Lộ ra không phải là chuyện cười à, trốn lại, mà là máu đổ, là chết chóc, là không hoàn thành nhiệm vụ.

Nhiệm vụ của tổ đặc công là nghiên cứu, nắm tình hình cái chi khu nằm ở giữa chợ đẽ đũa lực lượng xuống san bằng, phá thế kìm kẹp của chúng đỏi với bà con và phong trào cách mạng và cả vùng này. Vậy mà đã năm nũa tháng nay r ồi, họ vẫn chưa lọt vào đợc đến điêm. Việc móc ráp bắt liên lạc với cơ sở mật bên trong cũng hoàn toàn vô hy vọng.

Sau cái chết của ba thằng Teng vũa r ồi, chúng càng phòng thủ ráo riết. Ngày đi sục sạo khắp nơi, sục sạo bất cứ chỗ nào chúng nghi con người có thể ở đợc. (Mới có hai tu ần mà tổ của Thậm đã ba lần phải di chuyển chỗ ở r ồi). Đêm, địch chia nhau bung ra mai phục, án ngữ dọc bờ đê áp chiến lược, những mối đờng mòn to nhỏ con người có thể lén vào. Mìn trái dăng khắp nơi, dăng cả dưới sân các nhà mà chúng nghi ngờ. Kín quá! Dày đặc quá! Con chó hoang chạy trong đêm cũng vướng mìn chết tan xác.

Mấy ngày nay họ nằm chết cứng ở đây. Gạo, mắm họ cũng đã sắp cạn. Bữa ăn đã chuyển cơm thành cháo. Cũng may khúc sông này lắm cá tôm. Buỗi trưa lính về đầi hết, họ lén ra những hố bom kín đáo bắt cá. Hố nào ít nhất cũng đợc vài cân, mang về luộc ăn với rau móp muối chua cũng vững bụng.

Giờ này nắng đã lên chót đỉnh đầi, m òh ồi đã từa ra ở gáy. Họ vận ng ồi im lặng nhưng trong đầi người nào cũng nặng trĩu lo toan.

Thành đập một con muỗi đốt vào đầi r ồi về ngón tay bóp nát ra, đôi lông mày rậm chau lại:

- Ng ồi hoài thế này sao ông Thậm? Cực hơn cả đi tu. Không vào đợc thì ta trở lại cứ (Căn cứ bí mật) báo cáo lần khác đệt tiếp. Ng ồi đây, ngày

thoáng qua đi uổng phí mà có khi lại chết chùm.

Anh lại đập một con muỗi nữa, búng tí lên ngọn cây. Thậm nhìn bạn phì cười:

- Người ta "giận cá chém thớt", đằng này cậu lại "giận cá bóp muỗi".

- Tôi còn bóp mẹ nó cả cái khúc sông này ra nữa. Đánh thì đánh thì đi, chưa đánh được thì tạm nghỉ, cứ thế này thì đít tôi đến mọc đuôi?

- Đừng nóng! Tớ còn nóng ruột hơn cậu nữa kia. Thằng đặc công hơn người ở chỗ kiên trì. Nóng vội là bể chuyện hết. Cứ nán lại vài ngày nữa coi sao. Nhất định mình sẽ lọt được. Chúng nó đông thì đông nhưng làm sao lấp kín được mọi góc ngách. Rồi chúng nó cũng phải oải ra chớ. Sức đâu mà đêm nào cũng thức chong chong được.

- Thì tôi cũng nghĩ thế nhưng... tiên sư cái con muỗi - Anh định giơ tay lên lần nữa nhưng chợt dừng lại, ngênh mặt lên.

Ngoài đường bò có một tốp lính nghe nghe đi qua, súng lăm lăm xĩa vào các lùm bụi, mắt nhìn như mũi dùi. Thằng đi giữa mặt đen cháy, ngậm điều thuốc to tướng, mùi thơm phả cả vào trong lùm. Thành rụt cổ đưa lưỡi liếm mép nói thêm:

- Thèm quá! Ông lại bò ra lòi chân vào lấy thuốc hút bây giờ.

Đoan thấy dáng bộ Thành như vậy, tùm tùm cười. Anh không nghiện thuốc, không nghiện cả rượu nên mọi chuyện này đối với anh đều dừng dừng.

Tốp lính qua khỏi một lát, Thành lại chép miệng:

- Ước thật! Giá ở trên rừng già thì với bọn này, chỉ cần tay không cũng đủ quăng xuống sông hết. Đất gì mà nó đá vào đầu cũng phải cười. Sau trận này tôi là tã...

- Xin chuyển sang bộ binh để mặc sức hò hét hả?

- Cũng có thể, nhưng... Nói gì thì nói, thằng nào bảo tôi rời đặc, tôi đập gãy răng.

Đoan cũng phì cười, hàm răng đến trắng. Cái ông này tính nết hay thật.
- Đoan nghĩ - câu trước, câu sau cứ chửi nhau suốt. Nhưng mà vui. Chính tác phong ồn ào của Thành như quả núi lửa chuẩn bị bốc cháy nên cũng sưởi ấm được cho đồng đội vào cái lúc thần kinh đang giá lạnh.

Đoan nhìn ra mặt sông, ước ao:

- Sông quê anh Thâm đẹp quá! Sau này nếu hết bom đạn, tôi xin nán lại bơi lội, tắm táp một tháng rỗi mới về.

- Quê Đoan có con sông cũng đẹp đấy thôi. Hồi huấn luyện, tháng nào mình cũng bơi hai vòng sông đấy.

Thành càu nhàu:

- Lúc này mà mấy ông còn nghĩ đến sông với ngòi. Tập trung lo vào công việc cho xong đi rỗi về cứ tha hồ mà tắm. Tắm! - môi anh trẻ ra - Tắm! Làm như cả đời không được tắm bao giờ ấy. Anh Thâm! - Thành đột ngột hỏi - Cô du kích mà huyện định cử xuống giúp chúng mình đâu? Sao mãi không thấy? Có bà sở tại xuống họa may...

- Chắc cô ấy bị kẹt đường rỗi. Đạo này chúng nó bung ra dữ quá! Nhất là sau hôm đồng chí quận đội trưởng đột ấp bị chết.

- Nghe ông quận đội này cũng gan dữ! Bắn đến viên đạn cuối cùng rỗi mới chịu nằm xuống. Hình như ông cũng người vùng này? - Thành hỏi.

Cũng không rõ. Hôm xuống đây, ta đâu có qua quận. Chà! Thế là từ sau Mậu Thân đến giờ, những người ưu tú lần lượt ngã xuống nhiều quá! Cái "Việt Nam hóa chiến tranh" của chúng không phải chuyện đùa đâu. Chó đều!

- Không đùa à! Tôi mà lọt được vào chợ thì cái chi khu khốn nạn kia cứ phải là nát ra như cám.

Chợt Đoan hơi nhồm người dậy, mắt lom lom nhìn ra sông. Thậm và Thành chợt dạ nhìn theo. Trong ánh nắng chói chang, trong cái rung rinh của mặt nước đang bốc hơi, ở ngay khúc quẹo, họ nhìn thấy một chiếc thuyền nhỏ đang dập dềnh tiến thẳng đến. Theo phản xạ bản năng, Thành đưa vội khẩu súng lên ngang mày, chỉnh đường ngắm. Chiếc thuyền đến gần. Trên thuyền không phải là lính, cũng không phải là bọn thám kích thường hay lờn vờn xuất hiện với những bộ áo quần của người dân đánh cá qua lại khúc sông này. Trên chiếc thuyền ọp ẹp chỉ có một cậu bé da mét mét, tóc tai lờm chờm đang vừa tát nước vừa cạy bai chèo. Chắc là thằng bé đi kiếm rau? Khúc sông này nhiều rau ngon, đôi lúc họ cũng thấy một vài người dân đánh bạo vào hái một ít rau rứt ra ngay. Nhưng hình như cậu bé này không phải đi hái rau? Cặp mắt cứ ngó nghiêng nhìn xăm xoi vào từng lùm, từng bụi, thỉnh thoảng dừng thuyền lại nhằm tính cái gì. Đấy! Bụi móp ngay cạnh mũi thuyền tốt um mà sao cậu ta không hái! Coi chừng! Thậm đưa mắt nhìn hai bạn có ý đề phòng. Gần đây, sau những lần dò la, thám thính không có kết quả, rất có thể chúng dùng thủ đoạn mua chuộc dụ dỗ trẻ con làm việc này. Thậm nghĩ và ra hiệu cho các bạn lùi sâu vào trong, ngẩng thấp đầu xuống hơn nữa. Chiếc thuyền vẫn bập bênh găm thẳng tới như đã phát hiện ra nơi họ ẩn nấp. Quái lạ cái thằng bé này!... Họ càng ngẩng thấp xuống, khẽ vít lá che đầu, che mặt. Mũi thuyền rách nát vẫn không lạng đi. Xoạt... Xoạt! Mũi thuyền đã chạm đến những cành lá đầu tiên, ngay bên cạnh sườn của Thành. Anh hơi vặn người để tránh né. Một suy nghĩ thoáng qua rất nhanh trong óc anh: Nếu nó phát hiện ra rứt bỏ đi thì sao? Thì phải đưa tay ra mà tóm ngay lại. Để sống, chỉ một lát sau là lính bầu kín ngay. Còn nếu nó là người ngay đi kiếm rau thật thì cũng phải giữ lại, chiều tối mới cho về và ngay đêm ấy "cha con" phải rời cứ sang nơi khác ngay. Vùng địch hậu mỏng manh, bất cứ cái gì cũng có thể xảy ra được. Rẹt... Rẹt rẹt... Mũi thuyền đã lúi húi vào trong bụi và giữa những cành lá xôn xao, hai con mắt mở to của cậu bé hiện ra lay láy, đen tròn.

Không hiểu sao, trong muôn ngàn lùm bụi trên sông, Teng lại cứ chọn lùm này mà nhủi thuyền vào. Có lẽ do linh tính của trẻ con, cũng có thể do phán đoán rằng: Nếu các chú có ở thì phải ở chỗ kín nhất, sâu nhất, cũng như ba vậy... Thế là cậu lao hú họa vào và không ngờ lúc này ba con người trần như nhộng đang hiện ra trước mắt Teng, hăm dọa và lằm lằm. Teng hơi

ngó ra. Trí óc non nớt của nó cứ bắt nó chắc mẫm rằng trông thấy Teng, đưa con trai của người chiến sĩ dũng cảm nhất định những người này phải tươi cười, vồ vập ngay; tươi cười y như khuôn mặt của ba vậy. Hay là... Nó dừng thuyệ̀n giữ ý.

Ba người vẫn nhìn vào nó, không chớp. Họ chờ. Thử xem thằng nhóc này định giở trò gì nào? Chà! Trông nó còn rất ít tuổi mà sao khuôn mặt, con mắt nhìn mới già dặn ghê chứ. Con nít nhà người ta gặp tình huống bất ngờ này phải hoảng hốt, phải dúm lại kia. Đằng này nó vẫn không động đậy, lại còn giương mắt lên nhìn thách thức nữa. Thằng này không bình thường r ậ́i.

- Đi đâu? Thành hỏi khàn khàn.

- Tôi đi tìm người - Teng thấy chả đại gì mà nói thẳng ra.

- Tìm người nào mà tới tận đây? Muốn chết à?

Không khá r ậ́i! - Teng nghĩ - Các chú bạn của ba đâu có giọng nói hự hẹ này. Tuy vậy nó cũng cố vớt vát:

- Mấy... Mấy... Mấy chú là ai?

- Hỏi làm gì? Ai chỉ đến đây? Trói lại thả sông bây giờ! Thậm đưa mắt cho Thành, ý nói hãy từ từ xem sao đã. Hành động này không qua khỏi mắt Teng, nó mạnh dạn:

- Tôi đi tìm các chú giải phóng. Tôi có việc cần gặp mấy chú.

Giọng nói và thái độ của nó chân thành quá khiến trong khoảnh khắc mọi người lúng túng, không biết trả lời sao. Thậm hạ giọng hỏi:

- Ai nhủ cậu tới đây tìm giải phóng? Không sợ mang vạ vào người à?

- Không ai bảo cả, tự cháu đi tìm - giọng nó đến đây bỗng dưng như vỡ ra - mấy chú ơi! Ba cháu bị chúng nó giết r ậ́i. Mấy chú cho cháu đi theo trả thù cho ba cháu.

Họ đưa mắt nhìn nhau. Thật vậy không? Không! Không thể nhẹ dạ coi thường được. Thằng bé này sao lại biết chính chỗ này mà đòi đi theo? Ai mách đường cho nó? Đằng sau chuyện này ắt phải có cái gì? Thậm đột nhiên nghiêng quai hàm lại:

- Thằng nhóc này cà trớn. Mi có biết chúng tao là ai không mà đến đây đòi đi theo. Cút ngay! Nếu không vì công vụ, tao đã gông cổ mi về đôn r ấ. Cút! để cho chúng ông làm việc. Năm phục cả tuần nay chưa bắt được thằng Việt Cộng chó chết nào cả đây.

Phụ họa thêm cho câu nói của Thậm, Thành kéo quy - lát khẩu AR.15 đánh "r ớp" một cái. Thằng Teng không hề giật mình, nó trôn trôn nhìn sâu vào mặt từng người, và từng khẩu súng trên tay họ r ấ cúi đầu xuống, chớp mắt. Nó không sợ chết, không sợ bị gông cổ, nó chỉ thất vọng thôi. Thế là tuyệt đường tìm kiếm r ấ. Tận đây mà cũng có thám kích của chi khu thì mấy chú còn chỗ nào ần núp nữa. Thế là hết. Về vậy. Nó l ảng l ảng cạy mũi thuy ần ra, mắt tối s ần lại.

Lúc ấy chỉ có Đoan là ng ấ im, không tỏ thái độ gì. Anh muốn nói mà không thể nói được. Nguyên tắc bí mật không cho phép anh được lên tiếng. Nhưng lòng dạ Đoan thấy áy náy, không nở....

o O o

Chán chường, thằng Teng lại tìm đến Đảm. Đảm bao giờ cũng chỉ biết vỗ về, an ủi bạn bằng cách im lặng và nhìn. Cái nhìn sâu hun hút của nó đựng chứa tất cả những nỗi phi ần muộn, u uất của Teng nên mỗi lần tìm đến nó, Teng lại thấy đầu óc v ợi đi, nhẹ nh ồm hơn.

Trong nhà, bác Năm Hinh, ba của thằng Đảm vẫn ng ấ lù lì bên trai đ ế. Bác uống rượu tối ngày và toàn uống một mình, đôi mắt đùng đục nhìn đi đâu xa lắm. Tánh bác ít nói, nhưng nóng như lửa. Từ ngày chúng nó d ần dân lập ấp chiến lược đến nay, bác có cái dáng ng ấ "con cọp trong cũi" như thế. Người ta đ ần ngày xưa bác khỏe lắm! Trong một trận đánh càn, một mình lật đổ ba thằng Tây lê-dương. Bác còn sử dụng côn rất giỏi, với cây con dài bằng sắt, bác bắt chấp cả lưỡi lê, súng ống. Mấy tay anh chị khét tiếng trong làng đao búa ở chợ cứ nghe tên bác là hoảng. Nhưng từ

ngày rời nhà vô đây, bác hầu như không dính dáng đến chuyện đời, thầy kệ mọi đi đâu trái ngang diễn ra trước mắt. Ngoài giờ ra bưng, ra sông, bác chỉ làm bạn với be rượu. Thằng Đám mồ côi mẹ từ nhỏ, nhiều khi bác cũng không dòm ngó tới. Chỉ khi nào có ai vô tình hay hữu ý nhắc tới anh con cả của bác đang sống ngoài miền Bắc, ánh mắt bác mới hơi dịu đi. Có lẽ bác thương người con cả ấy lắm và có ý đợi chờ tin tức người con đã lâu rồi bật tin. Thằng Đám thừa hưởng được cái tính gan góc, trầm lặng của cha nhưng tình cảm, suy nghĩ của nó gắn bó với xóm ấp với bạn bè hơn cha. Cha già rồi, lại gặp lắm đi đâu bất nhân ngày ngày xảy ra mà không làm gì được, cha đâm bản tính.

Ít bữa nay, kể từ sau cái vụ lính bắn chết người ngoài chợ, xóm ấp càng ngột ngạt hơn. Đâu đâu cũng thấy sự chết chóc rình rập. Thằng Mất-kính-máu tuyên bố: "Đây là một ấp thí điểm bình định do chính tổng thống ra lệnh, vì vậy dù phải bắt, phải giết nửa số dân để bảo vệ an ninh, chính quyền cũng không chùn tay". Nó nói là nó làm. Đã có năm người bắt chợt bị bắt đi không thấy về. Một cụ già nửa đêm đau bụng mở cửa đi ra ngoài, lập tức bị bắn chết ngay. Dù sáng hay tối, chỉ cần một nhóm ba bốn người tụ họp là tức thời bị lính ập tới tra khảo. Trẻ em không dám ra khỏi nhà. Người lớn đi làm dè dặt cứ cúi mặt từ sáng đến tối, lấm lũi. Người ta không dám nhìn nhau. Ở đâu, bất cứ xóm ấp nào cũng có những con mắt dòm ngó, những họng súng đen ngòm lấp ló trong lùm bụi, trong mỗi chạc cây. Người ta im lặng. Người ta chờ đợi. Chiều chiều, có rất nhiều khuôn mặt, rất nhiều ánh mắt khắc khoải hướng ra sông, hướng ra bưng biển: Người ta cần cào mong đợi con em của mình trở về, cần cào mong đợi những đợt súng tấn công. Đêm đêm những người già vẫn vắn nhỏ đèn thao thức, những bà má vẫn len lén nhồi gạo vào thùng giấu kỹ để dành cho cách mạng. Cách mạng không thể bị tàn lụi, những đứa con thân yêu của họ nhất định sẽ trở lại. Nhất định... Con mắt người dân ấp chiến lược cháy đỏ lên niềm tin mãnh liệt ấy.

Và trong những ngày con người tưởng như không thể sống được ấy, người ta vẫn thấy bóng ông già Tư Đòn cò thấp thoáng qua lại. Ông vẫn đàn hát ngoài đường, hát ở bìa bưng; ông ghé vô nhà này trò chuyện mấy câu, ghé vô nhà khác xin miếng nước. Và lúc trở ra, bao giờ chủ nhà cũng tiễn ông đến tận ngõ, giúi vào tay ông lon gạo, chén mắm, vài cắc bạc và

trên môi thoáng một nụ cười. Dường như bằng dáng dấp, giọng ca của mình ông già hát rong đã làm dịu lại vết đau đang mưng mủ của dân ấp.

Thấy Teng buồn rầu, ủ rũ, thằng Đám thương bạn đến xót xa. Sáng hôm sau nó mò sang nhà Teng từ sớm, trong đáy mắt thấy có một "đốm lửa đang cháy". Cái đốm lửa này không mấy khi thấy có ở một đứa kín đáo như nó.

- Nè! - Nó kéo thằng Teng ra sau vườn - Tao có cách rồi.

- Cách gì?

- Cách giết thằng trưởng ấp.

- Cách nào? Cách nào nói mau đi! Ngon không?

- Ngon mà không ngon - Đám lại trở về đáng bộ lừng khừng làm Teng thấy tốt nhất chỉ có còn cách đừng giục.

- Ừ, thôi thì mày nói đi, tao nghe. Tao bình tĩnh nghe đây.

- Mày có biết mục Sáu Lan không?

- Biết thừa. Má tao ghét mục ấy lắm.

- Ừa! ghét là phải. Tao mới nghe mấy ông lính...

- Sao gọi ông lính, thằng lính chó!

- Ừa, thì thằng lính. Mấy thằng lính nói với nhau là trưa nào lão ấp trưởng cũng đến nhà mục ấy một lúc lâu mới mở cửa ra về.

- Đóng cửa à? Kỳ hè! Nó làm gì ấy nhỉ?

- Tao cũng không biết. Hình như nó... Nó... lòng thòng mày ạ!

- Lòng thòng là mèo chuột hả? Thì đúng lòng thòng rồi nên mới đóng cửa.

Ch ờng mù chết r ồi hả mày?

- Chết. Thế... thế trưa nào cũng thế - Thằng Đắm diễn tả thật khó khăn vì xưa nay nó có bao giờ nói nhĩ ầu đâu - Tao để ý r ồi, muốn đến nhà mù Sáu, nó phải đi qua lô cao-su ông Thời.

- Đúng r ồi! Ông Thời đó. Sao nữa?... Thôi! - Thằng Teng khẽ nhảy lên - Tao hiểu r ồi! Mày định rình chém nó ở đây hả?

- Không chém!

- Bộ mày có súng?

- Không!

- Da lán?(Trái tạc đạn da lán)

- Không!

- Thế thì bằng gì? Thằng này bữa nay sao cù l ần quá! - Giọng Teng căng lên như sắp sửa đánh nhau.

- Làm h ầm chông giữa đường - thằng Đắm vẫn nói từng tiếng một.

Thằng Teng tròn mắt một lúc, r ồi ôm ch ầm lấy bạn, lưỡn ngọng lú:

- Sao bữa nay cái đ ầu mày sáng, cái đ ầu tao tối thế? M ầy giỏi, tao phục thằng Đắm da lươn r ồi - nhưng mặt nó lại xù ngay - ngộ nhớ có người khác, có con bò con trâu đi trước nó sập h ầm thì sao?

- Tao để ý r ồi! Lâu nay không có ai đi qua đó cả. Nếu có người, thằng Mất-kính-máu đã không đi... Đi gì nhĩ? Đi o mèo! Người lớn nói vậy là đi o mèo! Đi o mèo phải để không ai nhìn thấy chó!

- Trời đất! Sao hôm nay mày hay quá vậy mày!

Thằng Teng lại ôm ch ầm lấy thằng Đắm l ần nữa, còn thằng Đắm chỉ lỏn lỏn cười, hàm răng khấp khểnh của nó trắng xóa lên giữa màu da mặt đen

bóng.

Thế là suốt buổi sáng hôm ấy, hai đứa bàn bạc sôi nổi cách thức để làm sao thằng Mắt-kính-máu chết ngay mà chúng nó không phải đi đêm, không bị người lớn ngăn cản, la rầy. Đại khái là thế này: sẽ đào một cái lỗ nhỏ bằng cái mặt ghế, sâu xuống nửa thước vào ban đêm. Sau đó sẽ cắm những cọc tre vót nhọn hoắt có ngâm nước tiêu, ngâm phân bò xuống đáy hố. (Cái này thằng Đắm học được của ba nó trước kia). Rồi phủ phen tre lên, lấp thật kỹ, bằng bần và cứt như mặt đường. Buổi trưa, vào lúc thằng Mắt-kính-máu sắp đi qua, hai đứa sẽ trèo lên một ngọn cao-su ở xa đường quan sát, nếu thấy ai đi qua, hoặc con vật nào đi qua trước thì ra hiệu hoặc chạy ra ngăn lại... Nhất định phen này thằng ác ôn sẽ chết.

Chúng nó mất hai ngày chuẩn bị chông tre. Má thằng Teng không hề hay biết gì cả. Sáng sáng Teng vẫn cùng với Đắm ra sông, chiêng vè sách nặng tay tôm, cá. Thấy vậy bà cũng yên tâm đi bưng. Trông cố mấy luống đậu phộng cho kịp thời vụ. Nổi đau dù lớn thế nào rồi cũng theo thời gian dần dần qua đi. Người ta không thể khóc mà sống, vẫn phải ăn phải uống, phải hoạt động và đi lại. Má Teng đã trở lại với công việc bận rộn hàng ngày và những cái lo toan về cuộc sống về đứa con ngày một lớn mà cứ nhong nhóng suốt ngày.

Mọi việc chuẩn bị đã xong. Hai đứa làm bộ đeo hong, đeo giỏ ra sông, đi được một đoạn lại vòng về. Chọn một cây cao-su nhiều lá nhất, hai đứa trèo lên. Chúng vít lá, vít cành che kín người chỉ để hở hai con mắt ra ngó. Thật là may! Suốt buổi sáng không có một người nào qua lại trên đường. Trong vườn cao-su, mặc dù trời chói chang nắng nhưng vẫn râm mát đến rợn người. Cả lô cao-su không có một tia sáng, ở ngoài nắng bước vào cứ ngỡ như đang lạc đến một vùng thung lũng xanh ngắt ánh trắng. Ngồi trên ngọn cây, Teng nhìn thấy cả khu bưng xa, nơi má đang dang nắng trông tia, nhìn thấy cả khu gò có cây bồng bồng lộng lộng mà ba đang an nghỉ mãi mãi ở đấy. Teng nhìn thấu tới bìa sông nữa. Hình ảnh mấy người cời trăn ngổ trong bụi tre hự hự hôm rồi chợt nhói trong lòng Teng. Không tìm thấy các chú bạn của ba, bữa nay Teng cứ làm một mình, Teng sẽ sống gan dạ như ba, sẽ hành động như ba. Một cảm giác bồn chồn y hệt khi đêm ở chợ lại choán ngập đầu Teng. Điều ngại nhất của Teng là thằng Mắt-kính-máu

không đi một mình mà lại có hai thằng vệ sĩ kèm trước, sau như đêm nọ thì hư hết việc, Đắm thì quả quyết mấy trưa nay chỉ thấy nó đi có độc một mình, Đắm nói thêm như người lớn: "O mèo! Nó phải đi lên chớ kéo thêm lính đi làm gì cho xấu mặt". Teng nghe phải nhưng cũng cãi lại: "Nó mà biết xấu đẹp gì nữa. Nếu biết xấu hổ nó đã không giết ba tao, làm ác với bà con". Đến đây thì Đắm hết nói, Teng cũng không biết tính sao. Đành để đến đâu lo đến đó vậy.

Một chiếc trực thăng phành phạch bay qua đầu, thấp đến nỗi những ngọn cao su cũng ngả nghiêng theo. Teng nhìn lên. Nó bay ra hướng sông! Chắc nó ra quần ngoài đó? thế thì ngoài sông vẫn còn các chú bạn của ba? Đang mãi nghĩ ngợi như thế, khi nhìn xuống bỗng thằng Teng rùng mạnh người: ở đầu lô thấy lỗ nhỏ có bóng người. Sao lại lỗ nhỏ? Hay không phải nó? Teng căng mắt nhìn: Thằng đi đầu chính là thằng vệ sĩ hộ pháp đêm nọ, súng xĩa vờ đàng trước. Đi sau vẫn là một tên lính. Và đi cuối cùng mới là lão ấp trưởng! chết r ối! Hai đứa nhìn nhau. Trật nữa r ối! Kiểu này cùng lắm chỉ bị một thằng hộ pháp đi đầu, còn thằng c ần giết vẫn thoát. Chúng đã bước gần tới ụ mỗi, từ ụ mỗi đến hầm chông chỉ không đầy mười bước. Teng lặng người chưa biết xử trí ra sao. Giá lúc khác nó đã nạt cho thằng Đắm một trận. Đã bảo mà cứ khăng khăng như cụ non. Thôi đành vậy! chết được thằng nào đỡ thằng đó. Vặt chân, vặt tay nó cũng bỏ cơn tức, còn hơn cứ sáng chi ều thấy nó nhọn nhọn đi lại khắp ấp trên ấp dưới. Teng nín thở chờ đợi, mắt s ầm lại.

Bỗng dừng, như một đi ều khó có thể tin được, còn cách hố chông không đầy ba bước chân nữa, thằng ấp trưởng đứng lại vẫy bọn đàn em đến gần. Tiếng nói của nó khê khê có vẻ vừa nhậu say ở đâu về

- Nè! Bây giờ mấy chú về công sở trước đi! Tới đây moa (tôi) đi một mình được r ối.

- Rõ! - Dường như chỉ chờ có thế, hai thằng vệ sĩ giập mạnh gót gi ầy, há miệng ra cười.

Thằng hộ pháp nháy mắt với thằng nhỏ con kia r ối chìa bàn tay vàng khè về phía lão ấp trưởng:

- Ông ấp định đi sướng một mình, bỏ mặc đàn em trung thành hay sao?

Lão ấp trưởng chau mày rồi rút trong túi ra một tờ giấy bạc màu xanh:

- Nè! Cần lấy! Giữ mồm giữ miệng cho cẩn thận nghe! Bép xép, bà trưởng ấp biết được thì chớ trách.

- Biết sao mà biết được ông ấp! - Hai gã vệ sĩ cần tiêng cười nhả nhổ rồi rẽ sang phải đi xéo về phía chợ. Một chầu nhậu nhẹt thả ga đang chờ chúng ở đó.

Mắt-kính-máu hắng giọng đi tiếp trên con đường mòn dẫn tới nhà mù nhân tình. Nó bước một bước... Thêm bước nữa. Đôi chân mập mạp ngăn ngừa chuyển động về phía trước, cặp kính trắng chuyển động về trước, cái bụng đã bắt đầu phềphệ chuyển động về trước, toàn thân thẳng ác ôn nhích về phía trước. Chỉ còn một bước nữa. Một bước nữa thôi. Teng nhắm mắt lại... Ngay lúc đó, một tiếng thú rống lên vang động khắp lô cao-su. Teng bừng mở mắt: thằng trưởng ấp đã lọt nửa người xuống hố, nó đang ngật qua ngật lại dữ dội, mồm há hoác, hộc lên những tiếng không ra tiếng người. Hai cẳng tay chới với cào cấu vào không gian, vườn cao-su hình như cũng nghiêng ngả theo những tiếng gào thét hãi hùng đó.

Đáng lẽ sau phút ấy, hai đứa phải tụt xuống ngay để tẩu thoát nhưng cả hai cứ mãi trở mắt ra nhìn. Phải xem có đúng nó rơi xuống hố chông thật không đã, phải coi nó giãy giụa tuyệt vọng ra sao mới hả. Mắt Teng nhòa đi. Em bỗng nghĩ đến ba. Ba ơi! Nó bị rồi! thằng giết ba nó bị rồi. Chính con trả thù cho ba đó. Ba có hả không? Trời! Nếu lúc này ba được nhìn thấy kẻ thù của ba đang chết dần, chết mòn, chết thảm hại như thế nào!... Hai đứa nhỏ không hề lường trước rằng tiếng gào của thằng ấp trưởng đã kéo hai thằng vệ sĩ trở lại và lôi bọn lính đóng ở cái tua (Loại tháp canh nhỏ của bọn dân vệ mặc đồ đen) gần đó ra.

Chờ cho đến khi tiếng la của con thú bị ngật đi, chỉ còn vang lên những âm thanh khò khò, hai đứa mới bảo nhau tụt khỏi cây rồi vượt qua con lạch sau lô cao-su để phóng tạt về nhà. Nhưng mới chạy được một đoạn thì bọn lính đã ào tới. Trèo lên cây không kịp, nằm xuống không kịp, bỗng Teng nảy ra một ý, nói nhanh:

- Đằm! mày chui vào núp kín trong bụi mắc cỡ (cây xấu hổ) kia! Tao sẽ chạy đánh lạc hướng, khi lính rượt theo tao, mày phải rông ngay... Nói má tao đừng có lo.

Nói vừa dứt. Teng co giò định chạy tạt sang trái nhưng Đằm đã nhanh tay kéo giật bạn xuống. Bị cú giật cục bất thần ấy, Teng ngã sấp mặt xuống đất. Khi ngẩng được đầu lên thì bóng Đằm đã vụt đi rồi. Teng chưa kịp kêu lên thì một loạt tiểu liên cực nhanh rộ lên chói tai. Bất thần nhìn qua khóm gai, Teng thấy Đằm ngã dụi xuống. Nó trúng đạn rồi chẳng! Teng định phóng lên với bạn nhưng bóng Đằm đã đứng dậy, đi lững thững, mặc cho bọn lính chạy ủa tới. Chỉ một loáng, hai cánh tay thẳng Đằm đã bị trói quặt lại. Teng nhăn mặt xót xa như chính mình bị trói. Teng nghiến chặt răng. Sống chết có nhau! Không thể để thẳng Đằm chịu một mình được. Teng chống tay định chồm dậy lao ra nhưng từ xa, như hiểu ý, Đằm loạng choạng đứng dậy, cặp mắt sưng tím khể nhìn về phía Teng ra ý nói: "Kệ tao! Đi ngay đi! Chúng nó không làm gì nổi tao đâu". Ánh mắt Đằm như bức tường lửa đè xuống đầu Teng. Nó nằm vật xuống. Loáng thoáng, nó nghe tiếng thẳng vệ sĩ:

- Ai xui mày bẫy hổ chông ông ấp, hả?

- Tôi... Tôi có bẫy gì đâu... Tôi đi kiếm củi cho ba tôi qua đây thấy ái gào la, sợ quá, nên bỏ chạy. Tôi biết ông ấp ở đâu mà bẫy.

Bốp! Hình như một báng súng nện vào ngực và tiếng quát:

- Già mồm! Việt cộng con già mồm! Đi về đôn rồi mày sẽ phải nói hết. Đi! Còn thẳng nào đi với mày nữa không? Nói!

- Dạ... Có ai đi với tôi đâu. Tôi đi lượm củi một mình mà. Chúng lôi Đằm đi xềnh xệch. Đằng sau Đằm là thẳng Mắt-kính-máu nằm rũ rượi trên vai gã vệ sĩ hộ pháp. Cả hai cẳng chân của nó dính liền với bàn chông. Máu ở chân nó rỏ ướt cả mặt đất.

o O o

Thằng trưởng ấp không chết, nó chỉ bị cưa một giò lên đến tận bắp vế. Một lão trưởng ấp khác đã lên thay thế. Tay này trẻ hơn, nghe đâu là thiếu úy cánh sát chuyển sang. Rút ra bài học xương máu của kẻ đi trước, tên này tạm thời nằm im và tỏ ra khá mềm mỏng. Thế là bà con khắp làng trên, xóm dưới đều hời lòng, hời dạ. Từ nay, không thấy bóng dáng cái tên dòng dõi địa chủ uống máu người không tanh trên đường làng ấy nữa.

Đã lâu lắm rồi, kể từ Mậu thân đến nay, bọn ác ôn mới phải chịu một đòn trừng phạt như thế. Phải vậy chứ! Cách mạng vẫn còn, cách mạng vẫn hoạt động, cách mạng có bị hủy diệt tận gốc như mấy ông quốc gia thường huênh hoang đâu. Xôn xao chán, họ quay ra bàn tán nhỏ to xem ai là người dám táo gan làm việc này giữa ban ngày, ban mặt? Cho sụp hằm chông ngay giữa ấp thì ghê quá! Chắc phải tay chơi thượng hạng. Tụi lính đã bắt được thằng Đắm, con ông Năm Hình vì nghi nó là thủ phạm. Mọi người cười ồ "Ồi dào! Cái thằng hiền như cục đất thố ấy thì làm cái gì được. Cuống quá bắt quàng!".

Ngay cả thằng đại úy nổi tiếng độc ác và mưu lược cũng không tin thằng Đắm là thủ phạm. Không phải nó coi thường con nít. Con nít mà ăn phải bả Việt cộng thì cũng ghê gớm lắm. Cả cuộc đời điên cuồng chống cộng với năm vết thương trên thân thể đã dạy cho hắn hiểu đi đâu đó. Nhưng ở đây, thằng lỏi con này trông khù khờ quá! Hỏi gì cũng chỉ trả lời lơ ngơ, không ăn nhập vào đâu cả. Dụ dỗ nó, nó lắc đầu. Đánh đập nó, nó càng lơ ngơ. Chính gã đại úy được đào tạo từ Mỹ về này đã tự tay tra khảo nó bằng những phương pháp tân kỳ nhất nhưng vẫn không moi được gì. Bị đánh đau quá, nó chỉ trào nước mắt ra mà không thấy một tiếng kêu van. Bỏ đói, nó cắn răng chịu. Hứa hẹn, nét mặt nó bình thường. Rút cục, sau ba ngày ba đêm dùng đủ mọi cách, bọn đao phủ hung hãn nhất đành bất lực. Nó vẫn chỉ là nó, rách rưới, toại tử và da thịt tím bầm. Còn ai xui nó làm việc này, làm việc này với ai và có đúng nó bầy chông lão ấp trưởng không thì không hé được một chút manh mối nào. Trước sau nó chỉ nói: "Tôi đi lượm củi cho ba tôi, thấy kêu la dữ quá nên bỏ chạy". Chúng nó đành quẳng thằng bé vào ngục tối và xua quân đi lùng sục, càn quét từng nhà, từng miếng vườn, từng góc ngách nhỏ nhất trong ấp. Tiếng quát tháo, đe nẹt cộng với tiếng trẻ em khóc thét làm kinh động cả một khu ấp ven sông. Bắt trước lối xăm hằm của thằng Mỹ, bọn lính bảo an cũng dàn hàng ngang

cần thuôn sắt thuôn vào lòng đất không trừ một mét vuông nào nhưng đất vẫn chỉ là đất, im lìm và buồn bình. Xóm ấp lại trải qua một cơn sốt lửa. Thêm mười người đàn ông khỏe mạnh bị trói giật cánh khuỷu mang đi. Ngày hay đêm, thầy kệ cho mùa màng đang kỳ thu hoạch, chúng cấm không cho một ai ra khỏi hàng rào. Làng xóm càng nặng nề, ngột ngạt. Loáng thoáng đã có tiếng kêu than trách móc người bầy thằng trưởng ấp, mang họa cho dân.

Trong những giờ khắc ngọt thờ ấy, Teng nằm bẹp ở nhà nóng lòng sốt ruột nghĩ thương Đảm đang phải chịu những cực hình tra tấn. Đã có lúc Teng muốn chạy xộc đến đên kêu to: "Tao đây! Chính tao giết thằng trưởng ấp đây. Bắt tao đi nhưng phải thả bạn tao ra!". Nhưng một chút từng trải có được kể từ sau ngày ba chết đến nay đã giữ chân Teng lại. Và ngay cái đêm thằng Mát-kính-máu bị lột bầy ấy, Teng đã nghĩ đến chuyện làm sao lén vào trại giam cứu bạn ra nhưng suy nghĩ vẫn chỉ là suy nghĩ, cứu ra làm sao, cậu bé Teng hoàn toàn không biết. Cái choán ngợp đầu óc nó là sau vụ bầy thằng Mát-kính-máu, cảnh làng xóm lại càng ảm đạm, tang tóc hơn. Phải chăng nó làm bậy? Teng chờ ông già Tư Đòn đến quở trách nhưng mấy bữa rày không thấy ông. Má nói ông mang đờn sang khu ấp bên cạnh. Đêm ấy, Teng trần trọc không ngủ được. Nó nghe tiếng má ngửi nhẹ xuống đầu giường. Teng mở mắt ra và bắt gặp đôi mắt má. Khuôn mặt người mẹ nhìn nghiêng xuống đứa con vừa xa lạ, vừa yêu thương:

- Út! Làm việc ấy sao con không nói với má?

Teng giật mình định chối nhưng thấy nét mặt má lạ quá và cố giấu cũng không được, cậu úp mặt vào bàn tay mẹ:

- Con...Con thương ba!... Con muốn trả thù cho ba.

Má Teng ôm chặt lấy con, lặng lẽ khóc. Nước mắt thấm ướt vai áo nó. Nó cũng khóc.

Má ơi! Má có tha thứ cho con không? Chúng nó độc ác quá!

Người mẹ cắn môi gật gật đầu.

- Con đừng trách má. Má không hiểu con. Má vui vì con đã làm được việc ấy. Nhưng đáng lẽ con phải nói với má một câu. Làm vậy, chúng càng có cơ gây khó dễ với bà con mình, Nhưng dù sao, bà con cũng thấy vui, nếu biết, chắc cũng không trách chi con đâu. Ôi!... Con tôi đã nhón nhao lên thế r ấ kia ư?

- Má! Liệu thằng Đám có chết không má? Nếu nó chết, con cũng...

Người mẹ đưa tay bịt chặt lấy miệng con. Bà sợ. R ấ không biết cuộc đời nó sau này sẽ ra sao đây? Ba nó chết r ấ, bà còn có mỗi mình nó. Mà nó lại giống ba nó, thà chết không chịu nhục. Bà càng ôm chặt con vào lòng như sợ có một ma lực nào đó xông vào cướp con bà mang đi. Gió vẫn thổi dào dạt vào những tàu chuối sau nhà, gợi sự nhỏ nhoi của cuộc sống con người.

Bác Năm Hinh sang. Mừng quá! Teng cũng đang định gặp bác nhưng con ngại ngại. Đám vì mình mà bị bắt, Teng muốn thay Đám sang an ủi, trông nom, săn sóc ông Năm nhưng cứ đến đ ầu nhà lại quay lại. Teng sợ bác nổi nóng làm ầm lên thì càng nguy cho bạn.

Không nói không rằng, ông Năm ng ấ xuống ván, trống khừ tay lên bàn, mắt nhìn Teng thật dữ dằn. Vậy mà khi nói, tiếng bác lại hết sức ngọt ngào:

- Teng! Con có tin bác không? - giọng ông hình như có hơi rượu.

- Dạ! Con tin! - Teng trả lời lí nhí và đưa mắt nhìn mẹ.

- Vậy tại sao thằng Đám bị bắt? Con chơi thân với nó con có biết không?

- Dạ.... không ạ? - Teng nói luôn.

- Không à? - Mắt ông Năm bỗng xếc lên, giọng căng hơn. - Chơi với nhau mà một thằng bị bắt, thằng kia không hay à? Chơi như thế à?

Teng chột dạ. Ông Năm định làm gì đây? Hù dọa mình nói ra rồi bắt đem nộp mạng thay con chẳng? Nếu vậy thì đừng hòng. Teng định nói cứng song vẫn cúi đầu:

- Dạ!... Con có lỗi với bác Năm! Có lỗi với thằng Đảm.

- Teng! Bác qua đây không cần con xin lỗi. Bác chỉ hỏi: Có đúng thằng Đảm có gan trời làm việc này không? Hay người ta vu vạ cho nó?

- Dạ! Chắc người ta vu vạ đấy. Thằng Đảm hiên khô làm sao nổi việc này bác Năm!

Tưởng nói thế bác Năm sẽ dịu đi, không ngờ bác đứng phắt dậy, dằn giọng:

- Hiên khô à? Không làm nổi à? Cái thằng Đảm con tao, mang giòng máu họ Trần nhà tao mà lại không làm nổi cái việc giết chó ấy à? Nhục! Thế thì nhục!

Má Teng chạy lại:

- Anh Năm! Tôi xin anh! Anh nói nhỏ chứ không...

- Làm sao phải nhỏ, - ông Năm gạt tay má Teng ra, - Bị bắt cho ra bị bắt. Bị bắt như thế, thêm mất công. Vậy mà tao cứ tưởng thằng Đảm làm việc đó kia chứ! Cái thằng... Mai tao lên đờn xem sao.

Ông Năm Hình lên đờn thật. Đứng ở chòi gác, ông đòi gập viên đại úy. Lính ngáng súng không cho vào, ông la lối ầm lên. Cuối cùng tên đờn phó phải thân chinh ra tiếp. Bọn này chả lạ gì tánh ông Năm Hình. Dĩ như cọp, cái gì trái ý một chút là sẵn sàng mạng đổi mạng ngay. Chả thú gì ông già cằn rỗ này, đã mấy lần định nắn gân ông nhưng chúng vẫn không dám làm. Ông Năm có uy tín khắp vùng vệt tỉnh cương trực và thành tích chống Pháp nên động đến ông là động đến tất cả bà con, chả dại!

- Thằng con tôi có tội gì mà mấy ông bắt giữ? - ông Năm ngời khuyển tay hỏi đốp chát.

- Dạ!... Có gì đâu ông Năm! Chẳng là ông trưởng ấp... - viên trung úy còn non choẹt ấp ứng.

- Mấy ông nghi nó là hung thủ chớ gì?

- Dạ... Nghi gì đâu, việc quân sự mà...

- Được! Việc quân sự là luật chiến tranh. Cứ luật mà làm. Nếu nó là thủ phạm thật, mời mấy ông cứ xử đúng luật. Nhưng nó bị xử oan, mấy ông đừng trách tôi. Thôi, tôi về Nhờ ông nói với ông đại úy có Năm Hình đến thăm và nhắc lại như vậy.

Nói xong ông đứng dậy đi luôn. Đáng ông lững thững, hơn năm mươi tuổi mà cánh tay vẫn khuỳnh ra hai bên như đò vạt. Viên thiếu úy nhìn theo, khẽ nhún vai.

o O o

Út Teng lại quyết định ra sông. Nhất định bằng mọi cách nó phải tìm được mấy chú, bạn của ba. Sau việc làm vừa rồi, nó thấy không thật ổn. Hình như cần làm một cái gì đó dài lâu, bền chắc nữa kia. Ba bữa nay, trực thăng Mỹ quẩn khúc sông ấy nhiều, các loại lính cũng được xua ra lùng sục hết lớp này đến lớp khác. Teng vừa lo vừa mừng. Lo vì ngộ nhớ họ tìm ra được chỗ mấy chú trốn thì sao? Mừng là như vậy là họ đã chuyển hướng nghi ngờ ra phía sông, nơi xưa nay vẫn được coi là có Việt cộng nằm vùng, mà bớt chú ý đến thàng Đảm. Nhưng thàng Đảm vẫn bị giam cầm trong khám tối, Teng thấy không yên trong bụng. Dứt khoát Teng phải tìm được mấy chú để dẫn về đánh đồn, đánh chi khu, giải thoát cho thàng Đảm. Cứ nghĩ đến Đảm với những hành động cao thượng, gan góc hết lòng vì bạn là Teng muốn khóc. Có lẽ suốt đời, Teng sẽ không tìm thấy được một thàng bạn nào như nó. Nó phải sống! Nó phải về với Teng.

Xóm ấp sáng nay vắng tanh, lính lại hành quân ra sông? Teng phải chờ đến trưa mới dám ra khúc sông ấy được. Em đi tha thẩn trong các lô cao su lượm củi. Mùa này, vỏ quả cao su rơi liên hồi xuống đất và thi nhau nổ tanh tách nghe thật vui tai. Sau lần thử thách ấy, Teng tự thấy mình lớn hẳn lên, thấy mình sung sức và sẵn sàng lao vào những công việc táo bạo hơn

nữa. Không có thằng Đằm ở bên, Teng phải tập để có được cái tính bình tĩnh, chín chắn, lúc gian nguy cũng như bình thường.

Tới ngã ba cây gạo, nó gặp ông Tư Đờn cò đang ng ỡ gục như ngủ dưới bóng mát gốc cây. Lòng nó se se thương cảm. Chắc ông mới từ ấp bên về. Nghe nói ở ấp ấy, chúng nó cũng lũng sục, bắt bớ dữ lắm. Tội nghiệp ông già! Chả hay gia đình, quê quán ở đâu mà sống lay lắt hoài ở khu chợ này? Tánh ông hiền hòa, tốt bụng nên bà con trong ấp rất thương. Ông già trở thành niềm vui cho cả khu chợ. Các bà mẹ thường mang ông ra để dọa trẻ con khi chúng hư quấy. "Nè! Có nín đi không? Ông già Tư lại không hát cho nghe nữa bây giờ". "Đó! Đó! Ông Tư vô đó! Ngoan đi, má gọi ông Tư vô chơi" Bon lính, bọn quan đ ờn không ngó màng gì tới ông, đôi lúc chúng kéo ra đòi ông hát những bài thật mùi cho nghe. Ông già chi ều hết, ai đòi ông cũng hát, hát hết lòng, hát không cần tỉ ền rơi vào nón. Ông hát toàn những bài nói về quê hương, về dòng sông, về con người t ần tảo hay lam hay làm. Nghe ông hát, ai cũng thấy lòng dạ mình đ ằm thắm trở lại, hướng tình cảm về những đi ều lương thiện, tốt lành. Trong tiếng hát của ông, nổi rõ cái nghĩa tình làng xóm n ồng nàn, tiếng hát luyến nhớ những ngày xa xưa tốt đẹp, tiếng hát gọi về một ngày mai yên hàn, tiếng hát xót xa cho tình cảnh, thân phận con người hôm nay, tiếng hát... Trong mỗi lời hát hình như có cả tiếng cười và nước mắt, có cả sự giục giã và cảm hờn. Tiếng hát cứ rì r ầm, ngân nga ngấm len vào tình cảm mỗi người. Những lúc ông già ngừng không đ ờn hát, người ta thấy ông buồn, trông ông già xọp thiêu não h ửn đi. Và giờ đây, trước mặt cậu bé Teng, ông cũng đang ng ỡ tư thế ấy. Teng muốn bước nhanh đến với ông, muốn chuyện trò, an ủi ông nhưng lại ng ần ngại. Teng l ần mò đi ra sông. V ả lại, câu chuyện ông già đêm trước bỗng dừng can thiệp vào việc chém th ằng ác ôn ở chợ và nghe ông nói có biết ba mình đã bị Teng quên đi như trẻ con thường hay quên những cái rắc rối, hóc hiểm trong đời sống, bây giờ chợ trời dậy. Kỳ h ề! Sao đêm ấy ông già lại có thái độ kỳ thế? R ỡ cả cái chuyện mấy bữa nay ông lang thang sang các ấp bên cạnh nữa. Ông sang làm gì? Ở ông, có cái gì bí hiểm thế nào ấy! Như lão phù thủy trong truyện nội kể, cái gì cũng biết mà cái gì cũng làm ra vẻ không biết. Teng d ợm chân định l ặng lẽ bước qua gốc gạo. Đúng lúc ấy, ông Tư nhìn lên cặp mắt vẫn như vừa thương yêu, vừa nghiêm nghị:

- Teng! Ông chờ con hoài!

- Ủa! sao ông biết con qua đây mà chờ? - Teng giữ ý.

- Biết chớ? Có cái gì xảy ra trong xóm ấp mà già Tư này không biết, con ng ỏi xuống đây, ng ỏi xuống! Ông muốn nói chuyện với con.

Thằng Teng bất đắc dĩ ng ỏi xuống. Nhìn thẳng vào mắt Teng, ông nói:

- Ông khen con đã làm cho thằng trưởng ấp thành phế nhân.

- Đâu mà...

- Không! Con đừng cãi. Thế là con giỏi, giỏi lắm! Chỉ có đi ầu các con lần sau không được làm kiêu như vậy nữa. Muốn gì con cũng phải hỏi qua ông. Tuy mù lòa nhưng chắc ông cũng biết được đi ầu phải quấy; lẽ thiệt hơn.

Teng câm lặng. Thoạt đầu nó định chối bay chối biến nhưng thấy kiêu cách ông già lạ quá, lại nhớ đến chuyện lần trước nếu ông già có ý định gì thì mình đã bị hại r ỏi.

- Chắc con muốn biết ông là ai mà cứ dính vô công chuyện của con phải không? Con nghĩ về ông thế nào thì ông là người như thế. Con cứ tin ông. Ông không xấu bụng đâu. Ông chỉ muốn ấp xóm vui vẻ, khắp nơi ai ai cũng tốt với nhau. Thôi! Con cứ coi ông là bạn của ba con là được.

- Ba con... Ông Tư! Ông và ba con là...

- Đừng hỏi! Chuyện dài lắm! Nói lâu ở đây không tiện. Nghe ông hỏi: Con tính ra sông phải không?

Teng lại câm lặng. Dù lòng đã tin tưởng nhưng không phải mỗi lúc nó xô ruột xô gan ra được. Nó cần hết sức bí mật để còn tìm cách cứu thằng Đảm ra. Nó không muốn bị tóm vô cớ.

- Con không nói thì tùy con. Vậy mới là con của ba con. Ông dặn nè: giờ này lính họ đã lục tục về ăn cơm trưa, con có thể đi được. Khó tìm đây

nhưng con cứ tìm sâu mọi chỗ khúc khuỷu. Nếu ai hỏi, con làm bộ đi hái rau. Mà phải hái thiệt tình một ít quăng lên ghe. Theo ông, độ này tụi thám kích không nằm ở dưới sông đâu, họ đang sục sâu vào gò. Nếu gặp bất cứ một nhóm người lạ nào thì đó là người mình. Nhưng con phải chú ý để khỏi nhầm: người mà con muốn tìm bao giờ cũng có mái tóc và nước da khác hẳn tụi lính. Tóc cắt cao và nước da xanh hơn.

Teng bật nói luôn như bị khơi trúng ngũ ãn chầy. Em kể hết chuyện hôm nọ gặp ba người cởi trần chui trong bụi ra sao, hình dáng, thái độ họ thế nào? Ông già Tư gật đầu trầm ngâm:

- Lần con ra sông ấy. Ông có biết nhưng không tiện hỏi. Thôi được! Chuyện này khó nhưng con cứ làm theo lời ông dặn.

Teng gật đầu. Nó không ngờ cái ranh giới nghi kỵ giữa hai ông cháu bị xóa nhòa nhanh thế. Teng bàn bạc công việc tin cậy và cởi mở với ông như đối với Đám. Bằng trực giác ít khi nhầm của con trẻ, nó thấy ông già Tư hoàn toàn đáng tin và nó sẵn lòng nghe lời ông dặn dò như nghe lời ba nó ngày xưa.

Mặt trời đã đứng bóng. Đường đất vẫn vắng teo. Hai ông con chia tay nhau. Cậu bé đeo toòng teng cái giỏ xuống sông. Ông già hát rong lễ mễ ôm cây đờn đi vào chợ kiếm một chỗ nghỉ trưa.

o O o

Tổ trình sát đặc công mấy hôm nay chỉ lo rời cứ mà không làm được gì cả. Chúng nó sục sạo rất cả gáy! Có lúc họ phải lội qua bên kia sông, tối lại lội trở về bám bìa ấp. Thành bật chửi: "Thằng nhóc con khốn nạn! Chính nó chỉ điếm nên lính mới bung ra dữ vậy. Bây giờ tao mà tóm được mầy?...". Anh alị giờ tay phát một con muỗi bám ở cổ. Thậm và Đoan cũng nghĩ như vậy nhưng không tiện nói ra vì sự có mặt của Ba Liễu ở bên. Cô du kích huyện đội này đã xuống đây đêm hôm qua. Đoan đường từ huyện đến sông, bình thường chỉ đi hai đêm mà cô phải đi mất một tuần. Tất cả các đoạn lộ cần vượt, chúng đều phục kích hết. Anh giao liên trúng ổ phục bị hy sinh, mình cô bám dọc theo sông tìm được đến đây, áo quần rách nát, mặt mũi bị gai cào xiên xẹo. Lúc này cô đang nằm thiu thiu trên võng, toàn

thân trùm kín một tấm vải rằn ri. Những ngày kiệt sức vừa qua đã khiến cơ thể cô không chống đỡ nổi trận sốt rét ập đến. Thậm chí lo quá! Thời hạn trên cho sắp hết, chờ mãi một được một người dẫn đường để móc ráp cơ sở bên trong lại lăn ra ốm. Hơn bao giờ hết, anh cảm nhận được cái thế đứng lẻ loi của một tổ trinh sát trong vùng giáp ranh đang bị chà đi xát lại nhiều lần.

- Thôi, về mẹ nó đi. Báo cáo thực với trên rồi khi nào có điều kiện lại xuống - Thành cau có.

- Thế thì dễ quá! Phải biết tìm được những khả năng trong điều kiện hạn chế nhất thì mới khó chứ. Các đồng chí ở nhà rất tin ở tổ mình.

- Thế đây là quê ông mà ông cũng không thuộc đường ngang lối dọc à?

- Anh Thành kỳ thật - Đoan quay lại - Anh Thậm đi tập kết ra Bắc từ bé, bây giờ còn nhớ được gì nữa. Mà làng của anh Thậm ngày xưa có ở đây đây, chúng nó mới dãn dân ấy chứ.

Thành thôi luôn. Đúng ra anh biết mình nói bậy ngay từ khi bắt đầu nói nhưng bực bội trong người, nói cho thông khí, còn hơn là cứ ng ẩ ỉ ằm li với nhau. Thậm day mặt ra sông. Anh vốn là người mát tính, không mấy khi nổi nóng với đồng đội và đã nghĩ cái gì là nung cho chín mồi thôi. Chính thế mà tiểu đoàn cử anh xuống địa bàn ác liệt này. Anh rất hiểu lòng Thành. Đó cũng chính là tâm trạng thực sự của anh. Chỉ có khác: một người nói ra, còn một người giữ lại. Xưa nay anh không thích cái trò thuyết lý cao đạo có vẻ dạy đời với đồng đội. Nằm gai, nếm mật với nhau trên chực trận, quá hiểu nhau và tự hiểu rõ về mình, giảng giải làm gì. Người nào cũng có khả năng tự phân tích, tự biết mình phải hành động ra sao. Do đó, không phải chỉ cấp trên mà ngay cả bạn bè cũng quý tin anh. Phong độ ấy vào cái thời khắc này thật cần thiết, nó có tác dụng giữ cân bằng được thần kinh của tổ và của cả cô du kích đang nằm rung bần vãng lên kia nữa.

Lát sau, Ba Liễu mở chăn ra, trán nhấp nhấp mồ hôi. Tiếng nói phát ra từ đôi môi heo héo:

- Mấy anh đừng lo. Em thấy trong người khỏe r ồi. Tối nay ta có thể bắt đầu đột ập đượ. Cô gượng ng ồi dậy:

- Dậy làm gì! Cứ nằm nghỉ đi cô Ba - Thành vẫn cầu cạu - Chuyện sống chết chứ cô tưởng chuyện chơi đấ mà đang bệnh cũng đòi lội sông đột ập. Khỏe như tôi cũng còn đang ngán nữa là cô.

- Chính vì là chuyện sống chết nên em mới cần đi. Đối với chúng em, sốt rét ăn nhằm gì. Mệt là người nhưng hết cơn lại khỏe ngay. Em đành đi ta cứ đi.

Họ tạm thời im lặng giây lâu. Bổng Đoan nhóm người dậy, nhìn chói ra sông:

- Anh Thậ! Thằng bé hôm r ồi! Có đúng không?... Đúng đấ. Cái chán với nước ra kia có trợn cũng không lẫn.

Tất cả nhóm người nhìn ra. Ba Liễu cũng ng ồi dậy vắn lại tóc.

Thành nghiêng răng nói rin rít:

- Đúng nó r ồi! Đang muốn đập phá đấ! Tự dừng lại dẫn xác đến đấ hả con? Vậy thì ông cố nội mày cho mày xuống gặp ông bành tổ dưới sông luôn. Để nó cho tôi!

Đoan kéo áo anh lại, nói nhỏ:

- Coi chừng nó dẫn theo lính đằng sau! Phải thận trọng.

- Dẫn theo cũng m ần. Đánh nhau luôn!

Thậ phẩy tay, mặt anh nghiêm lại. Anh rất ít khi làm mặt nghiêm nhưng một khi đã nghiêm thì ai cũng nể. Thành đành bấ bụng ng ồi xuống nhưng mắt vẫn mở trừng trừng, tưởng có thể nuốt trừng đối thủ.

Ngược lại với trạng thái hùng hực ấy, ngoài mặt sông, thằng bé vẫn bình thản cho thuy ền trôi êm êm. Trên ghe của nó đã nằm gọn bó rau móp non búng. Thỉnh thoảng nó lại lơ đãng nhìn ra xung quanh như muốn tìm

những ngọn rau non hơn nữa. Tiếng cá đớp bóng chóp chóp trước mũi thuyền cũng làm cho nó dừng lại ngấm nghĩa với vẻ xuýt xoa, tiếc rẻ. Tóm lại, dáng bộ thằng bé hôm nay khác hẳn với thằng bé hớt hải, xăm xoi lần trước khiến ai nấy đều ngờ ngợ. Họ nhìn ra xa phía sau nó: không có một bóng lính nào, vẫn chỉ có những vạt lau sậy xào xạc buồm tênh!

- Thằng oắt này cáo già lắm! Nó giả đồ đây! - Thành vẫn cắn chặt quai hàm. Cứ để nó vô đây... Vô đây...

Chiếc thuyền không biết được nỗi đe dọa ấy, nó cứ bập bênh tiến vào. Rau móp được hái quăng vào lòng thuyền nhiều hơn. Và nét mặt thằng bé mỗi lúc một bớt bình thản đi hơn. Đã có lúc nó cạy mũi thuyền cho lạng ra giữa dòng, tưởng nó lộn lại nhưng ngay sau đó nó lại khua giong đi tiếp. Nhìn kỹ thấy ánh mắt nó thật căng thẳng. Chẳng mấy lúc mà mũi thuyền đã chạm vào cành lá trước mặt mọi người... Chiếc thuyền đâm sâu vào nữa. Khác với lần trước phải lùi lại, thấp xuống tránh né, lần này Thành đứng thẳng người lên đón đợi, phiến ngực to tướng của anh như trùm lấp cái dáng nhỏ nhoi của chú bé. Anh nặng giọng:

- Lại là chú mày! thế nào? Khỏe đấy chứ? Vô đây! Lẹ lên! Trước tiếng nói ồm ồm bất thình phát ra từ trong bụi cây, thằng bé chỉ hơi giật mình một tí rồi trấn tĩnh lại ngay. Nó chưa kịp cựa cựa gì thì Thành đã nắm mạnh lấy tay nó, xốc nách bế bổng lên đặt gọn xuống ván.

- Sao? Có ai đằng sau mày không? Mày dẫn lính đi cắt cổ chúng tao hả? Gọi vô đây - Nắm đấm sần sùi của Thành siết lại trông đến khiếp.

- Khoan! Anh Thành! Đoàn vôi đứng dậy ngăn lại như sợ bạn trong phút chốc xé toang thằng bé ra làm hai mảnh mất.

Quái lạ! Thằng bé không hề hoảng sợ mà mặt cứ tươi dần lên. Nó lẳng lẳng đưa mắt nhìn kỹ từng người, nhìn lâu hơn vào cô gái ngẩng trên võng và vào khuôn mặt Đoàn rồi cười.

- Cười cái gì? - vẫn giọng Thành.

- Sao mấy chú nói mấy chú là thám kích mà lại sợ cháu dẫn lính vô đây? Lính nào mà lại đi cắt cổ thám kích!

Cậu bé nói r ỡ, con mắt ánh lên vẻ ranh mãnh. Thành ớ ra! Anh không kịp nghĩ đến tình huống này. Anh định nạt bừa một câu nữa nhưng chú bé đã nói tiếp rất tự tin:

- Cháu biết mấy chú không phải là thám kích đâu. Mấy chú là Việt cộng!

- Ai bảo mày? Lính nó sai mày đi dò la hả? - Thành lấy lại được sắc thái, vội dẫn luôn một đòn.

- Thám kích suốt ngày rang nắng không có thứ màu da tai tái như mấy chú - cậu bé vẫn nói tươi tỉnh. Không có mái tóc húi ngắn như mấy chú, tóc chúng nó dài chùm kín tai kia. Và, thám kích làm gì có con gái bệnh đau thể kia. Mấy chú là Việt cộng!

- Á à! Mi định chơi con bài hai mặt hả? Đưa tay đây! - Thành càng trợn mắt.

Cậu bé thản nhiên đưa tay:

- Cháu chẳng sợ. Cháu biết thừa đi r ỡ. Lính biệt kích không ai nói đặc giọng bắc như cái chú đẹp đẹp kia.

Thành lại ớ ra lần nữa, lắc đầu ngán ngẩm. Còn Đoan thì đỏ bừng mặt lên.

Đến đây, Thậm không để cho Thành nói nữa. Anh nói chú bé ng ỡ xuống, dịu dàng hỏi:

- Thế nếu mấy chú là Việt cộng thật thì sao? Cháu tìm mấy chú làm gì?

Căng đối căng. Mềm đối mềm. Trước cử chỉ hi ền hậu của Thậm, Teng chùng giọng xuống:

- Mấy chú đừng xí gạt cháu, đừng đuổi cháu về Mấy chú cho cháu ở lại đánh giặc với. Chúng nó giết ba cháu, cháu thù lắm, cháu đã bẫy hổ chông cho nó lụy giò nhưng thằng Đắm bạn cháu...

Teng nói đến đây thì cô gái từ từ đứng dậy. Cô đã nhìn kỹ nó từ đầu và bây giờ cô không thể không nói được:

- Cháu vừa nói ba cháu bị giết? Ba cháu là ai?

- Ba cháu tên Việt. Bà con gọi Sáu Việt. Cháu lâu lắm không gặp ba cháu, khi gặp được thì... Nó ghen lời.

Cô gái bỗng ôm chầm lấy Teng, nước mắt cũng lưng tròng. Hồi lâu cô ngẩng đầu lên, nói qua hàng nước mắt:

- Mấy anh ơi! Đây là thằng Teng, con đ`ông chí Sáu Việt quân đội trưởng vừa hy sinh trong ấp bửa r`ồi đó.

Khi còn sống, đ`ông chí ấy thường nhắc đến nó và khổ tâm vì không được nhìn thấy con.

Không khí trong lùm lắng đi. Nghe thấy cả tiếng trái chà là va nhau tinh tinh... Người đầu tiên sà xuống cạnh Teng lại chính là Thành. Giận giữ thì ghé góm nhưng hiểu ra thì lại lành ít ai bằng. Anh vò đầu bứt tai có vẻ khổ sở lắm và cứ đón ánh mắt của Teng để cười làm lành một cái.

Ng`õ trong nhóm người thân yêu, lần đầu tiên Teng thổ lộ hết những đi đầu bấy lâu ủ rấm, em thỏa thuê kể hết lòng mình. Đến đoạn thằng Mất-kính-máu học lên như con heo bị chọc tiết trong lô cao-su, không kìm được, Thành vỗ đùi đánh bách khiến Thậm phải lừ mắt. "Biết ngay mà! Nhìn con mắt xam xám, cái trán g`ồ lên phía trước là tôi biết tay này gan mà". Anh nói vuốt đuôi và chọt đ`ể ý đến cái cười mỉm ý nhị của Đoan: "Thôi đi ông! Thế l`ần trước ai nói cái mắt nó gian lắm?". Thành thoát húng hắng ho, từ đó ng`õ im không ngộ nguậy, nói chen vào nữa.

Kể đến đoạn thằng Đắm bị tra tấn chết đi sống lại vẫn một mực làm thình, Teng bỗng thấy khuôn mặt chú Thậm tái nhợt đi. Đó! Cái thằng Đắm

bạn nó, ai nghe đến nó cũng đều thương cả. Em vẫn tiếp tục kể. Bao nhiêu thương yêu, xót xa đối với bạn, Teng nói ra hết. Phải nói cho hết mới đỡ khổ tâm, mới đỡ day dứt. Teng không để ý rằng chú Thậm không còn ng ỡ trước mặt mình như lúc đầu nữa mà kín đáo lui ra sau, mặt day ra sông...

- Đẳm nó là con ai đó cháu? - Cô gái hỏi khẽ.

- Nó là con bác Năm Hinh. Từ ngày nó bị bắt, bác càng hay uống rượu. Đi qua nhà thấy con mắt bác cháu sợ lắm! Cháu chỉ muốn cứu được thằng Đẳm để bác vui thôi.

Nghe tới đây, Thậm đột ngột quay lại, nắm chặt lấy vai Teng, nói rung cả giọng:

- Út! Nhất định chúng ta sẽ cứu được Đẳm. Nhất định...

Thằng Đẳm nhìn chăm chăm vào mắt Thậm rồi há hốc miệng ra, khuôn mặt sáng bừng lên như có nhiều giọt nắng đọng vào.

- Chú...Chú... Sao chú giống thằng Đẳm thế? Thằng Đẳm cũng có con mắt, cái miệng nhỏ... Rồi như không cần suy đoán thêm nữa nó ôm chầm lấy Thậm, khẽ reo lên. - Anh Hai! Đúng anh Hai của thằng Đẳm đây rồi! Chú có đúng là anh Hai Thậm không?

Mọi người sửng sốt nhìn sang Thậm. Anh không nói gì chỉ khẽ gật đầu và càng ôm riết thằng Út vào Ngực, con mắt hơi nhòa đi. Đến lúc này mới thấy Thằng Teng khóc. Khóc thật sự. Khóc như chưa bao giờ được khóc khiến cô gái phải vừa dỗ vừa lau nước mắt mãi cho nó.

Mặt trời đã trôi sang bên kia sông, Thậm sửa lại quần áo cho Teng và nói:

- Muộn rồi! Thôi em về đi kéo chúng nó nghỉ.

Đến bây giờ, Teng mới choàng tỉnh, câu nói của anh Thậm nhắc em trở lại với mục đích chuyến đi này. Teng qu ầy quả:

- O! Sao anh Hai lại bắt em về. Em tìm mãi mới được các anh có phải để về đâu?

- Thế ý Út thế nào? - chị Ba ân cần hỏi.

- Em muốn ở lại đây đánh giặc chị Ba! Chị Ba nói với mấy anh cho em ở lại đi. Em biết ơn chị ba nhiều.

- Ôi! Không được đâu. Cái đó để chị xin ý kiến mấy anh trên quận đã. Mà em đã nói gì với má đâu mà nóng đi dữ vậy?

- Nói má, má lắc đầu liền. Em tự ý quyết định thôi. Em lớn rồi chứ bộ.

Nhưng theo mấy anh ngay lúc này không có được. Ở ngoài này khó lắm! Ngay bản lãnh như mấy anh mà có lúc còn chịu không nổi nữa là. Thôi, nghe chị, em về đi. Chị hiểu lòng em, chị hoan nghênh nhưng để mấy tuổi nữa, em lớn lên đã, lúc ấy còn giặc, tha hồ mà oánh.

Teng nhìn sang tổ ba người cần cứu! Các anh cũng lặng lẽ lắc đầu. Teng nhìn như van lơn! Các anh lắc đầu. Mặt em xì ra chực khóc, mấy anh vẫn lắc đầu. Thế là hết! Biết vậy không tìm nữa cho xong. Mấy anh, mấy chị không thương thằng Đám mà. Em dần dỗi:

- Được! Em sẽ về nói với má rồi xách đờ ra đây. Lúc đấy mấy anh không cho ở, em cũng ở. Gạo mắm em tự lo lấy, không phiền tới mấy anh đâu. Còn việc oánh giặc, đừng có coi thường con nít.

Thành cười xòa:

- Thấy chưa! Thấy thằng bé ngon lành chưa. Anh Thạm! Hay là...

Thạm vội đưa mắt cho bạn. Anh lại kéo sát Teng vào với mình:

- Ý thức đánh giặc của em thế là tốt. Nhưng em đi lúc này, chúng nó sẽ bắt má đánh đập. (Thấy Teng nhìn lên chơm chớp mắt, anh nói tiếp) Nếu em muốn đánh giặc, bọn anh sẽ bày cách cho em, không cần phải đi đâu cả. Đánh ngay trong ấp, ngay trong ruột chúng nó như vừa rồi em đánh, thế

mới độc. Và lại, bọn anh lúc này đang chờ vợ, em sẽ là nòng cốt, sẽ là mối liên lạc báo tin đặc lực cho bọn anh, giúp bọn anh kiếm gạo mắm để ăn mà lo đánh giặc nữa. Em ra ngoài này, bọn anh bị hăng chân đó.

Trẻ con dù muốn hay không cũng ưa nói ngọt, lại thấy vị trí của mình trụ lại trong ấp có tầm quan trọng ghê gớm quá, Teng đã thấy xuôi xuôi. Khi nghe nói sẽ là đầu mối liên lạc báo tin, em mới chợt nhớ đến lời dặn của ông già Tư Đờn:

- Chị Ba! Chị có biết ông Tư Đờn cò không?

- Ủa! Em gặp ông hả? Gặp hồi nào?

- Khi em ra đây, ông Tư có gửi lời hỏi thăm mấy anh.

Con mắt Ba Liễu sáng rực lên, hơi thở chị dồn dập:

- Các đồng chí ơi! Ông Tư vẫn còn sống. Cách đây ít bữa, trên quận nghe tin ông bị bắt mang đi thủ tiêu rồi.

Thành lâu bầu:

- Nhưng ông là ai mà coi bộ chị mừng rơn vậy.

- Là đồng chí bí thư chi bộ mật kỳ cựu ở năm ấp vùng sông này đó - Nước da tái tái của Ba Liễu đỏ hồng lên. - Trời ơi! Thế là hên cho tội mình rồi. Có ông Tư là có tất cả. Ông trước cũng là người sáng mắt, nhưng từ khi chúng nó khủng bố gắt quá, hầu hết những cán bộ nằm vùng đều bị bắt, ông phải tự làm hư mắt để bám lại ấp. Bà con tin ông lắm. Còn ông trụ lại phong trào vùng này không tàn lụi được. Hèn chi mấy tháng nay, dù chúng dốc lực bình định nhưng vẫn không giữ được an ninh. Nhất định phải gặp ông.

Thằng Teng tròn mắt ngơ ngác. Từ lúc gặp tổ đặc công đến giờ. Bao nhiêu cái kỳ lạ mới mẻ xảy ra liên tiếp khiến nó không hiểu ra làm sao cả. Trước cái vui trong ánh mắt mọi người, nó cũng toét miệng ra cười chiếc răng cửa gãy từ khi nào làm cái cười của nó nom đến ngộ.

Anh Thâm đột nhiên hỏi:

- Bà con trong ấp thế nào em? Cực lắm hả?

Đốm sáng trong mắt Teng vụt tắt. Tiếng nói em lặng hẳn xuống.

- Cực lắm mấy anh ơi! Cứ thế này rồi chúng nó giết dần giết mòn hết mất! Bà con mong mấy ảnh lắm! Ngày ngày đi bán cá cho từng nhà, em biết - rồi giọng nó chột rần lại - Nhưng hông ai chịu cả đâu. Tất cả đang chờ các anh về giết hết bọn ác đó. Giọng em uất ức đè nặng vào lòng mọi người. Mặt trời đã sắp lặn. Không nấn ná được nữa, em ngậm ngùi chia tay mọi người bước xuống ghe.

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 2: Chiếc Đồng Hồ Và Cái Giỏ Lươn

Từ ngày Đằm được tạm thả ra đến giờ, không mấy khi Teng gặp nó. Một mặt ông Năm Hinh không cho nó đi ra khỏi nhà một bước và nếu có đi thì bao giờ cũng có ông đi kèm. "Thời buổi hỗn quân hỗn quan này, không thể thả rông đàn bà, trẻ con đi lại một mình được, mang vạ như chơi!" Ông tuyên bố thế. Mặt khác, thằng Đằm tuy được thả nhưng lại phải ghi tên vào danh sách phòng vệ dân sự của ấp. Tức là tối tối nó phải lên công sở ấp cầm súng đứng gác với các tay súng phòng vệ dân sự khác, sáng bảnh mới được về. Chỉ sau có mấy ngày, cái thằng Đằm tốt bụng của Teng bỗng trở thành người của chúng nó? Đi đâu này cả Teng lẫn thằng Đằm đều không hiểu nổi. Bác Năm Hinh ngày đầu thấy vậy đã chửi toáng lên. Bác nói, thằng đần trưởng, thằng xã trưởng, thằng ấp trưởng như vậy là đều. Không làm gì được con bác lại trả thù hèn hạ, bắt nó đi cầm súng đứng gác cho một lũ đều. Nhưng bác chửi thì cứ chửi, thằng trưởng ấp trẻ tuổi mới từ cục cảnh sát chuyển qua vẫn làm thình. Nó bắt tin đến tai bác: Dù sao thằng Đằm cũng bị nghi vấn là có dính dáng đến vụ ám sát, khủng bố nhân viên của nhà nước, một là: bác để cho nó làm phạm sự phòng vệ dân sự hương thôn như đi đầu lệ của quốc gia đã ban hành không trừ một ai; hai là: bác đành phải để cho thằng Đằm bị giải đi khắp các nhà lao, công sở trong quận trong tỉnh rồi lên trung ương để xác minh thực hư. Thằng này trẻ mà thâm quá! Cái dây thòng lọng siết vào cổ bác vừa mềm lại vừa rắn, bác không còn biết tính sao nữa. Bác chỉ còn cách chửi đồng và luôn miệng quát tháo cả những thằng chơi với nó nữa. Do thế, không dại gì Teng đến gặp nó ở nhà cả.

Càng gần đến chợ, lòng Teng vừa buồn vừa vui. Thằng Đằm được thả ra, Teng như người sống lại. Ngay từ phút đầu biết tin, Teng đã chạy ngay đến cổng đờn đón nó nhưng ông Năm Hinh đã có mặt ở đấy rồi. Đi cạnh người cha vạm vỡ, mặt mũi hầm hầm trông nó ốm đi nhiều. Bước chân nó đi không vững nữa, thỉnh thoảng lại vấp. Nhìn thấy Teng, nó hé miệng

cười, cái cười t ối tội như không phải của nó. Thân thể thằng Teng rung lên từng chập. Mắt nó vừa cháy sáng nổi vui mừng vừa nhòa nước. Đảm ơi! Tao đã tìm được "lực lượng" để cứu mày, không ngờ mày lại được ra sớm thế? Ra mà bị quản thúc, bị theo dõi, bị bắt làm kẻ đứng gác cho chúng nó thì ra cũng như không. Tuy vậy mày vẫn sống, mày không chết, không còn bị đánh đập tàn tệ nữa là tao không còn ước mong nào hơn. Thằng Teng muốn kêu to lên như thế và chạy tới ôm ch ần lấy bạn, cứ vậy công bạn nhong nhong một mạch về nhà. Nhưng thằng Đảm đã kín đáo đưa mắt về phía đ ền. Thằng Teng hiểu: Đảm vẫn đang bị theo dõi. Em đứng chôn chân, miệng méo xệch đi nhìn theo bóng bạn khuất đ ần bên cạnh bóng người cha đi gù gù về phía trước. Thế là bai nhiêu đi ầu định nói, định kể lễ bồng chốc tiêu tan trước những lớp rào kẽm gai đ ầy sự đe dọa chết chóc của cái chi khu góm ghiếc, Teng tức đến phát khóc. Li ền mấy bữa sau, Teng có thập thò đến nhà tìm Đảm nhưng đều không gặp được.

Chi ều nay Teng phải đi tìm gặp nó ở chợ. Việc gấp lắm! Không thể do dự được.

Chợ mấy bữa nay về chi ều thường tan rất sớm. Không hiểu nghe ai nói Việt Cộng sắp sửa đánh lớn vào chi khu mà mới xế chi ều một lúc là nhà nào nhà ấy đóng kín cửa, ngoài chợ chỉ còn lác đác dăm tiệm ăn. Họ sợ tên bay đạn lạc. Lại có người táo gan hơn, nhỉnh mũi: "Việt cộng nào đánh? Ông ấp trưởng mới không muốn đông người đi lại nhốn nháo ở những chỗ công cộng nên bày đặt như vậy để dễ kiểm soát. Ông sợ! R ồi họ còn nói ông trưởng ấp này thâm, cười nói như không mà đầu ra đó cả. Từ ngày ổng lên tới giờ, ít nhất phải có hơn ba mươi gia đình phải treo bảng: "Nhà tôi không chứa chấp cộng sản!" và cũng có ít nhất là trên mười người bị mời đi một cách hết sức nhẹ nhàng. Thật sự, xóm ấp chưa bao giờ ngọt ngào như bây giờ. Mật vụ, thám báo quanh quất cả đêm lẫn ngày. Đây là một ấp yết h ầu trọng điểm tiến thẳng xuống Sài Gòn nên viên đại úy chi khu trưởng thường xuyên xuống thúc bách, bày mưu bày kế. Viên đại úy tỉnh trưởng thỉnh thoảng cũng đáp trực thẳng xuống thị sát và tỏ ý hài lòng. Một ai đó lại th ần trách người ám hại tên ấp trưởng cũ. Giết nó làm gì! Thà để nó còn dễ chịu hơn thằng này. R ồi cũng phải tới lúc nhổ nhà mà bán xới đi thôi. Nghe vậy, Teng hoang mang quá! Hay là tại mình mà bây giờ bà con kêu ca? Em thấy như mình là người có lỗi. Từ buổi gặp tổ đặc công và chi

Ba, Teng trở thành đường dây liên lạc duy nhất giữa ông Tư và lực lượng. Có đi ầu gì không hay, không hiểu, Teng lại tìm đến ông.

Thấy Teng buồn rầu, ông Tư phải nói: "Việc cháu làm là đúng. Nhưng giết một thằng không đủ. Phải làm sao diệt được nhiều thằng chúng nó. Con đừng buồn! Ông con ta lúc này là hai người duy nhất còn sót lại hoạt động mật trong ấp, phải vững tin, phải làm nhiều việc hơn nữa mới đáp ứng được ý muốn bà con". Nghe vậy, Teng yên tâm hơn. Cậu bé cứ nhìn già Tư mà hành động, mà nuôi chí bền. Thời gian này già cũng không được đi lại tự do như trước, thằng ấp trưởng quy định cho già chỉ được ng ồi một chỗ, đêm cấm đi lại và không được đàn hát những bài kích động tâm lý mọi người. Do vậy, mọi tin tức tình hình, già đều trông cậy vào Teng để báo ra ngoài biết. Nhưng Teng biết già Tư vẫn không ngừng hoạt động. Cơ sở mật dần dần đã đông đảo trở lại, những liên gia bỗng trở thành những cụm bảo vệ nhau, lấy tin tức và tiếp tế gạo mẩm ra sông cho "lực lượng".

Bữa nay Teng đi tìm Đảm cũng là theo chỉ thị của ông Tư.

Đứng bên này đường, Teng nhìn thấy rõ mấy người phòng vệ dân sự già đang ng ồi tr ần ngâm hút thuốc trong vòng rào gai. Nhìn kỹ hơn, Teng phát hiện ra thằng Đảm đang ng ồi tư lự trên bậc thềm nhà công sở. Cặp mắt nó nhìn vượt lên trời như mãi suy nghĩ đi ầu gì. Nó buồn? Nó khổ. Teng bỗng dưng thấy nôn nao. Không ngờ hoàn cảnh của thằng Đảm bây giờ lại kỳ cục dường này! nếu lần ấy không phải là nó mà là mình bị bắt thì giờ đây mình cũng đang ng ồi thu lu chờ tới phiên gác như nó. Chạnh lòng, Teng càng cảm thấy lời già Tư là đúng: diệt một thằng không thay đổi được gì, cũng không trả hết được thù cha, có khi lại nhọc nhằn hơn. Phải diệt nhiều, Nhiều nữa... Phải phá tan ráo trại những công sở có hàng rào gai... Thằng Đảm cũng đang ng ồi trong hàng rào gai. Ng ồi như tù. Teng cảm giác thằng bạn nó vẫn đang còn bị c ầm tù. Giá có phép thần thông gì thổi một cái, hàng rào gai bay tung để thằng Đảm thoải bước đi ra với nó.

Nó kiễng chân vẩy vẩy tay. Thằng Đảm không nhìn thấy. Nó làm bộ đi ra giữa đường nhìn vào. Thằng Đảm vẫn không ngẩng lên. Trời đã xẩm tối. Sốt ruột, nó đi sát tới tận mép hàng rào hắng giọng. Vô ích. Không biết làm cách nào, nó bèn nhảy cẫng lên, bạnh cổ hét: "Tụi bay ơi, tối nay ngoài ng ả

ba có suất hát đó! Có cả Lệ Thủy ca đàn hoàng nghe!". Lần này thì thằng Đám nhìn lên. Chợt thấy Teng, mặt nó sáng bừng. Mặt Teng cũng sáng bừng. Em khẽ nháy một bên mắt ra hiệu sang phía bên kia đường.

Công sở ấp lúc này còn đang vắng. Bọn chủ trò và nhân viên chỉ đến đây làm việc ban ngày, ban đêm chúng để cho phòng vệ canh gác, bỏ về nhà ngủ với vợ. Do đó Đám rời chỗ lững thững đi ra cổng cũng dễ dàng.

Dưới một gốc gạo kín đáo, hai cái bóng nhỏ bé nắm chặt tay nhau.

Teng:

- Tao nhớ mày, tao thèm gặp mày muốn phát khóc! Vậy mà mày...

Đám:

- Tao cũng vậy. Chiều nào tao cũng chờ mày. Đừng buồn, tao gặp mày khó quá! Tao nghĩ mày bỏ tao rồi!

Đám cười mếu máo và quay mặt đi ngay. Bây giờ đến lượt Đám giấu sự xúc động.

Hai đứa ng ỡ với nhau trong quán bánh bèo bà Năm điếc ở cuối phố. Quán lụp xụp, chỉ có một thứ bánh bèo trắng dày cộm nên lính tráng và kẻ sành ăn chẳng bao giờ ghé vào, họa hoằn mới có một người phu xe, người đánh xe bò thuê vào ăn nh ồm nh ồm một chặp cho đỡ đói rồi đi ngay. Vì thế hai đứa ng ỡ đây có thể gọi là kín đáo. Đèn đóm lơ mờ nên người ngoài đường có tò mò nhìn vào cũng chẳng thấy gì.

- Nghe tao nói nghe! - Teng nhìn nhanh ra cửa. - Cứ giả đồ nhai đi!

- Mày nói đi. Lâu lắm tao không được nghe tiếng mày nói. Nhớ...

- Tao gặp mấy ảnh rồi.

- Sao? Mày gặp rồi?

- Cả anh hai mày nữa.

- Cả anh hai tao nữa - Đảm sừng sốt nhao người lại - Ảnh đang ở ngoài kia mà.

- Vô r ấ! Vô lâu r ấ. Ảnh dòm bộ ngon lắm!

Cái tay c ần đũa của Đảm run lên c ần cập. Lần đầu tiên Teng thấy bạn không trấn tĩnh được. Cậu làm bộ già dặn trông thật tức cười.

- Làm gì vậy? Ăn đi!

Đảm gắp vội một miếng thật to đưa vào m ồm nhai như cái máy:

- Ảnh có biết tao bị bắt không?

- Biết! Biết hết!

- Bây giờ ảnh đâu. Dẫn tao đi thăm đi!

- Khoan mày! Cái gì vội được, cái này không thể vội được đâu. Việc cơ mật hệ trọng đấy.

Đảm nghe Teng nói thấy lạ quá! Xa nhau mới có mấy bữa mà sao thằng bạn của nó nói năng đâu ra đấy. Nhưng nổi vui mừng sắp được gặp người anh lâu lắm không biết tin tức, thậm trí không còn nhớ nổi mặt làm nó ngây ra. Thằng Teng khoái lắm, được đà làm bộ thận trọng, nói tiếp:

- Nghe này. Để mấy anh làm ngon trận này, ông Tư Đồn cò giao cho tao với mày phải gây được tiếng nổ trong ấp đê...Để gì nhỉ? À, để làm căng sự chú ý, căng lực lượng chúng nó ra.

- Lại bầy hổ chông à?

- Trật r ấ. Đó là đ ò trẻ nít - Teng bĩu môi - Bây giờ ta diệt cách khác, ngon lành hơn nhi ều. Nè! Tụi mình bây giờ kêu là tự vệ mật r ấ đó ghen! Tự vệ mật phải oánh kiểu tự vệ mật chứ hông oánh lạp xạc như bữa r ấ nữa. Ông Tư phân công: Mày là nội... Nội ứng bên trong. Tao chạy vòng ngoài, còn ổng là chỉ huy. Chỉ có ba người thôi, phận sự là gây tiếng nổ làm cho chúng nó hoang mang, làm cho bà con vững tâm tin ở đảng mình. Làm

được vậy, mấy ảnh sẽ dễ xuống hốt gọn cả cụm luôn. Mà nghe kíp không?

Thằng Đắm lại gật đầu mặc dù nghe thằng Teng nói nó hiểu câu được câu chẳng. Cha! Thằng Teng đận này giỏi dữ ta. Gặp mấy anh r ồi có khác. Tự vệ mật à? Tự vệ mật là cái chi h ể? Nó nhấp nhồm định hỏi nhưng thằng Teng vẫn vừa chau mày vừa nói chậm rãi như người lớn:

- Bí mật heng! Ba mà cũng không cho biết. Anh Hai dặn thế. Bây giờ tao bạn với mà cách thức diệt ác. Ngon lắm!

- Từ từ chớ! Mà nói thia lia (nói nhanh) như liên thanh ấy, tao rồi đầu. Cho tao hỏi một câu: anh Hai tao có biết tao ở phòng vệ dân sự không? Tao sợ ảnh buồn, nghĩ trật v ề tao.

- Biết nhưng không có buồn đâu. Ảnh bảo: hoàn cảnh o ép là vậy, chỉ cốt sao thằng Đắm đừng ngã lòng. Ảnh tin mà lắm!

Đắm nước mắt rưng rưng:

- Teng ơi! Tao muốn được gặp anh Hai tao. Mà giúp tao... Tao không muốn c ần súng đứng gác cho người ta hoài thế này. Nhục lắm!

- Bây giờ không phải là lúc mùi mẫn mà! Có việc làm cho mà đây. Việc quan trọng lắm! Ngày mốt, thằng đại úy chi khu sẽ xuống khai hội với tụi ở đây để bàn cách chống cộng ác ôn hơn nữa, ông Tư nói thế. Ông giao cho tao với mà oánh ngay vào buổi khai hội ấy. Diệt một cú ráo trọi chúng nó.

Vừa nói Teng vừa l ần trong tận cặp qu ần ra một chiếc đ ồng hồ đeo tay mặt to sáng choang...

Trời tối hẳn. Dưới ánh đèn dầu tù mù đặt ở góc nhà, hai đứa nhỏ vừa ăn vừa chụm đầu r ừ r ừ bàn chuyện. Bà chủ quán nghếch ngang thấy bọn trẻ bữa nay ăn lâu và ăn rất ngon lành, nghĩ tội cho hai cái bụng đói, bà hi ền hậu rưới thêm nước chấm cay vào đĩa bánh.

o O o

Sớm nay Teng dậy sớm. Cả đêm hôm qua, Teng hầu như không ngủ được, nhưng cố làm bộ tươi tỉnh để má khỏi nghi ngờ. Em nói với má sáng nay ra chợ bán mấy con lợn đánh được tối hôm qua để kiếm tiền mua sách học. Má gật đầu nhưng mắt má nhìn Teng lạ lẫm. Không! Chắc má không nghi gì đâu nhưng sao cái nhìn của má như trách móc, như xót thương? Giống như cái nhìn lần chót lúc ba về và mãi mãi không trở lại, Teng chợt dạ. Linh tính báo cho em biết là thế nào hôm nay cũng có chuyện bất thường xảy ra. Nhưng đã hiệp đồng kỹ với thằng Đám rồi, không thể hoãn lại được nữa, em sách giỏ lợn đi ra cửa, miệng cố tru lại huyết khí một điệu dân ca nghịch ngợm.

- Con...

Má Teng gọi theo nghe thật da diết. Teng bỗng thấy rùn cả người. Má bữa nay sao kỳ quá! Chắc má khó ở trong người. Teng quay lại.

- Con... Ráng cẩn thận nghe con! - Má dặn mà như hiểu hết.

- Má đừng lo. Con đi chút về liền. Con sẽ mang thuốc nam của ông thầy Chàm về cho má uống tiếp, mau khỏi.

Nói rồi em nhảy chân sáo đi luôn.

Làng xóm sáng nay thật đẹp. Gió từ bùng thổi về mang theo cả mùi dưa leo, mùi ướp hương, đậu đũa đang kỳ ra trái. Nắng sắp lên. Đi giữa đường làng mịn cát mà như thấy muôn ngàn tia nắng đang lấp ló ở đâu đây? Sương lãng đãng tan dần trên các mái nhà. Một chú mèo ướp đen tuyệt đẹp chạy tắt qua đường và mất hút vào vườn mít lúc lửu quả. Trong ấp có tiếng chim hót râm ran. Nhà ai đang ghe cơm tỏa ra mùi gạo thơm quá đỗi. Một chú bò rống trong chuồng. Chắc người ta đang sửa soạn đưa nó ra bùng... Tất cả cảnh sắc sáng nay cứ từng đợt ùa vào đầu óc Teng. Em ngây ngất bước đi. Giá như xóm ấp em không có bọn lính dữ tợn, không có những tiếng nổ tắc nghẹn về đêm, giá quê em cứ mãi mãi thanh bình yên ả như thế này, đâu đâu cũng chỉ thấy khói bếp và nắng gió thơm thoảng, đâu đâu cũng chỉ thấy tiếng mọi người cười nói thì sung sướng biết bao!

Teng và thằng Đắm sẽ không bao giờ phải lo nghĩ đến chuyện chém giết nữa, hai đứa chỉ lo học và ra vùng vẫy ở sông... Teng ngửa mặt mà đi, giây phút ấy em quên bém đi đâu gì đang chờ em trước mắt. Em muốn nhảy lên và reo vang những bài hát quen thuộc.

- Đi đâu? Đứng lại!

Tiếng quát của thằng lính đội mũ sắt đứng trấn ở chỗ ngã ba rẽ vô chợ khiến em bừng tỉnh.

- Tôi đi bán cá! - Em trấn tĩnh lại.

- Đi lối kia. Bữa nay công sở có việc.

Bàn chân của Teng ngoan ngoãn bước rẽ xuống đường mòn dẫn tắt đến chợ mà bụng em thấy mừng rơn. Có việc à? Thế là ông Tư già nói đúng thật rồi. Bữa nay chúng có việc. Bữa nay chúng tụ họp ở đây để bàn cách nống quân cần quét ra sông, để bàn cách phòng thủ, tìm kẹp xóm ấp thêm nữa. Bữa nay nó và thằng Đắm sẽ hiệp đồng hành động. Mọi công việc đã chuẩn bị xong đâu vào đấy rồi (tất nhiên, nếu chỗ thằng Đắm không gặp trở ngại đặc biệt). Theo kế hoạch nó đã thông qua ông Tư già, thì phân công như sau. Thằng Đắm sẽ bí mật đặt trái mìn gói bằng thứ thuốc nổ cực mạnh nhất vừa gọn bao thuốc lá Ru-bi vào cái sọt đựng rác dưới bàn làm việc của thằng trưởng ấp. Trong miếng thóc nổ vuông vức, xinh xắn ấy, Đắm sẽ nhét chiếc đồng hồ vào chính giữa. Chiếc đồng hồ mới tinh này là của ông Tư đưa cho. Trong ruột đồng hồ có nhét một thỏi pin nhỏ xíu. Hai thanh kim mang điện sẵn, chỉ cần chap nhẹ vào nhau sẽ khiến trái mìn phát nổ. Teng đã dặn kỹ Đắm nhớ chỉnh cho hai cây kim chênh nhau đúng một giờ. Bấy giờ sáng nay hãy lén bỏ vào thùng rác để đúng tám giờ khi chúng nó đã tề tựu đông đủ, hai cây kim sẽ chap nhau. Ít nhất cũng một thằng toi mạng. Hàng ngày Đắm nói thằng ấp trưởng hay ng ỏi ở chiếc bàn ấy, không hiểu bữa nay ai ng ỏi? Nếu rơi vào chính thằng đại úy chi khu thì càng sướng. Ầm! khói mù mịt. Mặt bàn chẻ ra, bay tung lên quật vào mặt, vào ngực nó...Sướng! Đây là toàn bộ công việc của thằng Đắm và tin rằng nó đủ khôn khéo và bình tĩnh để nhét được trái mìn. Còn về phần Teng. Trước khi trái mìn nổ, cậu sẽ ngẫu nhiên vác chiếc giỏ lươn hai đáy đi

qua chiếc Zeép lùn của thằng đại úy chi khu đậu ngoại cổng (vì Đảm nói: thường mỗi khi xuống ấp, chiếc Zeép không mấy khi bon vào sâu). Trong giỏ của Teng cũng có một trái mìn nằm ở đáy dưới. Trái mìn này lớn hơn trái mìn thằng Đảm một chút và phát nổ bằng kíp nổ chậm do anh Hai cho hẳn hoi. Teng sẽ làm sao đặt được chiếc giỏ vào chỗ nào đó trong xe, càng bất ngờ càng tốt. Sau khi trái mìn thằng Đảm nổ, dứt khoát thằng đại úy - nếu không phải nó ng ồi ở cái bàn ấy - sẽ chạy ra và phốc lên xe đi luôn. Teng đã cần làm sao cho xe chạy được một đoạn, trái mìn mới phát nổ. Khoái quá! Âm! Khói mờ mịt! Xe nổ tung. Xác nó loảng ngoảng bay lên cao r ồi rớt xuống đường như cái tã rách... Em đi nhanh hơn. Giờ này mà không có động tĩnh gì chắc thằng Đảm m ần ăn ngon r ồi đây. Ha! Chân em rú lại.

Không khí ở chợ sớm nay vẫn như mọi sớm. Õn ào náo nhiệt. Dân có tí ền của thì ng ồi chập ních các quán tiệm, mặt mũi tấy lên vì người nhì ều các món xào nấu c ầy kỳ. Dân ít tí ền thì ng ồi xếp luôn xuống vỉa hè ăn vội dăm đ ồng xôi, bánh ướt... Các gánh rau, hoa quả, tôm cá và cả đậu phộng đậu tương nữa vẫn kìn kìn kéo vào dãy lán lợp mái tôn, mái d ầu phía trong chợ. Người bán đến sớm hơn người mua đ ều đã lác đác từ khắp các xã d ôn v ềđang tụ d ần thành bãi chợ. Mùi bùn, mùi tôm cá, mùi thuốc lá bốc lên n ồng nặc. Duy khác có một đ iều là bữa nay có lính gác hai đ ầu đường. Người đi bộ vẫn qua lại như thường, nhưng xe máy, xe lôi bắt buộc phải rẽ ngả khác. Mỗi khi có ông quận, ông tỉnh nào xuống ấp, đoạn đường này đ ều được quy định nửa nghiêm ngặt, nửa dễ dãi như vậy cả.

Chiếc xe Zeép của thằng đại úy chưa xuống, Teng la cà vào chợ xem thứ này, hỏi giá thứ khác... Đến quán bà Năm bánh bèo ở cuối phố, Teng rẽ vào hỏi mua một đĩa ăn cho chắc bụng. Trời đã có vẻ nong nóng. Kiểu này chắc cũng phải hơn bảy giờ r ồi. Phải non một tiếng nữa, thằng chi khu trưởng mới xuống. Đường từ quận xuống đây chỉ khoảng ba cây số nhưng thằng này khôn, cứ phải chờ cho sáng hẳn một lúc, có nhì ều người đi lại trên đường đã r ồi mới lên xe. Hấn sợ mặt đường không ổn sau khi đã bỏ trống cả một đêm. Giờ này chắc thằng Đảm cũng đặt trái xong r ồi. Ước gì cả hai đứa ác ôn đ ều ng ồi chung một bàn nhĩ?... Thấy bóng ông Tư xiêu xiêu đi qua, Teng trả tí ền r ồi vươn vai, phướn bụng bước ra đường, nằng xói vào làm mắt em hấp háy. Chợ ven sông thiếu gì trẻ nít lang thang bán

tôm bán cá kiếm được khi đêm nên Teng đi lại khá tự nhiên, bọn lính không thèm ngó em nữa con mắt. Chúng chỉ lo xoi mói, dòm ngó những người đàn ông to khỏe, dáng đi dáng đứng bặm trợn kia.

Đi qua gốc cây ông già Tư ng ỡ, em giả vờ cúi xuống buộc lại quai giỏ vào hông. Không nhìn lên, ông già hát rong lẩm bẩm như nhảm tính mấy cắc, mấy hào thu được ngày hôm qua.

- Xe sắp xuống! Làm gọn, rút nhanh. Nếu có chuyện gì con cứ chạy thẳng theo lộ. Có người đón ở đó. Nhớ nhen! Đi đi. Chú ý cái giỏ.

Teng khẽ gật đầu và bước đi. Già Tư hôm nay cũng ra ng ỡ đây để chỉ huy chung đó. Teng nghĩ thế và bỗng thấy vững bụng. Đạo này Teng coi ông Tư như ba ruột của mình, khi biết chính ông đã tổ chức cho bà Năm kéo mọi người ra lấy xác ba đem chôn, Teng càng thấy gắn bó, tin cậy. Em chỉ canh cánh lo cho thằng Đám. Mải nghĩ, Teng không để ý chiếc xe Zeép r ồ tới r ỡ bon êm qua tự lúc nào. Em vội ngoái sang: trên xe chỉ có ba người. Người ng ỡ phía trước, chân gác ra ngoài, mắt đeo kính đen gọng to chính là thằng đại úy. Tên ng ỡ sau có lẽ là thằng xã trưởng mập và đen như người Thượng. Chắc hẳn r ỡ. Thế là tất cả có ba thằng. Đầu Teng bỗng nóng ran lên. Và dù không muốn, tự nhiên hai cái khuỷu gối cứ run run. Em cắn mạnh răng vào môi trấn tĩnh.

Chiếc xe rú máy một cái r ỡ phanh kết trước cổng công sở. Thằng trưởng ập nhanh nhẹn chạy ra đón. Bữa nay hẳn cũng bận quân phục bó căng nhưng gỡ bỏ bông mai ở ve áo. Thằng đại úy khoát tay thay cho lời chào trước dáng đứng nghiêm rất quân sự của thượng cấp r ỡ đi nhanh vào. Chiếc xe từ từ dũi đầu vào cổng. Chết cha r ỡ! Teng hoảng hốt. Sao bảo xe chỉ đậu bên ngoài? Nếu nó mà giờ trò vô sân thì coi như... Nhưng kìa, may quá! chiếc xe chỉ dũi đầu lấy đà r ỡ lùi ra, quay đít trở lại, đậu sát hè đường... Mắt em nhìn nhanh ra xung quanh: hoàn toàn bình thường. Ngoài mấy thằng gác đứng đen thui ngoài mặt lộ, bọn khác đầu đã chui vào lộ cả r ỡ. "Làm quái gì có Việt cộng lọt vô đây giờ này mà phải lo. Họ có là thánh!" Chắc chúng nghĩ thế.

Thời khắc trôi qua thật chậm. Trong công sở đã thôi không còn nghe tiếng ồn ào cười nói, tiếng li cốc cụng nhau lạnh canh. Chập la-de (bia) mào đầu đã dứt, chắc bây giờ chúng bắt đầu ngửi vô bàn. Thằng Đảm chắc cũng đã ra ngửi hiên lành ở cái lô cốt phía sau như một phòng vệ cấn mẫn. Trời giờ rỗi! Teng làm bộ thất thểu đi lại chiếc Zeép.

Gần tới nơi, em bỗng ngăn người: thằng lính lái xe không tạt vô quán như mọi bận mà lại đang lúi húi sửa chữa cái gì ở gầm xe! Thế này thì nhét cái giỏ mìn vào lúc nào được? Không thể dừng lại, em vẫn bước. Lòng xe trống không, sạch bóng, bỏ giỏ vào đó, lộ ngay. Đáng lẽ chỗ đặt giỏ là gầm xe kia. Vậy mà... Em lơ trợn đi vụt qua mũi xe luôn. Bỏ à? Để kệ một mình thằng Đảm đánh thôi à? Bậy! Nếu thế thì bậy! Thằng Đảm vẫn đang bị chúng nó nghi, để một mình nó đánh trong công sở, thế nào chúng nó cũng tóm thằng Đảm trước tiên. Mình làm nổ trên xe chính là đánh lạc mục tiêu gõ bí cho nó... Sao hề? chợt một suy nghĩ lóe lên. Teng nhớ lại tụi lính vùng này ưa nhậu rượu với lươn chiêu chua ngọt. Mấy lần mang lươn ra chợ, tụi này đầu hồ nhau vào mua hết. Thằng này chắc cũng... Em lững thững quay lại.

- Ông lính ơi! Ông có mua lươn về nhậu không? Tôi để rẻ cho.

Đang mồi hôi mồi kê, thằng lính gắt toáng lên:

- Lươn lẹo gì? Ra ngoài kia không ông đập thấy mẹ bây giờ.

Teng hắng cả người. Em chưa biết nán lại hay quay đi thì thằng này hình như vừa kịp nghĩ lại, góc cổ ra, một cái cổ đồ tía như gà chọi, rõ là một dân bộm nhậu:

- Lươn hả? Bự không?

- Bự chớ! Bằng này nè! - Teng đưa cánh tay ra.

- Nhiều hay ít? - Tên lính chui ra, ngửi hần dậy.

- Nhiều. Sáu con. Khoảng hơn hai ký.

- Dữ hà! - Hấn cười nham nhở - Thằng em vừa nói gì? Đẽ rẻ à? Rẻ là bao nhiêu?

Teng nghĩ nhanh: nói rẻ quá, nó nghi. Mà nói mắc nó không mua cũng gay. Xem nào! Teng nhẩm tính: ngoài chợ thường bán một trăm đồng một ký. Mấy bữa nay trời nắng gắt, lươn ít, có khi phải lên tới một trăm hai, một trăm ba mươi đồng mà kiếm không ra. Em buông thông:

- Tôi lấy ông ráo trội chỗ này là hai trăm.

- Tức là bao nhiêu? - Tên lính vừa hỏi gặng vừa lấy chân đá đá con chó béc-giê to tướng từ trên xe nhảy xuống đang thè lưỡi xán đến giỏ lươn.

- Tức là khoảng tám mươi đồng một ký. Chỗ này hơn hai ký mà.

"Trời! Con chó trông ón quá!" - Teng thầm nghĩ.

- Tám mươi kia à? Ra ngoài kia - hấn quát con chó - Mắc thấy bà nội.

Teng làm bộ quay đi

- Ông mà mua nổi một trăm một ký thì tôi biểu không chỗ này.

- Đù mẹ, thôi được! Đưa đây! - Hấn thò những ngón tay nhóp nhép dầu mỡ vào túi áo móc tiền.

Một tí nữa thì Teng nhảy căng lên, dúm mạnh cái giỏ cho nó và không cần tiên nong gì cả. Nhưng em vẫn làm bộ càu càu:

- Bà già tôi đang bệnh mới cần tiền như vậy đó. Lúc khác ấy à...

Thằng lính đỡ lấy chiếc giỏ và thọc ngay tay vào. Tích tắc sau, nó giơ lên một chú lươn kếch xù, nâu bóng, to đúng bằng cỡ tay thằng Teng.

- Á, á! Nặng đây! Phải cả can, cả một can rượu đi với chú mày mới đã. - hấn xuyt xoa về cực kỳ khoái trá.

Teng cần tiền mới kịp quay đi được mười bước thì một việc quá bất ngờ xảy ra. Con béc-giê to như con bê từ nãy vẫn ngầ ngầ mắt nhìn vào chiếc giỏ, bây giờ thấy thân hình con lợn béo múp đang oằn oại dưới tay thằng lính, không dừng được, nó nhảy phóc lên ngoạm ngay thân con lợn chạy thẳng. Thằng lính giật mình đánh rơi chiếc giỏ lăn nghiêng xuống đất, rồi chạy theo con chó đá một cú. Con chó học lên một tiếng ròi con lợn ra. Thấy cái giỏ nằm dưới đất, con chó Mỹ lại gầ gừ xô lại. Thằng lính ngụy vội hốt hoảng một tay cần chú lợn đã tớp máu, một chân giậm mạnh lên chiếc giỏ. Bàn chân mang đế giày đinh giậm mạnh quá, chiếc giỏ bẹp dúm. Thế là trái mìn vàng rộm tòi ra. Tên lính trở mắt nhìn... Cái đầu bù xù của nó cúi thấp nữa. Nó đưa tay ra... Rồi bỗng toàn thân run bắn lên, mắt bạc đi, nó cuống quýt chỉ vào bóng Teng đã đi khá xa, kêu oai oái:

- Mìn!... Mìn!... Việt cộng đặt mìn! Không cần nghe rõ, chỉ cần nhìn thái độ hốt hải của nó là mấy thằng lính gầ đó đã hiểu cái gì xảy ra rồi. Chúng bật dậy và nhắm phía Teng lao tới. Teng cũng vội co giò chạy thực mạng.

Cả phố chợ bỗng nhốn nháo. Những đế giày đinh gõ xuống đường gập gập như vó ngựa phóng theo Teng. Tiếng la hét, tiếng chửi đổng trù lên đầu đưa trẻ. Em vẫn chạy. Đôi chân nhỏ thó, xanh lợt guồng tít trên mặt đường... Bộ răng trắng nõn của một thằng lính đập vào mặt em. Teng hoảng hồn sững lại. Có vẻ coi thường thằng nhỏ bé người lại không mang một thứ vũ khí gì, nó chạng chân, dang rộng hai tay ra, miệng cười man dại như sắp vờ một con thỏ. Teng ngoắt người. Nó cũng ngoắt người. Cái bóng của nó trù lút cái thân thể nhỏ nhoi. Bọn đằng sau đuổi sắp tới nơi. Mẹ mày! Còn lâu mới bắt được ông! Teng cắn môi và bất thần đâm sầm đầu vào bụng cái bóng lính cao to đó. Hức! Thằng này ợ mạnh một tiếng, để rơi súng và ngã chổng kình ra phía sau. Rắc! Hình như gáy bị đập vào đá, nó nấc lên một tiếng nữa rồi bất tỉnh. Teng phóng qua người nó. Trước mắt em là mặt lộ rộng thênh thang, chói trang nắng. Em lại guồng tít đôi chân. Những đôi giày đinh kia làm sao đuổi kịp bàn chân đế trăn của đứa trẻ quen chạy nhảy này. Chúng bắt đầu dùng đến súng. Teng hơi lạng người đi. Đạn cày chúi chúi xuống trước mặt, xuống sau lưng, đạn bay rất nóng hai bên hông em. Teng chạy ngoắt ghé. Đạn bay theo càng dày, mỗi lúc một chụm. Đạn này chỉ một chút nữa, nhất định cái thân thể bé bỏng của em sẽ cùng một lúc hứng gọn cả chục viên đạn. Chính lúc đó, như một sự hiệp

đồng, một tiếng nổ đánh và to vang lên ở đằng sau, phía công sở. Mìn
thằng Đám nổ r ồ! Đang chạy thực mạng mà Teng cũng kịp nhảy căng lên.
Phía sau, đám lính đuổi theo ngơ ngác một chút r ồ một nửa quay lại, một
nửa vẫn tiếp tục đuổi. Thôi thì bây giờ khắp chợ, chỗ nào cũng nổ ran tiếng
súng.

- Con mẹ thằng Việt cộng con! Đứng lại không?

- Đứng lại!... Bắn này.

"Con mẹ chúng mày ấy! Cứ bắn đi, mà bắn mãi r ồ còn gì". Teng chửi
lại trong bụng và như được tiếng nổ đẩy gió sau lưng, nó chạy băng băng,
mỗi lúc một cách xa tụi lính. Người, xe cộ trên đường giạt rộng ra hai bên
để chứng kiến cuộc đuổi bắt kỳ thú này. Ai cũng lo cho cậu bé nhưng cũng
thần phục cậu bé. Họ chỉ sợ đầu đằng kia mà xuất hiện một đám lính nào
nữa là... Lo vậy nhưng không một ai dám nhảy ra cứu cả. Tình thế này biết
thế nào mà cứu, có khi chết chùm. Đột nhiên từ trong đám đông, một cô gái
ăn mặc diêm đúa cưới chiếc hon-đa nữ tách ra, quay lưng về hướng cậu bé
đang chạy tới.

- Nhảy lên! Em!

Cô gái nói nhanh. Không cần nghĩ ngợi tính toán gì, như sắp hụt hơi vớ
được rễ cây, Teng phóng lên yên ngay. Chiếc xe r ồ máy vút đi như một tia
chớp xanh trên mặt lộ. Đến một đoạn gần rừng cây lúp xúp chạy ra tận mí
sông, cô gái dừng xe lại.

- Em cứ chạy theo hướng tây, sẽ gặp người của ta.

Teng ngơ ngàng nhìn lên và chợt nhận ra chị Ba.

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 3: Ra Sông

Ut Teng đang ng ỡ giữa tổ đặc công, đủ mặt cả, chỉ thiếu riêng chị Ba Liễu. Anh Thâm vừa ở trên căn cứ xuống tối hôm qua. Anh truyền đạt lại mệnh lệnh chiến đấu của tiểu đoàn. Đại để như sau: kẻ địch ngày càng tác yêu, tác quái. Không thể để chúng biến khu vực chợ ven sông thành một vành đai trắng. Vì vậy, trong tuần trăng lặn này, tổ trinh sát bằng mọi giá phải nghiên cứu được mục tiêu để tiểu đoàn đưa lực lượng xuống san phẳng cái chi khu và các đồn tua lân cận. Anh nói thêm: trên có dặn hết sức cố gắng quan hệ chặt chẽ với cơ sở địa phương để tăng thêm sự giúp đỡ không thể thiếu được trong khi làm nhiệm vụ.

Teng ng ỡ nghe anh Thâm nói mà rạo rức cả người. Lực lượng sắp xuống cái vùng sông heo hút này r ỡ! Trời ơi! Chắc phải đông lắm, anh nào chắc cũng to con, ngon lành như mấy anh ng ỡ đây cả. Và nhiều súng nữa, khẩu nào ra khẩu ấy phun lửa, phun khói ầm ầm, san bằng kia mà. Em cứ ng ỡ nhấp nha nhấp nhồm mà th ần tiếc cho trận đánh hiệp đồng với thằng Đám vừa r ỡ không kịp có một trái da láng, một cây súng cụt nào cả. Giá sáng nay mà có thì chắc cũng diệt được vài thằng trong cái đám lúc nhúc đuổi theo. Câu nói của anh Thâm phần nào làm cho nó đỡ nóng ruột khi nghĩ đến số phận thằng Đám không biết ra sao? R ỡ tiếng nổ trái mìn ấy nữa, liệu có diệt được thằng nào? Nghe mấy anh đặc công xuýt xoa khen trận đánh sáng nay tuy không trọn vẹn nhưng thế là giỏi, giỏi lắm mà Teng phát ngượng. Các anh là đặc công, đánh đấm thế không bỏ các anh cười cho. Em vừa miễn cưỡng kể lại từng chi tiết trong chuyện vừa sốt ruột sốt gan nhìn ra sông coi chị Ba về chưa. Theo kế hoạch thì chiều tối nay chị Ba đã có mặt ở đây để làm việc với anh Thâm. Hóa ra chị vào trong ấp chém về (ăn nấu) đã hai bữa nay theo chỉ thị của ông Tư già để hỗ trợ cho trận đánh của hai đứa mà Teng không hề hay biết. Từ chỗ rời xe honda nhảy xuống, Teng chỉ cất rùng măt có một tiếng là chạm sông. Bơi dọc theo sông nửa tiếng nữa là em bắt gặp ngay anh Thành đang lui hui bắt cá

trong hồ bom. Thế là gọn. Còn chị Ba, không rõ chiều nay chị về sông bằng đường nào? Rồi chiếc xe nữa, gửi ai hay là quảng đi?

- Này út! Thành đâm khẽ vào vai Teng, miệng cười hết cỡ. - Cái đoạn chú mày húc đầu vào bụng thằng lính được đấy. Chắc cu cậu phải thối gan, vỡ ruột chó không đùa.

- Cái con chó béc giê ấy độc hại thật - Đoan cũng mỉm cười chen vào. - kỳ này bò rào, gặp loại này là mệt đấy.

Riêng Thâm không nói năng gì. Anh nhìn Teng hết sức triu mến. Trong cái nhìn ấy, Teng tìm thấy bóng dáng của thằng Đám. Cũng như mình, chắc anh đang hết sức lo cho số phận của nó. Không còn lòng dạ nào mà chuyện trò nữa, Teng xin anh Thâm cho bơi ngược sông đi đón chị Ba. Thâm chưa kịp đồng ý hay không thì có tiếng tróc lưởi nhỏ nhỏ ở ngay sau lưng, phía trên bờ.

Thâm đứng dậy:

- Cô Ba đấy!

Và anh tróc lưởi trả lại ba tiếng thật giòn. Teng chưng hửng: thế mà nó cứ ngóng ra sông hoài. Lát sau Ba Liễu vén lá bước vào. Bộ quần áo diêm dúa hời sáng không còn nữa, thay vào là một chiếc áo bà ba trắng và cái quần sa tanh nhúng nhánh y hệt các cô gái trong ấp chiến lược đi ra làm ruộng. Đầu chị đội nón lá và trên tay cầm một cái cuốc còn dính đất. Mặt chị đỏ hồng, lấm tấm mồ hôi. Chắc chị phải đi cật lực mới ra nổi tới đây. Vừa trông thấy Teng, chị đã xô lại ôm ghì lấy nó.

- Út về tới đây rồi hả? Chị báo tin sốt dẻo nhen! Trái mình trong công sở nổ đúng vào lúc chúng nó đứng dậy đi ra nên không chết đũa nào cả.

Teng tiu ngửu nhìn xuống, môi trề ra như chực khóc.

- Nhưng cũng làm cho ba tên bị thương.

- Tên nào hả chị? - Teng ngược lên.

-Toàn cỡ bự thôi. Thằng đại úy chi khu nè! Thằng xã trưởng nè! Và thằng ấp trưởng nè! Được chưa? Hải lòng chưa? Bị thương nhẹ thôi, chảy tí máu nhưng tất cả chúng nó đều kinh hồn. Nhiều đứa hoang mang ra mặt. Còn bà con ấy à? Vui nở trời. Đến chỗ nào cũng thấy thân phục Việt Cộng. Đó! Thắng lợi lớn nhất là ở chỗ đó kia.

- Còn thằng Đám, chị?

- An toàn. Rất an toàn - chị quay sang anh Hai Thập - Có cái lạ là không một thằng nào nghi cos tay trong đặt mìn cả. Chúng đổ tất cả tội lên đầu cậu bé bán lươn. Ông Tư tính toán giỏi thật anh Hai à - ngừng một tí, chị hạ giọng. - Tôi đã gặp chú Tư già. Chú nói tình hình như vậy là thuận lợi. Từ nay chúng sẽ hoảng loạn mà hướng sự chú ý vào bên trong, bên ngoài thoáng hơn, ta có thể tiến hành đột vô chi khu được.

Thập gật đầu, nắm chặt lấy bàn tay Teng:

- Và chú bé bán lươn này cũng từ nay ở lại sông luôn với chúng ta chớ.

- Đó! Chút nữa quên! - Chị Ba nói tiếp - Chú Tư nói thằng Út lộ r ấ, ở ngoài này luôn và lãnh trách nhiệm dẫn mùi luồn sâu. Út - chị dịu dàng - chú dặn riêng em đừng lo cho má. Chú sẽ có bổn phận nói chuyện kỹ với má. Nếu chúng nó có định tới làm r ầy má thì đã có bà Năm và bà con đùm bọc chở che, đừng ngại, cứ yên tâm ở ngoài này. Chú khen em lắm đó.

Teng lặng người đi. Trong đầu từ sáng tới giờ mãi nghĩ nhiều việc nên em quên bém mất vị trí mới mẻ của mình. Thế là từ nay xa má! Đêm nay má ngủ một mình... Ra đây mình chưa kịp nói với má một lời. Má ơi! Sáng nay mắt má nhìn con lạ quá! Phải chăng má biết trước má con mình phải xa nhau? Liệu ngày mai, ngày một, thù con, chúng nó có làm gì má không? Má vẫn còn đang bệnh, má đã khỏi đâu. Con chưa kịp mang thuốc nam về sắc cho má uống. Má ơi! Má thương con, má tha lỗi cho con.

Không cần nổi nước mắt, Teng gục mặt vào vai chị Ba. Ngày đầu tiên thoát li ra cứ, Teng đã thả nổi lòng mình như thế.

o O o

Chiều nay tất cả ăn cơm sớm hơn thường lệ. Chiều nay Teng nhận nhiệm vụ dẫn tổ trinh sát đột vào khu vực chi khu. Chiều nay, lần đầu tiên từ một "tự vệ mật", em bỗng trở thành một chiến sĩ trinh sát, người chiến sĩ trinh sát tuổi đời, tuổi quân nhỏ nhất trong tiểu đoàn đặc biệt tinh nhuệ. Chiều nay... Bao nhiêu thứ của một buổi chiều nay ào vào, khuấy động lòng dạ Teng. Cậu bé thoát trở nên trầm ngâm. Em không quá lo vì nhiệm vụ, mặc dù công việc ấy hết sức nặng nề. Là một cậu bé linh lợi, tháo vát và hiểu động, mọi đường ngang lối dọc trong áp chiến lược, em thuộc như lòng bàn tay. Để đến được mục tiêu, trong chốc lát em có thể phác họa ra hàng chục con đường trong óc, con đường nào cũng kín đáo bất ngờ cả. Em trầm ngâm để che giấu sự xúc động đó thôi. Từ chiều nay, Teng đã thực sự đứng trong hàng ngũ chiến sĩ cách mạng. Teng đã trở thành đồng đội, đồng chí của ba, của mấy chú, mấy anh vô cùng thân yêu. Từ chiều nay, cách mạng đã chính thức nhận em vào lòng, yêu thương em, tin cậy em, đã trao cho em một cây súng tiểu liên bóng xấp mà bao lâu nay em hằng ao ước. Mâm mê cây súng thơm nồng mùi gỗ trên tay, Teng cứ xõn xang suy nghĩ bao nhiêu đi đầu.

Bữa cơm chiều nay không có gì ngoài mấy lát khô sệt và rau móp luộc như nhưng Teng ăn ngon quá! Ngon như chưa bao giờ được ăn như thế cả. Đây là bữa cơm chiến sĩ đầu tiên của Teng. Có mấy anh ở bên, lại có cả cây súng xả cả ba mươi một viên đạn một hơi này, Teng không còn thấy sợ gì nữa. Em sẽ đứng thẳng người, đánh vỡ mặt chúng nó tới viên đạn cuối cùng. Em muốn ăn thật no, ăn thật nhiều để mau cao, mau lớn như mấy anh. Teng thấy có một sự chuyển động âm thầm và kỳ lạ trong từng mạch máu của cơ thể mình. Chính khi ấy, em nghĩ đến thằng Đám... Đám ơi! Giá chiều nay có cả mày ở đây nữa thì vui biết bao. Tao với mày sẽ thành chiến sĩ giải phóng. Chiều nay tao đi trước, mày đi sau dẫn mấy anh vào hang ổ của chúng nó. Hay mày đi trước, tao đi sau cũng được. Mày xứng đáng hơn tao ở vị trí này. Mấy trận đánh vừa rồi đều là công của mày cả chứ tao đã có gì đâu. Thế mà mày... Teng tự dưng thấy như có lỗi với thằng bạn âm thầm mà tốt bụng.

Dòng sông chiều nay cũng có vẻ trang nghiêm hơn mọi chiều. Những đám bèo lục bình giống như một đoàn quân xanh màu ngụy trang đang hành quân ra biển. Lâu sậy cây nọ kế tiếp cây kia, vạt này kế tiếp vạt khác

tạo ra cái thế bạt ngàn đang xô xao trong gió. Luồng gió chiều nay thổi từ đâu đến mà trong sạch mát lành? Bầu trời thật cao xanh, những đám mây mỏng tang in bóng xuống dòng sông. Mây, nước và lục bình đều trôi xuôi về hướng xóm ấp. Nơi ấy có má, có thằng Đằm, có bà con, có năm mồi ba mà thỉnh thoảng về đêm, Teng vẫn lên ra đốt trộm vài nén nhang. Nơi ấy cũng có cả thằng trưởng ấp, thằng đại úy ác ôn và những nhúc kẻ thù... Nơi ấy, dồn tụ bao kỷ niệm, bao đau thương, chiều nay Teng sẽ lui về nơi ấy với khẩu súng ba mươi một viên đạn trên tay... Lòng em dạt dào như tất cả nắng, cả gió đều gom vào.

- Nào, tới giờ rồi! xin mời đồng chí Teng xuất phát!

Câu nói của anh Thạm làm Teng bình tĩnh. Cả dòng sông đã bàng bạc màu xám. Khóm cây ở xa đã phác vào chân trời một nét lòe nhòa. Em đeo thêm dây tạc đạn vào người. Cái dây lưng của người lớn rộng quá, Teng phải thít đến nấc cuối cùng mà vẫn sẽ xuống tận hông. Những trái tạc đạn tròn trịa ấn hẳn vào lưng vào bụng tạo cho Teng một cảm giác tự tin khác thường. Cây AK so với khổ người em chưa thật cân xứng mà sao đặt nó lên vai thấy đầm, thấy ấm đến thế! Em lội xuống sông.

Lợi dụng nước sông đang ròng sát đáy để lộ ra một lớp bùn non nâu quánh, mọi người lội theo bờ một đoạn dài để tránh dấu vết rồi mới bước lên trảng. Dừng từ đây có thể nhìn thấy mờ mờ cái vệt đen của ấp chiến lược. Xuyên qua ấp là tới chợ. Giữa chợ là cái chi khu. Trảng trải ra bát ngát đến tận lộ 13. Trời tối, đứng trước cái trảng lộng gió có cảm tưởng đang đứng trước một màu lẫn lộn. Để lại dòng sông muôn thuở rì rầm, mọi người nhấc cao chân bước êm. Teng đi đầu. Sau là Thạm, Thành rồi Đoàn. Đi sau cùng là chị Ba. Gió mạnh tóc chị bay tung, áo quần chị bay bay trông thật là đẹp. Vòng trăng hạ tuần hiện lên mỏng manh ở phía tây không đủ soi sáng được cảnh vật và một chút nữa nó sẽ lặn hẳn vào biển đêm mênh mông. Teng đi, căng mắt nhìn xuyên đêm tối về phía trước. Em nghe rõ tiếng thở của anh Thạm phát ra nhẹ nhàng phía sau. Anh chỉ dặn Teng một lần cách thức đi đứng ở dưới sông rồi không nói thêm gì nữa. Anh muốn để Teng hoàn toàn tự tin và chủ động. Bằng bước chân nhẹ như chân mèo và bằng hơi thở sát sau gáy, Teng nhận thấy anh đang hà hơi, đang nâng đỡ cho mình. Đoạn này chưa có gì, trảng rộng mênh mông, thẳng lối

biết chỗ nào mà phục kích, Teng có thể đi thẳng người, thậm chí có thể ngửa đầu ho gió vờn vào tóc mát lộng. Đôi lúc, gặp một vật gì đó mờ mờ trước mặt, em lại ngỡ như thụp xuống như đêm nào đi trong lô cao su với thằng Đằm để xác định đó là gốc cây, ụ mối hay lùm bụi rồi mới tiếp tục đi nữa. Những người lính từng trải phía sau ngoan ngoãn làm theo em. Đối với họ lúc này, em là linh hồn, là vị thần dẫn đường đáng tin tưởng. Họ tôn trọng tài trí của em, tin ở em và sẵn sàng phó thác sinh mạng cho em. Tất cả trận đánh đều trông vào lần đột áp thứ ba này, trông vào khả năng dẫn đường của Teng. Ý thức được điều đó càng đến gần bờ để áp chiến lược, bước chân em càng đi chậm lại. Em dồn tất cả sinh lực lên bàn chân để giảm an toàn trên đất đai quen thuộc, dồn tất cả lên mắt, lên tai để phân biệt được mọi hình thù trong đêm tối, mọi tiếng động khác lạ cần giữ gìn trong muôn ngàn âm thanh lao xao. Toàn thân em căng ra, hòa tan vào đêm đen dày đặc. Em là người của trời đêm.

Bờ để đây rồi! Em nằm xoài ra, chênh chếch trên thảm cỏ ướt sũng. Sau em, mọi người cũng nằm xuống. Đợi chờ. Đây là trạng thái tạm dừng để bắt đầu dấn thân vào chặng đường nguy hiểm nhất. Anh Thành cũng trườn lên nằm ngang với em. Hai anh em hơi ngẩn đầu nhìn đăm đăm vào khoảng tối ngay trước mặt. Đây là áp chiến lược. Cây cối che lấp mái nhà. Bóng đêm che lấp cây cối. Tất cả đều đen thui, rờn rợn. Đó đây, những ngọn đèn dầu cháy leo lét trong những cánh cửa đóng kín hắt vào không gian cái ánh ma chơi, chập chờn. Teng lạnh người! Thôn ấp quen thuộc là thế, mới xa có mấy ngày mà đã trở thành xa lạ bí hiểm đến thế này hay sao? Trong cái khối đen đậm kia Teng dường như thấy nơi nào cũng đầy cam bẫy chết người rình rập cả. Chỗ này mấy quả mìn mìn hắt chỉ tu công vào giữa mặt, chỗ kia một đám mũ sắt im lìm, hình như kia là một họng súng đại liên, có lẽ chỗ đó đang ngỡ chằm chằm hằm một con béc giê dữ tợn. Trong một thoáng Teng tối tăm mặt mày. Những hình quỷ, hình ma giăng hàng nhảy múa xông tới Teng. Đầu chúng quấn chằng chịt những giây mìn lạnh buốt. Em bất giác hơi lùi xuống. Lúc ấy, kề bên em, khuôn mặt nhìn nghiêng rất đẹp của anh Thậm vẫn bình thản như không. Anh nhìn sâu vào chết chóc mà lại mang nét mặt của người đi ngắm cảnh. Teng đăm ngượng. Teng nằm im... Em trườn lên và lia mắt quét một lượt về phía trước. Em nói anh Thậm nằm im đó rồi em luồn sâu vào chót nữa, tận chân để bên kia. Teng bò rất êm, người như dán khít xuống đất, thoáng cái đã

mất dạng. Ngoài này, Thành bấm vào bụng chân Đoan, tùm tùm gật đầu ra ý nói: "Thằng nhỏ bò ngon lành quá! Như là dân đặc công thứ thiệt". Đoan cũng gật đầu. Riêng Đoan anh đặc biệt yêu thích cậu bé này. Cậu bé thông minh và có cá tính quá! Mới ngần ấy tuổi đầu mà làm cái gì cũng suy tính như người lớn. Anh thầm nhận xét: thằng Út này hình như sinh ra để làm chiến sĩ đặc công thì phải. Được học hành cẩn thận, rồi nó còn tiến xa đây. Một lý do nữa để Đoan mê Teng có lẽ là vì hai anh em tuổi tác không chênh lệch nhau lắm nên cách nói năng, cách suy nghĩ dễ hòa hợp. Teng cũng vậy. Ngay từ đêm đầu nằm chung võng với Đoan, em đã cảm thấy mình quen anh ấy từ lâu lắm rồi. Thêm vào đó, tính Đoan lại đằm thắm dịu dàng mà trẻ em dù tính nết khác thường thế nào cũng hay thích ngọt. Giữa hai người hình thành một tình anh em pha lẫn tình bạn thoát đầu đã gắn bó. Lúc này thấy Teng một mình bò vào, hơi lo. Đoan cũng bò theo.

Lát sau hai người trườn trở lại. Trở lại đột ngột như từ lòng đất chui lên.

- Em đi đâu thế? - Thậm hỏi thào thào.

- Coi tín hiệu đèn nhà bà Năm cơ sở. Chỗ này khuất, không thấy - Teng cũng đáp lại thào thào. Và từ bây giờ họ chỉ có thể trao đổi với nhau bằng những tiếng gió thào thào qua vành tai như thế.

- Có không? - Thậm hỏi tiếp.

- Có!

Thậm thở phào. Thế là bước đầu chót lọt. Bà Năm là cơ sở cũ của ấp, sau một thời gian nằm im vì chúng kìm kẹp dữ quá, nay ông Tư già móc rập trở lại. Được thông báo tối nay lực lượng sẽ vào, bà treo cây đèn bão ngay ở cửa. Đèn tắt là chỗ định đột có lính nằm. Đèn sáng là an toàn, cứ tiếp cận.

- Nhà em chỗ nào? - Thậm lại hỏi.

- Đằng sau nhà bà Năm nhưng nằm sâu lút vào trong. Nhà bị tình nghi nó không cho nằm ngoài bìa ấp, sợ liên lạc với bên ngoài.

Giọng Thâm bỗng trở nên xa xăm:

- Thế nhà anh nằm ở đâu?

Teng chỉ vào một điểm mờ lung:

- Sâu nữa, phía gần chợ. - Em quay sang Thâm - lúc trở về, anh có định ghé nhà bác Năm không?

Thâm im lặng lắc đầu. Em cũng thế, muốn lắm nhưng không thể ghé thăm má được. Teng nghĩ.

Lia mắt kỹ một vòng nữa, Teng chống tay ng ồi dậy. Từ đoạn này, không thể đi khom được nữa, Teng và mọi người phải tiến theo kiểu ng ồi xồm. Tức là cái kiểu cả hai chân tay đều dính xuống đất mà Teng mới được anh Doan huấn luyện sơ sơ hôm qua. Động tác bò này không khó, hình như Teng ngày trước, trong khi chơi trốn tìm với đám bạn tí nhau đã làm r ồi mà không để ý nên Doan vừa nói một cái, Teng bắt trước đúng phóc. Cả bốn người hạ thấp độ cao dùng tay búng lá khô dọn chỗ bàn chân đặt lên, bò êm đến dây chu ồng bò hôi hám trước mặt. Đã hôi hám thì chúng nó chẳng đại gì nằm cả đêm mà người hít bao giờ và chúng cũng không nghĩ rằng đối phương lại thích thú cái mùi vị ấy. Bằng phán đoán dựa trên sự quan sát tận amúrt trước kia, Teng quả quyết như thế. Đúng như vậy. Chu ồng bò dài hàng chục mét không có bóng một thằng lính, một trái mìn dăng sẵn nào. Em tiến tiếp, cách chân cả tay ngấp trong phân bò nhào nhoét. Phân bò lâu ngày ủ mục, nay có tay người thọc xuống, hơi nóng bốc lên cay cả mũi. Một chút nữa thì Teng bật ra tiếng hắt hơi, may mà em kịp há rộng miệng ra. Kinh nghiệm này mấy anh hướng dẫn, bây giờ thử làm, Teng thấy hay quá. Cơn hắt hơi hình như theo miệng mà bay ra, tan biến. Đầu bên kia chu ồng bò là cái rãnh thoát nước chạy thẳng ra đường cống ng ầm ở cổng chợ. Cái rãnh sâu đến đâu gối lâu ngày không ai khai thông dọn dẹp nên đây ngấp những phân bò, phân heo, nước tiểu và lá mục. Hai bên rãnh, bắt gặp chỗ đất tốt, các loại cây gai, cây hoang dại thi nhau mọc lên, cành lá giao nhau có đoạn che kín cả rãnh. Đây là con đường Teng phải dẫn các anh vượt qua, và chỉ có đi theo con đường rãnh ấy mới mong lọt qua sự phòng thủ dày đặc của chúng nó. Teng không tin thần phật nhưng lần này

tự nhiên, như một sự xui khiến từ nơi tâm linh sâu thẳm, Teng cũng bắt chước má thằn lằn cầu nguyện cho đừng có thằng lính nào ngỗ nghịch ở trên miệng con rãnh này, đừng cho một ai vướng mình vướng trái, làm sao cho tất cả đến được mục tiêu và trở về an toàn. Lạy phật.

Em gượng nhẹ bước chân xuống. Mùi mùn thối xông lên nồng nặc, rầy cả bắp chân tớp tấp vì gai cào. Teng buốt xói tới tận óc. Teng ngừng thở. Em quay lại đằng sau: Mọi người cũng lần lượt nhúng chân xuống. Riêng chị Ba thì có vẻ lúng túng. Cái quần chị dài thượt, đã xắn lên rầy mà thỉnh thoảng vẫn tuột xuống. Nỗi lo cho mọi người khiến em quên cái cực nhọc của chính mình. Anh Thành đã lên, đi kế sau em. Tức cười! anh ấy to lớn là thế mà từ đầu đến giờ, mọi động tác cứ nhẹ nhõm như không, thậm chí lúc bò xồm, dòm còn thấp, còn gọn hơn cả mình. Anh ghé vào tai Teng:

- Đường khó đi, đưa súng đây anh mang.

Teng lắc đầu:

- Anh mang cho chị Ba ấy. Quen rầy. Bỏ súng bây giờ té mất

Một hơi cười nghệt trong mũi Thành. Teng ngoái nhìn xuống chân anh. Trời đất! Anh lợi giỏi quá! Bùn đặc sệt đến tận đầu gối mà anh bước không có một tiếng động. Đôi chân anh giơ lên hạ xuống mềm mại như chân con cò. Teng cũng bắt chước và lập tức em thấy rõ tiếng ộp ộp dưới chân mình giảm đi rất nhiều. Xuýt! Tiếng anh Thậm ra hiệu cho Teng chờ một chút. Anh quay lại thì thềm cái gì đó vào tai chị Ba. Chị Ba vội cúi xuống vốc bùn thoa lên đôi bắp chân sáng trắng của mình. Hỡi chiêu, thấy chị không được khỏe, anh Thậm có nói chị ở nhà song chị không nghe. Theo chị ngoài nhiệm vụ với tổ đặc công, chị còn có nhiệm vụ riêng về công tác tuyên truyền võ trang của chị. Chị tâm sự với Teng: xa ấp xóm mấy năm nay rầy, nhớ quá! Muốn thăm lại mấy con nhỏ bạn cùng học ngày xưa xem ra sao. Giờ đây, dù hết sức nhọc nhằn nhưng chị vẫn bám sát đội hình.

Ấp xóm im ắng quá! Im ắng tới nỗi họ như đang bước trên một khu đất hoang. Thế mới sợ. Thà chúng bắn đi đừng, la hét om sòm lại dễ chịu hơn, ít nhất là biết chúng có ở đây để đề phòng. Đàng này, tất cả như thực mà

lại như hư. Cảm giác vũng tối nào cũng đều có chúng nó cả. Con rãnh càng đi càng sâu, mùi hôi thối càng phả vào mặt nhiều hơn. Đi đâu, Teng đã phải kiễng chân để khỏi ướt gấu quần đùi. Em bắt đầu thấy mệt. Khẩu súng ban đầu êm đềm là thế mà lúc này nó cứ nghiêng vào cổ như cái vai cày. Quái ác, trên đầu cây lá vẫn không ngừng thản nhiên lao xao. Đâu đây có cả mùi hương bông bưởi! Teng ngửa mặt hít lấy hít để cho đỡ xa xăm vì cái mùi phân bùn ẩm ướt. Bỗng em nín thở. Hình như trong hương bưởi có cả mùi thuốc Bát-tô ngày ngày? Em hít vào một hơi thật sâu. Đúng rồi! Đúng mùi thuốc lính. Chỉ có lính mới hút cái loại thuốc quân tiếp vụ này. Mùi thuốc quen thuộc của bà con người khác kia, nó giống mùi cây cỏ, mùi đất đang ải. Em cúi thấp thêm người xuống. Mọi người cũng làm theo. Mũi miệng như áp hẳn vào phân mùn. Mùi thuốc ngày càng khét. Teng phẩy tay ra hiệu tất cả dừng lại rồi rón rén đi lên. Như lần trước Đoàn cũng đi theo. Được một đoạn, Teng không đi nữa. Em áp ngực vào thành rãnh và hơi ngó đầu lên. Đoàn ngó theo. Trước mặt họ, trong một lùm chuối cách đường rãnh không đầy mười bước, họ thoáng thấy có đóm lửa lập lòe như đom đóm Con đom đóm không bay, con đom đóm đậu im? Đóm lửa nhỏ quá! Mờ quá! Nếu không tinh không nhận thấy được. Chắc thằng nào đang bụm tay đốt thuốc? Nghe kỹ, hình như có cả tiếng đập muỗi thật nhẹ, tiếng vải bạt cọ vào cỏ sột soạt.

- Lính rồi! - Teng nói.

- Sao bây giờ?

- Cứ đi! Đi cách nhau thật thưa. Chúng nó chủ quan không biết đâu.

Đoàn quay mặt lại giả làm tiếng dế kêu ri ri. Đội hình lại lạng lẽ bước, súng lăm lăm xĩa về hướng bọn mai phục đang rình mò.

Bóng tối phía trước hơi ửng rạng. Loáng thoáng đã nghe có tiếng nói, tiếng cười, tiếng tôn thiếc va nhau. Sắp đến chợ rồi. Teng mừng quá! Phút chốc, em cảm thấy mình đang sải bước trên đường bằng, chan hòa ánh điện. Bỗng choang một cái! Em hoảng hồn ngã thụp xuống. Trước mắt em một dãy ống bơ đang khua như sấm. "lùi lại!" Thậm hô khẽ. Tất cả vừa lùi lại được vài bước thì gần như cùng một lúc, hàng loạt đạn vang lên

chát chúa. Nhưng viên đạn mang lửa găm chớp chớp xuống ngay chỗ dây ống bơ. Phân bùn bắn lên tận mặt Teng. Em ra hiệu lùi nữa. Những quả tạc đạn nổ theo rất đanh. Sau đó là trái sáng. Trái sáng tỏa lửa rực rỡ như pháo bông. Cảnh vật bỗng sáng trắng như ban ngày. Cả khu ấp bùng tỉnh. Chó sủa tắc nghẽn xen vào những loạt nổ. Thậm chí mọi người chìm sâu người xuống bùn, chỉ để hở mũi và miệng. Tất cả khéo léo vúi lá che kín đầu. Nằm im. Đạn nổ một loạt nữa rồi thôi. Trái sáng cũng lịm dần. Nhiều tiếng giày đinh chạy xô tới chỗ ống bơ. Những bóng đen chật chội in lên nền trời. Một vệt đèn pin lia dọc theo rãnh. Cây lá um tùm ngắt dòng sáng ấy ra nhiều mảnh để rồi đứt đuôi ở trước mặt Teng. Một tiếng chửi đồng:

- Có cái mẹ gì đâu.
- Tao nghe thấy tiếng ống lon khua mà.
- Tao cũng nghe thấy.
- Thấy! Sao chẳng thấy cái cứt chó gì.
- Chắc là con chuột cống nào đi ăn đêm máng dây thôi.
- Tắt đèn đi! Chỗ cứt thối này làm đ... gì có Việt cộng mà lão đ... trưởng phòng hão.
- V... Muỗi cắn thấy đi mẹ!

Vệt đèn pin lia dọc rãnh một lần nữa rồi những bóng đen biến mất. Tiếng giày xa dần. Teng hú vía! May mà có cơn mưa rào hồi chiều làm cho rãnh bùn nước lóng bống chứ lệt xệt như mọi ngày thì chúng tìm thấy dấu lộ rồi. Em từ từ đứng dậy và chợt thấy áo quần mình nặng chịch. Những giọt nước nhớp nhúa bò từ cổ xuống ngực, xuống bụng bu ùn bu ùn, nhột nhột như có trăm ngàn con đĩa đang bám vào. Teng rùng mình. Phía sau, mấy anh chắc cũng chung một cảm giác như thế. Teng ngoái lại: không đúng! Rõ ràng thấy cái miệng anh Đoàn đang cười còn anh Thành vừa phun khe khẽ ở đầu môi vừa đưa tay vạt vạt áo cho bùn chảy ra. Riêng chị Ba... Toàn thân chị co rúm lại trong nỗi ghê tởm khác thường và dưới ánh hỏa châu lơ lửng tí trên cao, Teng nhìn trong mắt chị thấy có nước. Teng

nhăn mặt. Tội nghiệp chi Ba quá! Đáng nhẽ chị nên ở nhà. Em tự trách mình đã không tìm được một con đường sạch sẽ, khô ráo hơn con đường mắc dịch này. Nhưng thôi, không còn sớm sửa gì nữa, công việc chính là đột rào kia, sống cả thế này là quá hên rồi, đi đã. Em tiếp tục đi về phía trước. Và thật kì lạ: trong em không còn lo nghĩ hay sợ sệt gì nữa, tất cả tan biến, trước mắt chỉ hiện ra dòng sông bao la, dòng sông dâng lên... Dâng lên...

Đây đã là đoạn ăn sâu trong ấp và theo chỗ em biết thì càng vào sâu, sự phòng thủ của địch càng lỏng ra, thậm chí không có địch nữa. Tất cả lực lượng chúng nó đều tập trung cả ở vòng ngoài. Thế là coi như ta đang ở trong ruột chúng nó, có thể tăng tốc độ được. Em nâng cao người và bước nhanh hơn. Tới cạnh một hồ bom đầy nước mưa, Thậm tắc lưỡi cho Teng đứng lại. Anh quan sát bốn xung quanh: Đây là một khoảng đất trống, rải rác những ngôi mộ xây cao thấp, cái trắng cái đen. Anh dừng lại leo lên bờ.

Nghỉ xả hơi hả anh? - Teng hỏi.

- Chỗ này chúng nó thường phục kích không?

- Ít lắm. Bãi trống, nó nghĩ ta không dám đi qua nên bỏ không.

- Tốt! - Anh vẫy tất cả lại. - Bây giờ tắm cái đã các đồng chí! Cứ một người tắm, bốn người canh giới. Bắt đầu từ cô Ba. Thật lẹ và kín đáo, đừng để dấu vết.

- Anh Hai... Thôi đi! Em chịu được - Chị Ba ngập ngừng nói.

- Chịu được cũng tắm. Sắp vào việc chính, rủi có sao cũng phải cho sạch sẽ kẻo chúng nó khi mình. Bắt đầu!

Giọng anh dịu dàng mà nghe như có tiếng thép lạnh bên trong. Chị Ba đành bước xuống mí nước.

Sau mười lăm phút, tất cả đội hình lại sạch sẽ tinh tươm như thường. Chị Ba mặc bộ quần áo ướt đã rũ sạch bó sát vào người. Đám con trai gọi cả đầu đàn hoàng. Anh Thành còn đưa tay lên tóc rẽ ngôi nữa. Xong! Mát

mẻ, thơm tho đến nỗi ai cũng ước cứ thế này ngã lưng xuống cỏ ngủ một giấc đến sáng thì tuyệt biết bao!

Thân thể được thoáng đãng thì cặp mắt cũng theo đó mà tinh tường hơn. Teng đã nhìn thấy khu vực chi khu ở xa xa. Nó nằm cách chợ một đoạn nên tất cả cái căn cứ gây tội ác ấy cũng nằm chìm trong bóng tối. Teng nhận ra nó bởi cái cây gạo cao lừng lộng tạc vào nền trời xám ngoét. Dưới gốc gạo là hàng rào thứ nhất. Nó im lìm như một con cộp ngủ với một tiểu đoàn bảo an nằm xung quanh những căn hầm bê tông của bọn đầu sỏ ác ôn. Em ước lượng từ đây ra đó khoảng ba trăm mét. Ba trăm mét ban đêm trông như vô cùng, vô tận. Bên trái, khu chợ đã vắng người. Chỉ đón khách ăn đêm. Trên đầu, thỉnh thoảng bầu trời lại bị xé rách ra bởi một đường đạn lẻ loi càn canh.

Đi thêm được một đoạn, Thậm ngỡ xuống. Năm mái đầu chụm lại. Tiếng anh hơi run, có lẽ do xúc động:

- Các đồng chí... Thế là ta đã đến đích. Thật không ngờ... Tôi quy định đây là vị trí nguy trang và tập kết. Hai đồng chí Thành, Doan và tôi cứ theo phương án mà đột vào. Muộn nhất là hai giờ sáng phải quay ra. Riêng út Teng - anh trù mển đặt tay lên vai em. - Nhiệm vụ của em tới đây là xong. Cám ơn út nhiều lắm! Nếu không có Út đêm này thì... Bây giờ em ngỡ đây coi qu ân áo với cô Ba. Đừng ngủ, chia nhau mà quan sát. Bọn anh trở ra, cùng về

Teng lắc đầu quây quây:

- Không! Em không ngỡ đây coi qu ân áo với chị Ba đâu. Chị ấy coi một mình được rồi. Cho em đi theo các anh với.

- Theo làm gì. Em đã biết bò rào thế nào đâu. Nguy hiểm lắm.

- Chưa biết, nhìn hoài sẽ biết. Cứ cho em theo.

Thành trợn mắt dứ dứ nắm tay vào trước mũi Teng. Doạ đùa:

- Có thành tích rồi làm phách hả. Ngỡ đây. Ngỡ nguyên đây.

- Anh ng ỡ nguyên thì có ấy - giọng út Teng đã nghẹn nghẹn.

- Xuyt! Đừng nói to Út! Lần này ráng ng ỡ lại, lần sau bọn anh cho theo.

- Không! Cho theo lần này cơ. Biết thế em chả...

Đoan lúc này mới lên tiếng:

- Anh Thậ! Cứ để út đi theo tôi. Út sẽ nằm ngoài rào canh chừng cũng được.

Ngẫm nghĩ một lát, Thậ lắc đầu có vẻ khổ tâm:

- Chết thật!... Thôi thì chiều nó một lần vậy. Nhưng phải hết sức cẩn thận đó.

Teng "dạ" nghe ngọt xót, nhìn sang Đoan đây vẻ biết ơn, cố dấu một cái cười ma mãnh. Theo mọi người, em cũng bỏ quần áo ra, chỉ mặc độc một cái xi-líp mang theo từ sáng. Xi-líp của anh Đoan còn dư cho mượn mặc rộng thùng thình. Lần đầu tiên mặc loại quần này nên em cứ thấy chổng chênh thật tức cười. Đoan lôi trong túi xi-líp ra một gói ni-lông nhỏ. Đó là ruột pin đèn già nhuyễn với lá khoai lang, Teng biết thừa đi r ỡ. Tò mò nhìn sang, em thấy Đoan chụm ngón tay quẹt ngang, quẹt dọc chắt bột sơn ướt ấy vào người. Quẹt đến đâu, thân hình Đoan đen nhòa đi đến đó. Thú quá! Em cũng miết tay bôi lấy bôi để. Đoan đến cạnh nói nhỏ:

- Nằm xuống cho đỡ lạnh. Chút nữa xong anh bôi cho.

Em ngoan ngoãn nằm xuống và cặp mắt thì hướng lên. Đến cái trò này thì Teng hoàn toàn chịu r ỡ, không dám nói mạnh nữa. Quay qua bên cạnh, em thấy cả anh Thậ và anh Thành cũng đang chìm d ần người đi. Quay lại, Teng ngó người: anh Đoan chẳng thấy đâu nữa. Trước mắt em là một hình thù gì không rõ lẫn vào màu đen cây cỏ. Cái hình thù ấy mỏng dẹt xuống đất. Chìm vào đất. Như đất. Từ cái mảng đất ấy bỗng sáng lên một miệng cười. (Ban đêm hàm răng sao trắng thế) Một miệng cười nho nhỏ. Anh Đoan r ỡ! Thích quá! Teng chạy à tới ôm ch ần lấy Đoan:

- Anh làm thế nào mà tài thế?

Đoan đẩy Teng ra:

- Kia! Hư hết nguy trang của anh bây giờ. Nằm xuống! Đến lượt Út.

Như được tằm quất, Teng nằm sấp rồi lại nằm ngửa khoan khoái để mặc cho anh Đoan mơn man những ngón tay đầy than đen vào khắp thân thể. mặt mũi mình. Trước mắt Teng lại hiện lên một hàm răng nữa nhưng lớn hơn. Anh Thành rồi! Hay quá! Đêm tối, toàn thân đen xịt, nếu như không có những miệng cười to nhỏ khác nhau thì chịu, chả biết anh nào vào anh nào!

- Xong! Anh Đoan vỗ nhẹ vào lưng Teng.

Teng ngoắt người ngẩng dậy ngoẹo đầu, ngoẹo cổ dòm lom khom vào thân thể mình. Kỳ không! Ảnh đâu có trát kín vào da thịt mình như trát vữa mà bôi vằn vện từng đám loang lổ như da con hổ! Vậy mà sao giống mảng cỏ dũ hề Em nằm xuống trườn mấy cái và nhe răng ra cười. Thế này thì ông cố nội nó cũng không nhìn thấy nữa là nó. Em trườn thêm mấy cái nữa và suýt chạm bàn chân chị Ba. Chị đang ngẩng thu lu, mắt dôi ra xung quanh canh chừng cho mấy anh làm việc. Teng tinh nghịch kêu ri ri mấy tiếng thật khê rồi ngất cọng cỏ gai gai vào bàn chân chị. Tưởng có con dế nào đó bò lên chân mình thật, chị đưa tay gãi gãi. Teng lại gai nữa. Lần này chị nhìn xuống và phát hiện ra cái miệng nhỏ xíu của Teng đang cười.

- Út đó em! Theo mấy anh ráng thật trọng. - Chị đưa những ngón tay mềm mại lạnh cóng vuốt vuốt lại mớ tóc cứng queo của Teng đang bị gió thổi rối tung. - Chuyện này không đùa giỡn được đâu.

Teng nghe thấy giọng chị bu ồn bu ồn. Mắt chị mở to đưng cả vầng sáng nhạt nhòa từ một điểm rất xa hắt lên trời. Teng biết nơi đó là Sài Gòn. Ánh điện Sài Gòn. Quầng sáng bên phải, mờ hơn một tí là Biên Hòa. Sài Gòn... Biên Hòa, cuộc sống nơi đó suốt đêm ngày sống động. Và ở đây, trên một khu gò mả hoang vắng có những con người nhỏ bé đang chìm mình vào trong lòng đất để chui sâu vào đên giấc...

- Chị nghĩ ngợi gì vậy chị Ba?

- Không... Không có gì. Em ra với mấy anh đi! - Giọng chị nghe thẳng thốt.

Chắc chị nhớ nhà, nhớ bạn bè, hay nhớ cái thời còn cắp sách đi học ở thị xã Bình Dương? Anh Đoan bảo ba má chị không còn ở trong ấp nữa mà dọn về thị xã để tránh bom đạn cả rồi.

Sau khi kiểm tra lại một lần cuối cùng mọi thứ, thu dọn dấu vết, quần áo linh tinh và súng dài gom vào chỗ chị Ba, anh Thâm ra lệnh bắt đầu tiến nhập. Mỗi anh bò về một hướng, thoáng cái đã mất tăm. Teng bám sát gót chân của anh Đoan.

Lúc này đồng hồ của anh Đoan chỉ mười giờ.

Anh Đoan bò thật nhẹ, thật êm giống như dáng bò của con thần lẩn. Cỏ non tỏa mùi thơm ngậy ngậy. Dưới cỏ là đất. Mảnh đất nóng nóng ngai ngái quen thuộc đã gắn bó với em suốt cả một thời đi trâu, đi học. Em áp sát mặt xuống nữa. Gót chân phía trước dừng lại đột ngột. Teng nhìn lên: hàng rào kẽm gai đã chắn ngay vào mắt. Cái hàng rào gai này đã quá lâu ngày nên cây cối chen nhau phủ kín. Trước kia, Teng biết, từ lớp rào bùng nhùng đầu tiên này vào đến sân đồn là còn năm hàng rào các loại nữa: loại mái nhà thấp lè tè để chắn xung phong, loại lưới lam sắc như nước để chống chui lùn, rồi loại đơn, loại kép vân vân... Nhưng dạo này, đánh hơi thấy có sự đe dọa, thằng Đảm báo ra chúng đã tăng lên chín hàng rào và tăng cường gài trái, đào hào dày đặc. Nằm ngoài hàng rào, nhìn sâu vào trong, Teng chỉ thấy những ụ súng, lô cốt, mái nhà mờ mờ như những con quái vật đang lè lưỡi liếm răng, riêng cây ăng ten ở hầm thẳng chỉ huy thì cao vượt hẳn lên, chọc thẳng vào bầu trời. Mục tiêu đồ sộ, to lớn quá, Không hiểu mấy anh mần ăn thế nào đây? Điêu này nằm ngoài trí tưởng tượng và hiểu biết của cậu bé mới trải qua hai lần bầy chông và đặt mìn. Bất giác em cảm thấy mình hết sức nhỏ nhoi trước con ngoáo ộp khổng lồ này. Em chờ đợi ở anh Đoan với sự thụ động hoàn toàn.

Sau khi ngẩn cổ nhìn rất lâu, lâu lắm vào bên trong như để thăm dò động tĩnh, anh Đoan kéo tai Teng lại gần:

- Bây giờ em nằm ngoài này, anh vào. Nếu có động dạng gì trong ấy, cứ để mặc anh, em chạy ngay về chỗ chị Ba.

Không! Teng định cãi lại nhưng biết chỗ này gần địch lắm nên im lặng nhưng bụng lại thẫn nhủ sẽ làm theo cách của mình.

Anh Đoan áp mặt vào hàng rào. Lỗ rào chỉ to bằng bàn tay, anh làm sao mà chui lọt được nhỉ? Teng còn đang băn khoăn thì anh Đoan đã lấy ở túi sau xi-líp ra một đoạn móc sắt nhỏ xíu. Anh thận trọng căng hai đầu lỗ rào rộng ra... Rộng nữa... Và nhét đầu vào. Gọn quá! Teng trở mắt ra như người xem xiếc. Đầu vào hết, anh Đoan uốn lượn thân mình mấy cái như con rắn mối, thế là cả thân hình tuôn gọn qua lỗ rào không chạm một tí nào vào dây thép cả. Teng cắn môi làm theo. Thoạt đầu hơi lóng ngóng một tí, chân tay hơi run một tí nhưng rồi đầu và vai cũng lọt. Em tiếp tục trườn qua và chắc mẫm: mình bé nhỏ thế này, nhất định phải chui dễ hơn anh Đoan. Nhưng không phải như thế. Đưa được cái bụng qua, đến lượt, cái hông thì bị gai kềm móc lại, buốt nhói lên tận óc. Em cắn răng để không kêu lên một tiếng và cố giữ cho đôi chân đừng run. Run bây giờ là cả hàng rào sẽ khua lên xúng xằng ngay. Uốn lưng nhẹ một cái cho cái gai kềm rời ra khỏi da thịt, em nhích lên được một chút. Đau quá... lát sau em đã nằm bẹp xuống bên cạnh anh Đoan, thở hổn hển. Đoan giật mình quay lại, nhận ra Teng anh chau mày tỏ vẻ rất không bằng lòng. Sợ sệt nhìn anh một lát, không thấy anh tỏ dấu hiệu gì, Teng mới dám phóng thân mắt lên phía trước. Từ đây chỉ còn là rào và đất trống hơ trống hoác, không còn một bụi cây che khuất nào nữa. Nhìn xuyên qua những lớp rào ma quái. Teng nhận ra thằng gác đang ngồi lù lù ở trên bờ thành. Nếu thỉnh thoảng nó không ngo nguậy cái đầu thì chả ai biết đấy là người cả, cứ tưởng cái cọc, cái ụ nào. Bên cạnh nó, cách chừng mười thước, lại có một bóng đen nữa... Bóng nữa. Trời! Thì ra chúng nó ngồi giáp vòng sân đôn, đang chú mục nhìn ra hàng rào. Em thấy lạnh buốt ở lưng như ánh mắt của chúng đã chồn vờn đậu trên da thịt mình rồi. Bên cạnh, hơi thở của anh Đoan hình như dồn dập hơn. Teng biết, từ đây mới là đoạn đường gay go nhất. Choác! Một viên đạn từ trên bờ tường bắn xuống, cày đất lên ngay trước mặt em. Lộp rộp! Teng hoảng hốt và một chút nữa nhỡm người chui ào ra nếu không có bàn tay anh Đoan gài đầu xuống.

- Chúng bắn hù dọa.- anh Đoan thì thào. - Bò đúng đường anh bò. Lẹch một chút là ăn trái đấy.

Teng gật đầu theo thói quen mà trong bụng run quá! Em không còn hiểu mình đang nằm ở đâu nữa. Cứ chơi va chơi vui. Biết thế h ồi nãy... Gầm mặt sát đất, chỉ giương hai con mắt lên chiếu thẳng vào thẳng gác, anh Đoan trườn tiếp. Trườn sát bụng, trườn rất chậm như không trườn gì cả. Teng như cái máy làm theo nhưng em không dám nhìn lên. Nhìn lên lúc này nó sẽ thấy mắt mình mất. Em cũng trườn rất chậm, trườn như không trườn gì cả.

Đã đến hàng rào thứ hai. Bóng thẳng gác to lớn. Cây ăng-ten ở h ần chỉ huy s ờ cao hơn. Và trong bụng Teng cũng yên tĩnh hơn. Hóa ra chúng nó mù. Bám dính theo anh Đoan, Teng phục quá! Từ chỗ phục Teng d ần d ần thấy hết sợ, thấy hết ch ồng ch ếnh. Đến bây giờ thì Teng hoàn toàn yên tâm r ồi. Em nhướng mắt lên, nhìn tr ờng tr ờng v ềphía trước. Mây ở trên cao nhìn xuống toàn tối thui, sức mây mà thấy. Tao ở dưới thấp nhìn lên lại thấy mây r ờ m ờn một. Chính lúc này Teng chợt phát hiện ra cái bóng đen bên trái thẳng gác không phải là người thật mà là hình nộm. Cái hình nộm cũng đội mũ sắt, cũng c ần cái gì dài dài như khẩu súng. Rõ ng ờ ng ần, người gì mà lại ng ờ ỉm như chết r ồi lâu thế, ít nhất cũng phải giả vờ c ụ kìa mấy cái gọi là, người ta mới tin chứ, Teng b ữu môi một cái.

Kìa! Phía trước, anh Đoan đang làm cái gì như múa? Bàn tay anh đưa lên đưa xuống, đưa qua đưa lại trước mặt như người mù sờ soạng? Bàn tay ấy bỗng dừng lại nửa chừng r ồi ch ụm lại vuốt theo một sợi dây vô hình gì đó. Vuốt ch ếch xuống... Ch ếch xuống nữa và nằm im. Teng hoảng h ồi: dưới tay anh là một trái mìn mo xám xịt nằm ần trong cỏ như một con rắn độc. Trời! Thì ra anh đang rà mìn. Anh đang nhẹ nhàng rút cái kíp nổ ra, đặt êm xuống đất. Thế là trái mìn vô tác dụng. Ghê quá! Nếu tay anh không chạm được sợi dây d ằng ngang ấy thì ch ốt sẽ tuột khỏi và trái mìn phát nổ. Nổ một tiếng thôi, cả hai anh em sẽ v ất người lên hàng rào mà chết. Ngày trước, chính mắt Teng đã trông thấy một con bò vướng mìn chết banh xác như thế r ồi! Anh Đoan đã nhích thêm được một nấc nữa. Teng vẫn còn run. Không cái run nào giống cái run nào! Từ đây vào đến đấy, không hiểu còn phải run mấy l ần nữa đây? Nghe mấy anh kể còn phải

đôi phó với chó, với ngỗng, với hào nước có dòng dây điện cao thế, với đủ mọi thủ đoạn độc hại khác. Tuy thế, Teng vẫn không rời anh Doan một li. Đôi gót chân anh luôn luôn ở trước mặt Teng. Đôi gót ấy dừng, Teng dừng. Đôi gót ấy động dậy, Teng trườn theo. Hai người liên lạc với nhau bằng sự động dậy của đôi gót chân đen kịt. Một lần nữa em lại tỏ ra hoang mang. Biết thế lúc này... Teng nằm cứng đờ. Em cho rằng lúc này chỉ cần ngo ngoạ một chút là cái dây trái lạnh buốt sẽ ngoằng vào người như tấm mạng nhện này. Ấy vậy mà anh Doan vẫn vươn tay lên như múa, lại như ông Ba chủ tiệm kim hoàn ngoài chợ suốt ngày vân vi bàn tay mềm như bún lên những đờ trang sức nhỏ xíu, óng ánh. Teng cảm giác trên mỗi ngón tay của anh Doan đều có một con mắt soi tỏ đêm tối. Bàn tay của anh Thậm, anh Thành chắc cũng có mắt như vậy hết, cả ba anh cùng lúc này chắc cũng đang nhích dần từng nấc. Anh Thậm nói: "Muốn diệt được cái chi khu ác ôn này, người chiến sĩ trinh sát phải bò vào tận gan ruột chúng nó mà sờ nắn, mà đếm được từng hần hốt, từng ụ súng, từng lỗ châu mai mới ăn thua". Sờ tận gan ruột! Teng khoái lăm, nhưng bao giờ mới sờ được vào ruột gan chúng nó? Teng sốt ruột quá! Phía trong ấp, gà đã gáy canh hai rồi! Còn ba lần gà gáy nữa là trời sáng, sao đây? Nhìn lên, Teng vẫn thấy gót chân anh Doan nhích từng phân lên phía trước, thậm chí có lúc lâu không xuy xuyên gì như không cần biết thời gian đang trôi vù vù trên đỉnh đầu. Chết! Hay ảnh ngủ quên? Im ắng, gió mát rười rượi thế này là dễ ngủ quên lắm. Teng vừa định thò tay lên cấu vào gan bàn chân anh thì cả đôi bàn chân ấy lại tiếp tục nhúc nhích. Choác! Choác! Hai viên đạn xẹt lửa kéo một đường nóng rát gáy ngay trên lưng Teng.

Em giật nảy người. Chính lúc ấy, đôi chân của anh Doan chuyển động nhanh hẳn lên. A ra thế, Teng hiểu rồi! Khi nó bắn tầm bậy tức là chúng vẫn hoàn toàn mù, tranh thủ mà bò lên! Teng trở lại sự vững dạ ban đầu. Trời hơi se lạnh mà toàn thân Teng ướt đầm mồ hôi như tắm. Đầu óc Teng bỗng chùng xuống. Đêm nay gió nhiều và lạnh thế này chắc má lại ho. Má ơi! Nếu lúc này má biết con má đang nằm ở đây, giữa bao nhiêu vòng rào mìn trái, rất gần má thế này? Nếu má biết rằng... Vừa lúc đó, bàn chân anh Doan thúc khẽ vào đầu Teng. Đây là dấu hiệu trườn trở lại. Teng thấy nhe cả người và em bắt đầu lết bụng ra theo đường cũ. Đến lúc này em mới hiểu khi ra cũng khó khăn chẳng kém đi vào. Vẫn nhích từng phân đất, mà lại phải nhích giật lùi, vẫn phải lần lượt chui qua từng lỗ rào, tránh né từng

dây trái. Riêng anh Đoan lúc ra phải làm bao nhiêu là động tác. Dưới bàn tay tỉ mỉ của anh, đoạn rào vừa bò trở về dạng kín như cũ, ngày mai khi nắng lên, bọn lính có chúi mũi vào cũng không nhận ra một dấu vết gì khác lạ. Mỗi tối bò một chút, lớp rào này phải bò ít nhất là bốn đêm mới hết được. Leo ơi! Kỳ công quá! Phải như Teng, em chỉ bò một lần, được hay không được cũng nổ súng đánh thối đi. Bóng thằng gác dề dề nhỏ hơn, nhòa hơn. Cho đến khi em cảm thấy phía chân mình trống và có nhiều sương tẩm vào đùi lạnh buốt thì nửa người em đã lọt ra ngoài. Chỉ đến lúc đó em mới thở phào và chợt cảm thấy bụng và ngực mình rất bồng. Em đưa tay sờ lên và bần thần: hầu như chỗ nào cũng sây sát rớm máu cả. Chắc anh Đoan và mấy anh cũng như thế? Một thoáng tự hào băng quơ đội lên trong lòng em. Chắc anh Đoan không cười mình nhát gan đâu. Anh biết bụng mình nghĩ gì mà chề! Teng mỉm cười một mình.

Khi hai người ra khỏi vùng rào một đoạn, Đoan bỗng quay lại ôm chặt lấy Teng, xuýt xoa:

- Út giỏi lắm! Lần đầu mà như vậy là hiếm đấy. Có đá ra quần không? Anh lần đầu chui vào rào cứ mắc hoài.

Teng chợt dạ và đỏ mặt chợt nhớ cái lúc ở lớp rào thứ hai, hình như em cũng có tè... thì phải. Út ngược quá không dám nghĩ nữa.

Đến chỗ hẹn, Teng đã nhìn thấy anh Thâm và anh Thành ngồi thu lu ở đấy rồi. Vừa thấy Teng, anh Thâm đã vội chụp lấy vai em, hỏi:

- Sao, chú nhỏ? Mọi việc ổn cả chứ?

- Ổn! - Teng gật đầu trả lời tỉnh bơ như một người chui rào sành sỏi.

Đoan kéo tay Teng ngồi thấp xuống, vui vẻ thông báo:

- Bữa nay thằng út cừ khôi không ngờ đấy. Dám chui thoe tới ba lớp rào kia.

Thành lừ lừ đi tới, đưa bàn tay to, rắn như gỗ lim siết lấy bàn tay bé mền của Teng:

- Giỏi! Thằng này giỏi! Cho bắt tay cái nào đùng chí!

Teng cũng ưỡn ngực siết chặt lấy tay Thành với tất cả dáng vẻ bình đẳng và già dặn khiến Đoan phì cười. Chị Ba ở đâu đi tới phủ lên vai Teng tấm áo, thì thầm;

- Tội nghiệp Út! Lạnh run lên rồi đây nè! Ngậm miếng gừng cho ấm đi em.

Teng cầm lấy miếng gừng vừa mặn vừa cay đưa vào miệng nhưng áo thì lại cởi ra. Mấy anh cũng lạnh nhưng có khăn khoác áo đâu. Chiến sĩ đặc công mà động một tí phải khoác áo là xoàng. Miếng gừng thấm đẫm ở đâu lưỡi rồi lan ra khắp cơ thể khiến Teng ngây ngất. Lúc này nhìn xuống mấy anh chị sao thấy thương ghê! Teng cứ muốn lặn vào lòng từng người mà lú lo kể lại câu chuyện bò rào toát mồ hôi vừa rồi.

- Chị Ba, em đói! - Teng nhõng nhẽo.

Mới nghe thế, chị Ba đã có vẻ cuống:

- Ấy chết! Đói hả? Ừ! Ăn từ lúc ba giờ chiều đến giờ rồi còn gì. Rồi! Chút xíu nữa vô ắp, chị Ba kiếm đồ ăn cho Út. Đi được chưa mấy anh?

- Được rồi! Bây giờ chúng tôi đi theo cô Ba và nghe cô Ba hết. Thậm chí nói và hỏi mọi người mặc quần áo vào.

Đêm càng về sáng càng vắng lặng khác thường. Giờ này là giờ giấc ngủ của bà con sau một ngày lao động cực nhọc đã đi vào độ sâu nhất, giờ này cũng là giờ bọn lính, bọn mật vụ sau những phút giây căng thẳng canh phòng cũng trộm đầu ngủ kỹ với suy nghĩ rằng, Việt cộng chấp tối đã không vô thì thôi chứ bây giờ còn vô làm gì nữa. Thế là khu ắp trở về cái khoảnh khắc thanh bình của đêm. Cây cối dường như cũng thiu thiu ngủ, cái hương vị êm đềm, thơm thoảng tan hòa vào gió, vào mọi tiếng rì rầm. Lúc ấy, có lẽ chỉ còn những con đom đóm lập lòe xanh biếc là nhìn thấy những chiến sĩ thân yêu của thôn xóm đang đi dấn vào ắp. Đom đóm nhìn thấy nhưng đom đóm vẫn chỉ lập lòe. Đom đóm bao giờ cũng là bạn bè của những người lính đi đêm. Đom đóm đang lấp lánh trước mắt Teng. Ánh

đom đóm quen thuộc gọi nhớ những đêm hè yên ả chỉ có tiếng trẻ con chơi chạy quanh làng, cái thời kỳ bà con chưa bị dấn vào vòng rào gai áp chiến lược. Đom đóm... Bước chân Teng đi lằng lằng. Mỗi thước đất, mỗi vị trong đêm đều rất đổi thân thuộc, gần gũi em. Giây phút ấy, em cứ muốn lướt chân theo ánh đom đóm bay về nhà, sà vào lòng má. "Má ơi! Con đói. Con cơm nguội không, con miếng...". Mãi mơ tưởng, mũi em chút nữa đập vào tấm lưng to tướng của anh Thành. Tiếng anh truyền xuống:

- Tản ra cảnh giới để cô Ba vô nhà làm việc

- Làm việc gì hả anh?

- Xuyt! Thành đưa một ngón tay lên miệng và chỉ về phía chị Ba đang từ từ bước đến cảnh cửa của ngôi nhà trước mặt.

Nghe lời anh Teng cũng chọn một gốc cây kín đáo ngoài sân và chĩa súng ra đường bờ để phòng có lính đi tới. Tuy vậy, tai em vẫn giỏng về phía ngôi nhà. Có tiếng cọc cọc rất khẽ. Hình như chị Ba gõ cửa. Lại cọc cọc nữa. Rồi im lặng. Họ không mở à? Không tìm được, Teng ngoái lại. Chị Ba vẫn đứng im lìm trước cửa. Teng đứng hẳn lên. Lúc này thì em nhận ra đó là nhà của ông Bảy xe bò. Em biết ông Bảy quá mà. Tính ông hiên khô, cả ngày chả nói một câu nhưng lại hay cho quà bọn trẻ. Ông Bảy ở với bà Bảy, con cháu đi đâu hết, Teng không biết. Thỉnh thoảng Teng có chạy qua gánh nước, tưới rau cho ông để được ông kể cho nghe đủ thứ chuyện. Ông Bảy cưng Teng lắm, để Teng gọi cho. Nghĩ vậy, em buông xuôi cây súng đi tới chỗ chị Ba. Chị chưa kịp hiểu gì cả thì Teng đã ghé sát miệng vào khe cửa gọi nhỏ:

- Ông Bảy ơi ông Bảy? Cháu gọi cửa ông đây nè! Cháu là Teng nè.

Teng gọi vừa dứt thì trong nhà, tận phía giáp tường, bỗng vang khẽ tiếng giát giường cọt két rồi tiếng dép lệt xệt đi ra. Một lát có tiếng hỏi thào thào qua khe cửa:

- Ai đó? Ai gọi cửa đêm hôm vậy đó?

- Cháu đây mà ông Bảy! Teng đây mà.

Tiếng lạch cạch r ồi cánh cửa mở hé ra. Một khuôn mặt già nua, tóc bạc trắng xuất hiện. Đôi mắt đục đờ đẫn ấy chớp chớp:

- Trời! Thằng Teng thiệt sao? Mi còn sống hả? Sao bọn lính nó kêu bắt được mày, chôn sống ngoài bãi sông r ồi. Tội nghiệp bà già mi, mấy bữa nay... Chợt nhìn thấy chị Ba, ông già hơi sững lại - Lại còn ai đây nữa?

Chị Ba vẻ xúc động nhích lên một bước cho ông già nhìn rõ mặt r ồi mới nói khẽ:

- Con đây mà chú Bảy. Chú không nhận ra con sao?

Ông già chớp chớp mắt mấy cái nữa r ồi v ềng trán nhăn nheo đột ngột sáng bừng lên:

- Ủa con Ba! Con Ba huyện đội đây mà. Bây đi đâu kể từ bấy đến giờ để bà con... Thôi! Vô nhà đi hăng. Có đứa nào coi chừng ngoài (ngoài ấy) chưa?

- R ồi chú! Coi chừng giáp vòng, chú khỏi lo.

Cánh cửa đóng ập ngay lại. Ông Bảy khêu to ngọn đèn hoa kỳ và cứ ngó chị Ba dăm dăm:

- Tao nghe tiếng gõ cửa từ đầu nhưng đâu dám mở. Độ này chúng nó hay giả tảng người của ta đi gõ cửa ban đêm lắm. Không biết, mở ra là bị bắt liền. Mãi sau mới nghe tiếng thằng Teng tao mới dám cựa quậy đấy chứ.

Nói đến đó, bà Bảy từ trong buồng đi ra mang theo một xấp bánh ít đến cạnh Teng:

- Ăn đi con! Ăn cho thiệt no r ồi gói lại mang cho mấy đứa ngoài kia. Tội nghiệp, đêm hôm khuya khoắt mà còn lặn lội - chợt nhìn thấy chân tay mặt mũi Teng đen nhẻm, bà tròn mắt - Người ngợm chui ở đâu ra mà kỳ vậy Teng?

Được hỏi, Teng định vanh vách tuôn ra hết mọi chuyện nhưng chị Ba vội át đi:

- Có chui chỗ nào ra đâu thím! Nó té xuống đồng tro ủ nhà người ta đấy.

Teng cười! Tí nữa thì làm lộ bí mật hết trơn. Teng cứ tưởng đối với ông bà Bảy thì chẳng cần giấu gì. Thiệt là làm chiến sĩ đặc công không ngon tí nào. Trong khi bà Bảy vừa bóc bánh cho Teng ăn vừa xuýt xoa kể lại bọn lính tung tin nhằm về nó thế nào, kể về nó vật vã như điên như dại ra sao thì bên kia ông Bảy vẫn không thôi xêch đôi lông mày lên:

- Đêm nào cũng thức chờ tiếng gọi cửa của tụi bay mà không thấy. Rồi lắm Ba ơi!

- Từ nay tụi con lại trở về đây rồi, lại nhờ bà con giúp đỡ. Đã đến lúc không thể để cho chúng muốn làm gì thì làm được nữa.

- Hay lắm! Tuổi già như tao chỉ cần dòm thấy mặt tụi bay là vui bụng. Sao Ba? Kỳ này đánh lớn chớ! Đánh chết mẹ chúng nó đi. Sống hoài thế này chịu không có nổi. Lòng dạ ai cũng cùng ý nghĩ ấy nhưng không có người châm ngòi. Nay có tụi bay rồi. Nào! Tụi bay cần tao làm cái gì? Giúp cái gì nào?

Chị Ba nắm chặt lấy bàn tay xương xẩu của chú Bảy, không dấu được sự xúc động:

- Chú Bảy... Tụi con cứ tưởng chúng nó tìm kẹp dữ thế bà con ngán mà không dám nhìn nhận tụi con. Đêm nay... Dạ! Nhất định là phải đánh lớn chứ ạ nhưng trước hết phải có sự ủng hộ của bà con cô bác thì tụi con mới có sức làm ăn được. Thế này ghen chú Bảy: ngày mai chú tới gặp những gia đình cơ sở trước của ta bây giờ nằm im. Tùy theo thái độ từng người mà chú nói tụi con đã có mặt ở ấp xóm, cách mạng không bị tiêu diệt, cách mạng vẫn còn sống và ngày một hùng mạnh. Chú nói làm sao cho bà con phấn khởi tin tưởng để nếu có việc thì xấp vô một tay.

- Được! Cái đó bay tin tao. Tao biết ai nên nói, ai không nên nói. Gì nữa?

- Dạ! Thứ hai, chú tổ chức những người ấy trữ sẵn một ít gạo mắm trong buồng để tiện dịp chúng con sẽ vô lấy mang ra cứ.

- Được! bọn bay cần bao nhiêu chúng tao lo được hết. Gì nữa?

- Đồng thời qua những cơ sở nòng cốt, chú nắm tin tức mọi mặt cho con.

- Nắm tình hình chúng nó, nắm tình hình bà con phải không? Được.

- Và chú ý nắm sâu vào cái chi khu xem mỗi ngày chúng nó có thay đổi gì?

Mắt ông già sáng lên:

- Sao? Tụi bay tính mần thiệt cái chi khu ấy hả. Ngon! Ngon quá xá - ông phát nhẹ vào đùi với vẻ cực kì khoái trá - Được! Cái thằng này để chính tao nắm cho. Thế bao giờ đánh.

- Chưa đâu chú Bảy ạ! Là tụi con cứ thu thập cho hết rồi tính.

Mắt ông già bỗng ỉu xìu:

- Vậy mà tao tưởng mần ngay chớ.

Ngồi bên này, mặc dù ruột gan đang cần cào nhĩ về má nhưng Teng cũng thấy sốt ruột. Lạ hè! Thì chị Ba cứ nói tuột ra có phải bà con mừng không. Cậu bé mấp máy môi định nói thay thì một lần nữa chị ý tứ đưa mắt cho nó rồi nhanh nhẩu đứng dậy:

- Thế thôi chú Bảy nghe! Nếu không thay đổi. Đêm mai tụi con sẽ ghé vô nữa. Con đi đây.

- Khoan! - Ông Bảy ngăn lại, quay mặt qua bà Bảy nói: bà vào xúc mấy chục lon gạo ngon đưa cho tụi nó. Đưa luôn bình mắm nêm nữa. Đưa hết,

không giữ lại cái gì cả. Còn mấy táp thuốc rê, dỡ xuống gói lại.

Trong khi chị Ba chưa kịp nói gì thì ông Bảy đã hỏi tiếp:

- Bây giờ đến tao hỏi mày. Một: thằng cha Tư Đồn vẫn là người của đảng mình đó chứ? Vẫn là người thay mặt Đảng cao nhất ở đây đó chứ?

- Dạ! Chú Tư vẫn vậy. Nhưng gần đây chú đang bị tụi nó nghi nên chú không thể dàn mặt đến từng nhà gặp bà con được. Vả lại, chú phải đảm nhiệm cả năm ấp nên càng cần phải giấu mặt.

- Được! thứ hai: Tao có nên đến gặp bà già thằng Teng để nói bả biết tin thằng Teng vẫn còn sống không?

- Dạ, cái đó chú khỏi lo. Chúng con đã có cách nói vào lúc thích hợp nhất. Còn gì nữa không chú?

- Thứ ba: - chú đập tay vào ngực mình - Riêng tao, tao đề nghị việc khó mấy cũng giao cho thằng già này, kể cả việc giao cho tao cây súng nhảy vào bắn bẻ sọ cái chi khu chúng nó.

Chị Ba cười gật đầu rồi hai chị em nhận từ tay bà Bảy một cái túi to tướng. Ra đến cửa, bà Bảy còn giúi vào tay Teng mấy gói thuốc lá thơm, dặn khẽ:

- Mang ra cho mấy đứa ng ỏi ngoài kia. Tội nghiệp đêm hôm...

Tiếng nói hi ền dịu của bà Bảy theo Teng ra đến tận ngoài sân. Tiếng nói ấy lại nhắc nhở Teng nghĩ đến má. Ba mới chết, má còn chưa lại người, nay lại tưởng con chết nữa thì má sống làm sao! Lại còn bị hạch lên hạch xuống nữa. Gió đêm đưa mùi nhang khói nhà ai đậu vào mũi Teng. Trời! Biết đâu giờ này má cũng lại nhang khói khẩn vái cho mình. Thương má không tìm được, Teng để mặc cho nước mắt chảy ra. Anh Thâm đến bên em, hỏi khẽ:

- Út! Làm sao em khóc?

Teng cắn môi lắc đầu. Một lát, em c ãn tay chị Ba, giọng nghẹn lại:

- Chị ba! Nhà em ở g ãn đây, bên kia lô cao-su, chị cho em chạy v ề thăm má một chút r ồi ra ngay. Được không?

Chị Ba im lặng, nhìn sang anh Thậ̣m. Anh Thậ̣m nhìn lảng đi.

- Không sao đâu mà. Em ra ngay. Hay... Chị cứ dẫn mẫy anh ra sông trước.

- Không được đâu Út à - tiếng nói chị Ba cũng rưng rưng - Chị hiểu em nhưng chưa được đâu. Chú Tư đã nói mẫy bữa nay đêm nào chúng nó cũng phục kích quanh nhà em để đón lõng em v ề Đi bây giờ nguy hiểm lắm. Vả lại cũng muộn r ồi, em c ãn phải ra sông ngay. Chuyện má để chị lo. Ngày mai, chính chú Tư Đờn sẽ tới gặp má nói chuyện. Để em gặp má không tiện đâu. Chúng ta đang c ãn hết sức giấu mình để làm việc chính. Em xem, anh Thậ̣m xa nhà g ãn chục năm r ồi, anh cũng muốn gặp ông già lắm nhưng anh có đòi đâu. Công việc trên hết Út ơi! M ậ̀n xong, chị để em tha hồ gặp má.

Nghe đã có vẻ xuôi xuôi nhưng Teng nhậ́m nhặ́ng một câu vuốt đuôi:

- Bí mật! Thế sao chị lại nói cả với ông Bạ̉y?

- Chuyện đó khác em ạ! Không tin ở bà con, không có bà con đùm bọc, giúp đỡ không đánh được giặc đâu. Mà chị có nói hết trơn hết trọi với chú Bạ̉y đâu. Chị vẫn giữ bí mật đấy chứ.

Không cãi được nữa, Teng đành ngoan ngoãn trở v ề vị trí đi đầu đội hình. Thậ̣m bước xéo chân lên:

- Thôi, để anh dẫn mũi cho. Anh thuộc đường mà.

- Xạo! - Teng phụng phịu.

- Vậy mới là lính trinh sát chứ! Có đâu như Út thế kia, mới có thế đã khóc tí tí.

Vừa hơi chạm tự ái, vừa ngượng với chính mình, Teng gạt nước mắt, nhòe miệng cười.

o O o

Đêm hôm sau, Teng lại dẫn mấy anh bám trót lọt vào chi khu, có vẻ đã tin cậy qua thử thách đêm trước, anh trao hẳn nhiệm vụ cho Teng phải cùng bò vào với anh Đoan. Teng dạ li ên.

Đêm nay em chui rào thật tự tin, không còn hoang mang như lần trước nữa. Thậm trí có đoạn Teng đề nghị anh Đoan cho bò trước xem sao. Anh Đoan ưng thuận nhưng chỉ cho Teng dẫn đầu ở những đoạn dễ, ít mìn trái, có vật che khuất. Sau ba tiếng căng thẳng tới vã mồ hôi, hai anh em đã nhích thêm được ba hàng rào. Chỉ còn hai lớp rào nữa là sẽ đụng bờ đê. Đây là đoạn khó nhất. Xuyên thủng được bờ đê với lính gác dày đặc là coi như sờ vào được gan ruột chúng nó, động tác nghiên cứu coi như xong.

Khi trở về, Teng lại cùng mấy anh ôm súng cảnh giới cho chị Ba vào làm việc với cơ sở. Đêm nay chị Ba ít nói, ít cười, nét mặt chị có vẻ trầm lắng hẳn đi. Ngồi trong lùm chuối với anh Đoan, Teng tò mò hỏi. Anh Đoan trả lời:

- Nghe nói hôm nay là ngày giỗ anh Ba, chằng chưa cưới của chị ấy.

- Sao anh biết?

- Anh Thâm nói. Anh Ba ngày trước cùng đi bộ đội với anh Thâm ở ngoài Bắc mà. Anh Ba vào đây trước, gặp chị Ba và hai người thương nhau. Sắp cưới thì anh Ba được đi đầu vào hoạt động trong nội thành. Đợt Mậu Thân, anh ấy hy sinh.

- Bữa nay là ngày giỗ, chắc chị Ba nhớ anh - Teng gạt đầu ra ý thông hiểu.

- Thôi, đừng nói nữa, đêm khuya, tiếng nói nghe vang xa lắm. Anh Đoan có vẻ bần chần - mà sao chị Ba vào trong ấy lâu thế nhỉ. Sắp sáng rồi.

- Để em vào xem. Nhà này là nhà chị Tám Hạnh, vợ anh Bảy xe đồ chạy chợ thị xã đây mà.

Nói rồi, Teng ngoắt mình ra khỏi bụi chuối. Đến bên cánh cửa, em ghé mắt nhìn vào. Chà! Teng chớp mắt. Nhà chị Tám coi bộ sang dữ. Đèn măng sông sáng xanh để ở góc nhà. Bộ bàn ghế láng bóng phủ vải trắng lưng chừng kê ở chính giữa, trên đặt một bình hoa, thứ hoa trắng muốt thường bán ngoài chợ. Cạnh tường gỗ là cái giường khá rộng, một cánh màn tuyn xanh nhạt rủ xuống mềm mại. (cả đời má con Teng chưa lần nào được nằm trong cánh màn đẹp thế này) Teng đảo nhanh mắt: trong nhà chỉ có hai người. Anh Tám chắc đêm nay chạy xe không về? Chị Tám mặc bộ đồ hoa trắng đang thì thào nói gì với chị Ba. Chỉ thấy chị Ba bần thần, thỉnh thoảng gật đầu bằng quơ một cái. Chị Tám vẫn đang còn nói cái gì nữa có vẻ sốt sắng lắm, Teng nghe không rõ. Nghe má nói chị Tám ngày trước hình như cũng bỏ học ra rừng với chị Ba. Ít lâu sau lại thấy chị trở về và lấy chồng. Người chồng này tốt bụng, yêu vợ thương con, làm ra tiền nên dần dà ngôi nhà của chị Tám trở nên đẹp đẽ, khang trang nhất vùng, nhiều khi bọn tề ấp, bọn lính trên đồn cũng phải vì nề. Lúc này thấy chị Ba chưa có vẻ gì là sắp đứng lên, Teng khẽ gọi qua khe cửa:

- Chị Ba! Về thôi, muộn dữ rồi!

Chị Ba giật mình, vội vàng đứng dậy, xốc lại bao súng ngắn đeo ở hông. Chị Tám giúi vào tay chị Ba một bọc giấy kiếng nói nhỏ:

- Mang về để anh em xài.

Chị Ba không nói gì, cầm túi đồ lặng lẽ đi ra. Đến cửa, Teng thấy chị hơi chững, nhìn nhanh lại gian nhà đang tỏa ra cái mùi ấm cúng, yên ả ấy một lần nữa rồi bước ra sân. Bóng tối thăm thẳm nuốt ngay lấy thân hình mảnh mai của chị.

Dòng sông vẫn trôi qua êm ả trong giấc ngủ mê mị của những người lính trinh sát vùng ven. Công việc đang tiến hành thuận lợi. Mũi của anh Đoàn, anh Thập đã tiến tới sát bờ đê, riêng mũi của anh Thành do chúng canh gác thoáng hơn nên đã chạm được vào lô cốt đầu tiên. Anh còn mang được cả một chai nước ngọt xá xí lấy được trong lô cốt về để chị Ba và

Teng uống cho mát ruột nữa. Thế là nếu không gặp trắc trở gì đặc biệt, chỉ ba đêm nữa là có thể dẫn quân xuống nhờ băng cái chi khu này được rồi. Hai đêm đột áp thắng lợi cũng là hai đêm chị Ba mang về cho căn cứ bên sông nhiều đồ ăn, thức uống hơn. Cơm đã có thịt hộp, có mắm nêm. Cơm xong, có thể ung dung truyề nhau nhấm nháp một bát trà thơm nóng (Ở ngoài sông thì làm gì có tách chén mà dùng) và người nào ghiên thuốc nặng như anh Thậm, anh Thành thì đã có thuốc Cô-táp, Bát-tô,... Rít mặc sức. Do vậy, dù đi suốt đêm, sức khỏe mọi người đều có vẻ lên.

Nhưng đúng lúc trận đánh đang diễn ra sôi động trong ước ao của mọi người thì một sự biến ghê gớm xảy ra.

Đêm thứ ba, Teng lại bám sát gót chân anh Đoan vào sâu hơn nữa. Sâu quá! Sâu đến nỗi Teng chỉ cần vớ tay ra là kéo tuột được chân thằng lính gác xuống đất. Sâu đến nỗi em người thấy cả mùi hôi chua lòm trên quần áo nó. Nó đang ngửi trên mặt đê. Em nằm dưới chân nó. Thỉnh thoảng nó lại ngáp một cái rõ dài. Ngáp xong nó giơ tay đập muỗi. Rồi lại ngáp. Ở gần, nhìn nó vắn vẹo trông đến khổ. Nó bỗng găm đầu chìa súng bắn ra hàng rào một loạt. Anh lửa đạn tạm thời soi sáng khuôn mặt võ vàng còn khá trẻ của nó, trẻ chỉ bằng độ tuổi anh Thành thôi. Thằng bắn gì kỳ! Vừa bắn lại vừa lim dim mắt ngái ngủ như con nít nửa đêm bị má gọi dậy đi đái. Teng chột rợn rạo cả người. Trời! Cái thằng gác này lại là thằng Đảm nhỉ. Mình sẽ ôm chặt lấy nó, lấy tay bịt mắt nó chặt cứng và... Sau đó hai thằng cứ ung dung dẫn anh Đoan vào sờ mó từng hầm... Nằm cạnh Teng (vào đến đây anh Đoan đã cho Teng nằm cạnh rồi chứ không bắt lui thủi bám đằng sau nữa), anh Đoan ghé răng cắn nhẹ miếng vải dù che mặt đờng hồ, ra hiệu cho Teng lùi lại. Sao lại lùi? Nó đang thiu thiu ngủ, vào luôn cho xong, mai khỏi bò nữa. Teng vẫn nằm im không nhúc nhích. Như hiểu cái chau mày của Teng, anh Đoan đưa mắt về chỗ một bóng đen khác đang cóm róm đi lại. Chết cha! Nó đổi gác. Em vội trườn trở lại. Cũng như hai lần trước, anh Đoan ra sau và khéo léo xóa sạch mọi dấu vết. Thằng mới đến sau một giấc ngủ chưa đầy, muốn tỏ ra hung hăng, cũng có thể để át nỗi sợ hãi, nó liền phóng xuống một loạt đạn. Đã quá quen với cái trò bắn hù dọa này nên Teng không thêm để ý, vẫn tập trung trườn ra cho chúng vết cũ. Nhưng quái ác làm sao, một trong những viên đạn ngái ngủ ấy đã bay trúng vào anh Đoan. Teng chỉ thấy anh khẽ rên lên một tiếng đau đớn, rồi im lặng.

Hoảng hốt, Teng ngoái lại đã thấy anh nằm cứng đờ, đầu rụi xuống đất. Teng lết trở lại chỗ anh, chân tay luỳnh quỳnh không biết làm sao. Ba đêm nay, dù căng thẳng và rùng rợn thật nhưng nó vẫn ít nhiều giống giống cái trò chơi ú tim. Bây giờ bỗng người thấy máu, Teng choáng đầu choáng óc. Vết bõ rất nhỏ, rào kềm gai, mìn trái nhằng nhịt bốn xung quanh, làm thế nào để đưa được anh Đoàn nặng gấp hai thân hình Teng ra đây? Kéo à? Lôi sên sệt như lôi khúc gỗ chẳng? Hay là đặt lên lưng mà cõng trườn đi? Teng chưa biết xử trí theo kiểu nào thì cái đầu của anh Đoàn đã từ từ ngóc dậy. Đôi mắt anh lơ lơ, mệt mỏi. Khuôn mặt sáng sủa của anh giờ đây nhăn nhúm lại trong một sự nén chịu đau đớn ghê ghớm.

- Anh Đoàn...

Teng nấc khẽ. Khuôn mặt ấy khẽ lắc lắc như muốn nói Teng đừng làm thế, anh ra hiệu cho Teng cứ bò ra.

- Không! - Teng lắc đầu - Em ở lại với anh. Chết cùng chết....

Anh lại giục đầu xuống, kiệt sức. Ngay sau đó anh ngẩng lên, nét mặt rần đanh như dớn tụ hết mọi nghị lực cố gắng. Toàn thân anh rùng mạnh một cái rỗi chuyển động. Chuyển động nhọc nhằn về phía cửa rào. Không làm gì giúp anh được. Teng chỉ còn biết trườn đi trước dẫn đường. Đoạn rào này ước chừng năm mét mà Teng cảm thấy dài thế? Thời gian như đông đặc lại, chảy nhuyền ra theo từng hơi thở yếu ớt của anh. Có lúc anh không còn thở nữa mà chỉ rên. Teng biết! Anh đau lắm. Nhưng anh phải cắn răng chịu đựng để giữ bí mật cho hai người, cho toàn bộ trận đánh. Teng nhăn mặt như thấy chính chỗ vết thương nơi ngực của mình đang chà sát xuống cỏ gai, đang hoác miệng tứa máu. Em xây xẩm mặt mày. Hơi thở phía sau Teng nhỏ dần rỗi lịm tắt. Teng ngoái lại. Mái tóc anh đang xõa trùng xuống cỏ. Sợ anh không sống nổi, Teng quyết định cứ xốc anh lên lưng rỗi muốn ra sao thì ra. Chết là cùng chứ gì Thà chết cả còn hơn thấy anh bò khở sở như thế. Teng cắn răng vừa định lết trở lại thì cả cái thân hình rườ rươi của anh lại rục rịch chuyển động. Tiếng nói anh lẫn vào cây cỏ:

- Ra đi... Ra nhanh đi Út...

- Dạ! Em ra đây... Ra ngay đây. Nhưng anh có...

Để trả lời, anh dướn mạnh một cái vèphia Teng khiến Teng cũng phải trườn nhanh vèphia trước. Cứ thế, bằng những cú dướn bất thường, chính anh đã đẩy Teng ra ngoài cửa rào.

Khi đã nằm trên cỏ r ễ, Teng mới chợt nhớ đến cuộn băng cá nhân nhét sau túi quần cụt của mình, em loay hoay lấy ra.

- Em làm gì đó Út? - Anh Đoan nằm ngửa trên cỏ, mắt nhắm nghiền, hỏi qua hơi thở - không... không kịp r ễ... Bây giờ Út quay lại đoạn vừa r ễ...

- Để làm gì anh?

- Út.. Út hãy làm như anh làm... Xóa hết dấu vết... Gài lại kíp mìn... Vuốt lại.... - Tiếng nói của anh bay đi đâu, mỏng tang. - Ráng cẩn thận... Nếu mai một gặp má... cho anh gửi lời...

Miệng anh cứng lại, nói không ra hơi nữa. Teng xồm tới ôm chầm lấy anh. Anh lại ngúc ngoắc đầu, trán hơi nhăn lại:

- Vào đi... Vào đi... Sắp sáng r ễ.

Teng cắn chặt môi bò vào. Em làm theo lời anh mà ruột gan nóng không yên. Gài xong lỗ rào cuối cùng, em vội vàng quay ra. Anh Đoan vẫn nằm nguyên đó, chân tay sải rộng như ngời nghỉ, cặp mắt hiên lành của anh như đang mãi ngắm những áng mây bay lang thang trên trời. Miệng anh vẫn hơi cười. Cái cười vừa đau đớn vừa kinh hoàng lại vừa lưu luyến một cái gì xa xôi lắm... Anh không còn thở nữa. Teng gục đầu xuống cổ anh, khóc nức nở, khóc không thành tiếng, khóc rất lâu như tưởng rằng tiếng khóc và những giọt nước mắt sóng hồi của mình sẽ đánh thức được anh dậy. Em sẽ còn gục đầu bên xác anh không biết đến bao giờ nếu đồng đội của anh không tìm đến. Teng ngược mắt lên: anh Thậm, anh Thành và chị Ba đã đứng đó im lìm.

Đồng đội chôn người con trai quê nơi bến bãi sông Cầu xa xôi ở bên sông, trên một rẻo đất có nhiều cây gai mọc dày. Teng trờng thêm vào năm

mờn một cành hoa bằng lăng nhỏ xíu. Năm mờ đấp ngang bằng mặt đất và rải lên trên đó rất nhiều lá khô để kẻ địch có đi qua, đi lại cũng không thể biết. Thế là trong vòng chưa đầy nửa năm trời, cậu bé mười ba tuổi đã hai lần chịu sự mất mát của những người thân yêu, ruột thịt. Thân hình cậu đã khô lại càng khô quắt. Ánh mắt vui tươi mới có lại những ngày gần đây, nay như có đám mây xám nào trôi qua. Đầu óc cậu đông đặc ngậm chứa một điều gì đó sâu xa mà chính cậu cũng không hiểu nổi. Khúc sông buổi sáng hôm đó trầm lắng lạ thường. Người nào cũng nhìn ra sông hay một khoảng trống không hút hồn mắt nào đó theo đuổi những suy nghĩ riêng tư. Chị Ba lúi húi khâu vá những miếng rách trên áo quần mấy anh em mà sao mắt đỏ mọng, bàn tay đưa kim vụng về Anh Thành xê đi dịch lại cái thân thể căng tròn sức sống như muốn đập gãy hết cả cây cối nơi đây mà lưng thững bước lên mặt lộ. Duy có anh Thạm còn cố tỏ ra bình thản. Nửa buổi, anh buông một câu hỏi khiến ai nấy đều sững sờ:

- Bây giờ mày tính sao Thành? Ba mũi bị tiêu một, làm sao để hoàn thành nốt công việc trinh sát? Chà! Tiếc quá! Chỉ còn một đêm nữa.

Anh Thành nói luôn, giọng khàn khàn khác lạ:

- Cứ mần chớ biết sao! Không được ba mũi thì hai mũi cũng đáng. Cùng lắm một mũi cũng mần. Không vô được nhiều người thì vô ít. Vô được một mình tôi, tôi cũng đánh. Đánh thấy mẹ chúng nó đi! Một trăm thằng chúng nó đổi lấy một thằng Đoan cũng chưa đủ.

- Đừng nghĩ quẩn, Thành - anh Thạm dịu dàng - Thằng Đoan nó chết đi có phải để cho mình thí thân chết uổng theo đâu. Bằng bất cứ cách nào cũng phải đánh cả ba hướng. Đây là cả một chi khu đồ sộ chớ đâu phải một đồn bảo an dăm chục thằng. Phải trung thành với nguyên tắc binh chủng Thành ạ!

Teng bật khóc nức lên:

- Tại em,... Tại em đó. Nếu lúc nằm dưới chân thằng gác, anh Đoan kêu em ra, em không lừng chừng thì viên đạn ấy đâu có trúng vào ảnh. Tại em! Mấy ảnh kỷ luật em đi.

Anh Thâm búng búng vào tai Teng:

- Thằng nhỏ lại nghĩ tầm bậy rồi. Chả tại ai cả. Viên đạn đâu có mắt. Đánh nhau có nhiều cái may rủi, em đừng tự oán như thế, khô thân ra.

Teng vẫn giùi trán vào thân cây:

- Tại em... Tại em mà. Nếu em không bò theo ảnh... Nếu anh không vướng em thì...

Anh Thành quát khê:

- Thôi! Đừng làm nhảm nữa. Chẳng tại thằng nào cả. Chỉ tại bọn chó đều cả thôi. Bây giờ tôi mà vợ được thằng nào trong bọn chúng thì...

Teng ngẩng phắt đầu lên, đôi mắt trẻ thơ của em tỏa ra một ánh sáng kỳ lạ. Em nói nhỏ nhưng chắc nịch:

- Em không khóc, em không làm nhảm nữa. Mấy anh hãy cho em được thay anh Đoan ở mũi ấy. - Thấy mọi người sưng lại, im lặng, em nói tiếp gần như khẩn khoản - Anh Thâm! Anh Thành! Chị Ba! Hãy tin em đi! Em thay được mà.. Em thương anh Đoan lắm! Để cho em trả thù.

Anh Thành vốc nước sông lau mặt cho Teng và kéo em sát vào người:

- Bọn anh tin Út! Có tin mới để Út bà theo anh Đoan. Nhưng bò theo là một chuyện, còn một mình bò một hướng... Việc ấy quá sức em, em không làm được đâu. Cứ yên đi, để bọn anh tính. Việc sắp xong, đời nào chịu chúng nó.

- Không! Em bò được mà. Cứ để em bò.

Anh Thành quay qua chị Ba:

- Chị Ba thấy thế nào? Xin cho biết ý kiến coi!

Chị Ba không trả lời, càng cúi thấp đầu xuống trên mũn và

Vừa lúc đó có tiếng quát trâu om sòm ở cánh ruộng gần bờ sông. Im ắng một chút, tiếng quát ví... thá (phải... trái) lại vang lên. Chị Ba chột ngẩng đầu:

- Tiếng chú Bảy! Chắc ông muốn gặp ta? Để tôi ra thử coi!

- Không được - anh Thập ngăn lại - Để thằng Út lờn ra. Nó nhỏ người, ít ai để ý. Nè Út!

- Dạ!

- Em bò sát ra đường bò, nếu đụng ông Bảy thì kêu khẽ ông vô đây. Nếu có người thì tạm thôi nghe!

- Dạ!

Út xách cây AK lờn qua khóm lá đi ngay..... Lát sau ông Bảy rẽ lá bước vào, nét mặt tỏ ra quan trọng:

- Con Ba đừng trách tao xé rào vi phạm quy định ra đây. Tao ra đây là đã xin ý kiến ông Tư Đờn đàng hoàng. Có tin gấp cần báo cho tụi bây đây. Hồng hiệu đêm hỡ hôm bọn bay vô ấp có để lại dấu tích gì không mà sáng nay thấy lính chúng nó bung ra dữ lắm! Chủ yếu là khu vực chi khu. Hình như chúng nó làm thêm hàng rào và gài thêm trái. Sáng nay chúng nó bu vào đó đông lắm! Dường như chúng phát hiện được điểu gì. Khu vực chợ và ấp sớm nay chúng nó cũng lùng sục, tuần tra rất khác. Sốt ruột quá, tao ra đây hỏi thực hư ra sao? Đêm hỡ hôm có đúng bọn bay bò rào chi khu không? Thằng nào trong bọn bay bị đó?

Tiếng ông Bảy lấp lạp, dờn dập, con mắt đưa qua đưa lại nhìn hết người này đến người khác như dò hỏi. Teng thấy anh Thập hơi tái mặt đi một chút rồi từ tốn nói:

- Chú Bảy! bây giờ con không giấu chú nữa. Đêm qua bọn con có bò vào đấy nhưng... anh nhìn sang chỗ khác, giọng nhỏ lại - Không ai bị sao cả.

Mặt ông Bảy nhẹ hẳn đi:

- Ủ! Thế thì tao cũng mừng. Tao chỉ sợ... Thôi! Tao đi đây, kéo chúng nó sinh nghi. Đạo này thám báo biệt kích giả dạng dân thường lên ra bùng dữ lắm! Bọn bay ăn ở ráng cẩn thận.

Ông lẩn trong cặp quần ra hai gói Ru-bi đưa cho anh Thập rồi gạt lá đi luôn. Chỉ thoáng chốc, tiếng họ trâu của ông lại vang lên, nhỏ dần.

Trong cứ, mọi người nhìn nhau. Không khí đã nặng nề lại nặng thêm. Tin chú Bảy vừa báo như gáo nước lạnh giội xuống đầu mọi người. Anh Thành, tính tình bộc trực, không thể giữ kín được điều gì lâu trong đầu, bật nói luôn:

- Thế là đi tong. Đang chưa biết tin ai bỏ cho đủ ba mũi thì lại bị chúng nó bố phòng chặt cứng như thế thì còn đánh đấm thế quái nào được nữa. Kéo quân về thôi!

- Thành! Sao cậu lúc nào cũng tỏ ra cái giọng tiêu cực như thế. - Anh Thập suốt từ ngày xuống đây bây giờ mới thấy hơi nổi nóng - Đã đến nỗi nào đâu mà phải kéo quân về. Trong đánh giặc thế này là chuyện thường, phải bình tĩnh mà tính toán chớ.

Anh Thành im lặng. Anh bao giờ cũng vậy. Đánh giặc và nói năng đều vắng mạng, không biết sợ hãi là gì. Nhưng được nhắc nhở chân tình là anh lại chịu liề, mặt thộn ra nom như mặt đũa con nít biết lỗi. Anh Thập nói tiếp:

- Đúng ra, tình hình như thế là khó khăn. Thứ nhất: có thể chúng phát hiện ra dấu vết ta đột rào, nhưng cũng có thể mới chỉ ở mức độ phán đoán. Mà dù có phát hiện ra hay phán đoán, đi đâu đó cũng không ngại. Ta có nhiều cách đột. Chỉ phải hơi chậm, mất thời gian. Thứ hai: việc thiếu mất một mũi cũng rất nan giải. Cho người về trên xin bổ xung thì không kịp. Mà tiến hành đánh hai mũi thì không chắc ăn. Chỉ còn một cách... Đó là một người...

Anh Thành nói luôn:

- Một người phải đột cả hai chớ gì? Tôi cho. Mũi của tôi sắp xong rồi. Để tôi đột tiếp mũi của thằng Đoan, chỉ cần Út Teng dẫn tôi đến cửa rào.

Anh Thập nhìn anh Thành rất trù mến. Cái nhìn ấy chứng tỏ hai người đã cũng đi với nhau nhiều trận và cũng rất hiểu về tính nết nhau. Anh Thập quay sang Út:

- Vậy có được không, đừng chí chiến sĩ đặc công?

Út Teng từ lúc ông Bảy vào đến giờ toàn cúi gằm. Đi đâu ông Bảy nói đánh mạnh vào tâm trí em. Em thấy khổ sở, day dứt quá! Có đợt sóng nào ngoài kia xô mạnh vào ngực em, Teng bật nói:

- Anh Thập, anh Thành ơi! Đêm qua em đã không xóa hết dấu vết, em đã hoảng hốt không làm đúng lời anh Đoan dặn nên bây giờ lính chúng nó mới bung ra, chúng nó biết. Tại em, tại em tất cả. Em không xứng đáng ở đây với mấy anh nữa. Mấy anh xử bắn em đi, Nhưng... - Teng đã rấn rấn nước mắt - Nhưng đừng gạt em ra khỏi trận này. Cho em đánh xong lần này thôi, em trả thù cho ba, cho thằng Đám, cho anh Đoan... Nghe! Đừng đuổi em về

Nghe hết lời của Teng anh Thập mỉm cười rất hiền, giọng anh càng dịu ngọt:

- Tỉnh trí lại đi Út! Chuyện này em dù không nói, bọn anh cũng đoán biết. Đúng là em để lại dấu vết đêm qua. Sai lầm lớn đó, đi đâu tối kỵ khi bò rào nhưng lúc ấy... Thôi, cái chính là em dũng cảm nhận lỗi. Có dũng cảm như vậy em mới đủ nghị lực quẫn nhau với thằng giặc. Bọn anh đánh giá hành động nhận lỗi này còn cao hơn hành động bò rào mấy đêm qua của em. Muốn trở thành người chiến sĩ, đi đâu trước hết là phải trung thực. Đi đâu ấy em đã có rồi. Bọn anh càng tin em hơn. Có thể sẽ để em bò thay anh Đoan đó. Được chưa?

Teng ngơ ngẩn cả người. Câu chuyện diễn biến ngoài sức tưởng tượng của em. Trời! Teng giụi đầu vào ngực anh Thập, nói lí nhí:

- Vậy mà em cứ tưởng mấy anh đuổi em về. Tưởng anh Thành sẽ quăng em xuống sông.

- Quảng thật chứ sao lại không - anh Thành làm bộ trợn mắt đến khiếp r ồi ôm Teng, cả hai cùng lăn ùm xuống dòng nước đang lớn, dâng ăm ắp tận mép v ồng.

Trước cảnh ấy, chị Ba chỉ khẽ ngược mắt lên r ồi lại cúi xuống. Chị đang mãi suy nghĩ đi ùu gì mà mấy miếng vá trong tay chị cứ tháo ra r ồi lại dính vào? Đêm hôm nay, do những lý do khác biệt, tổ trình sát tạm thời nghỉ không đột ếp. Được nghỉ sau khi công việc đã xong thì con gì bằng. Tha h ồchờ nước xuống mà lội sông mò tôm, mò cá để r ồi g ần khuya ng ồi xì xụp với nhau bên n ồi cháo cá nghi ngút khói... Nhưng phải nghỉ trong khi công chuyện đang l ỡ dở, ngày mai không biết phải làm gì thì thật là khổ tâm. Nghỉ không ra nghỉ, thà cứ lặn lội vào chỗ nguy hiểm lại hơn.

Tối nay mọi người ðều lên v ồng sớm, như cùng chăm chú nghe tiếng dào dạt của dòng sông. Tiếng bìm bịp s ồng nước xen vào giữa tiếng v ồng sột soạt. Nằm mà h ầu như không ai ngủ cả. Hình như khó lắm, cũng có thể là do gió lùa vào cây, có tiếng thở dài của chị Ba. V ồng bên này. Teng cũng nằm nửa thức nửa ngủ. Lòng dạ em cứ b ần ch ần lạ lắm. Teng cảm thấy rằng nếu bây giờ mà ngủ thiếp đi thì cả khúc sông này sẽ trôi đi mất, chỉ còn Teng nằm lại trơ khấc với dòng bung, cả anh Th ậm, anh Thành, cả chị Ba sẽ không bao giờ trở lại nữa. Em úp mặt xuống v ồng nhưng mãi vẫn không ngủ được. Em như ngửi thấy mùi nước sông chảy qua ngay sát dưới tấm v ồng ni-lông và dường như nghe thấy có cả những chú tôm đang bung giò tanh tách trong lòng nước. ðầu óc em lan man như dòng sông đang chảy. Em nghĩ đến má, đến ba... R ồi lại nghĩ đến anh Đoan. Trong một đêm nằm chung v ồng, anh Đoan đã kể cho Teng nghe anh là con một, ba anh chết từ h ồi đánh Pháp, má anh đã già vẫn ngày ngày ra ð ồng. Anh gọi quê anh bằng cái tên lạ hoắc: trung du. Trung du là cái gì nhỉ? Có giống khúc sông này không? Thế mà bây giờ anh không bao giờ dạy nữa, không bao giờ được gặp má nữa. Teng lại chạnh nhớ đến má mình. Sau trận này, nhất ðịnh phải đưa má ra sông. Để má một mình, tội quá! Sau trận này... Không biết trận này có đánh được không...

Dưới kia, anh Thành đi trinh sát ven ấp cũng đã vờ đang cặp ghe vào ván, thở phò phù:

- Thế nào? - Anh Thâm vừa buộc hộ dây ghe vào gốc cây vừa hỏi.

- Đúng như ông già nói. Chúng rải uân khắp nơi. Đông như kiến

- Không sao! Tiếng anh Thâm nho nhỏ như không muốn để ai nghe thấy - Chúng sẽ không đủ sức rải ra mãi như thế được. Thôi, đi nghỉ đi. Mai tỉnh táo rồi ta tính.

Teng càng chìm sâu người trong võng. Trong giấc ngủ chập chờn em ước ao mình là một chú bé có cánh, mang trên lưng thật nhiều thuốc nổ, sẽ bay cao tít trên bầu trời và thả từng trái xuống từng hầm. Thả trúng như thả pháo, không sót hầm nào cả. Và cả cái chi khu sẽ bốc cháy rùng rục dưới đuôi cánh mền mại của em. Hay là... Teng lại mơ mình nhỏ lại như chú chuột, chú chuột có đôi râu đánh hơi tinh, lọt qua tất cả chân những thằng gác, bò vào tận hầm thằng đại úy chỉ huy, thằng trưởng ấp có cái dáng học trò, cắn sâu vào cổ, cắn thật sâu... Nhưng dòng nước chảy dưới võng lại nhắc em vị trí và hoàn cảnh em đang sống. Đêm đã khuya lắm. Con bìm bịp mỗi miệng không còn kêu vang được nữa, cứ khàn khàn như ngái ngủ. Con bìm bịp ngủ trong lòng nước, thằng Út Teng thiu thiu trên võng. Chính lúc đó, em nghe thấy có tiếng sột sột khe khẽ ở dưới ghe. Ai đấy nhỉ? Hay là con chồn đi ăn đêm lạc vào ghe. Em cố giương mắt ra. Tiếng sột sột vẫn vang lên dứt quãng. Em thoáng nhìn thấy dưới lòng ghe, kín đáo khuất sau vòm lá, chị Ba đang ngủ. Hình như chị khóc? Sao thế nhỉ? Teng rón rén ngủ dậy. Đôi vai chị rũ xuống. Chị khóc lạ lắm! Khóc mà không phải là khóc, thoát nghe như tiếng thở ngắn, thở mạnh. Chắc chị thương anh Đoàn chết đó mà. Tội nghiệp anh Đoàn, anh chết đi làm bao nhiêu người khóc. Giọt nước mắt hay lây, thấy chị Ba khóc tấm tức, tự nhiên nước mắt Teng cũng trào ra. Em muốn xuống võng, bước ra với chị rồi cả hai cùng khóc cho khuây.

Để chị khóc một mình thế kia tội lắm. Võng trong cùng, anh Thành có vẻ mệt nên đã gáy vo vo. Võng anh Thâm không thấy động dạng gì. Chắc anh cũng ngủ rồi. Chỉ còn võng của Teng mắc gập ghềnh ngay đầu ghe là nghe

thấy chị Ba khóc thối. Chị phải xuống ghe khóc để mọi người không hay. Thương chị quá. Teng định thả chân xuống mũi ghe thì chợt thấy vông bên cạnh căng ra, cột kẹt rồi anh Thập lặng lẽ ngẩng dậy. Anh bước nhẹ xuống ghe. Teng nhìn thấy anh ngẩng xuống cạnh chị Ba. Một lúc lâu tiếng sụt sịt nhỏ dần. Sóng oàm oạp vỗ vào mạn ghe như một khúc ca ru lại làm mí mắt Teng díp lại... Bất chợt tiếng anh Thập vang lên, nhỏ lắm, may ra có Teng mới nghe được lồm bồm.

- Cô Ba hai bữa nay không ăn không ngủ gì hết, bệnh sốt rét lại trở lại mất thôi.

Không có tiếng trả lời. Sóng gió nuốt mất tiếng nói của anh.

- Cô Ba nè! - Giọng anh vẫn hết sức dịu dàng. - Kẻ thù thì đông, càng ngày càng tàn bạo. Còn chúng ta chỉ có một dùm. Đoan lại vờ mới... Thế mà rời rạc mỗi người nằm một góc, không coi nhau như ruột thịt thì sống sao được. Cô Ba có tâm sự gì, có nỗi buồn gì cứ nói với chúng tôi. Nói xong nó vui nhẹ đầu óc đi.

Vẫn chỉ có tiếng sóng đáp lại. Anh Thập khẽ thở dài:

- Những lúc gian nan này, chỉ còn biết dựa vào nhau, tin ở nhau mà sống. Cô Ba không tin chúng tôi rồi. Chúng tôi buồn là không làm được gì để cô Ba tin. Đành vậy. Xin lỗi đã quấy rày...

Anh Thập đứng lên. Lúc ấy Teng mới nghe thấy giọng chị Ba nói qua hàng nước mắt:

- Anh Hai... Không phải thế đâu. Anh ngẩng lại... Em muốn...

Con bìm bịp bên kia sông dường như cũng biết ý, nó tạm dừng tiếng kêu khe đặc để cho tâm sự người con gái thả ra với sông với nước.

- Chắc mấy anh khinh em lắm phải không?.. Không? Em không hoang mang dao động trước tình hình căng thẳng đâu. Em quen rồi. Ngày trước còn đen tối hơn...

- Tôi biết...

- Tất nhiên còn là trách nhiệm dẫn mũi của em nhưng không hẳn như thế. Chúng nó bố phòng thế chứ, bố phòng nữa, em cũng có thể cùng Út Teng dẫn mấy anh qua lọt được. Em dù là đàn bà con gái nhưng khi cần thiết, em cũng có thể thay anh Đoan ở mũi thứ ba được. Ngày trước em cũng đã trải qua...

- Tôi biết...

- Và cũng không hoàn toàn em buồn vì hôm qua là ngày giỗ của...

- Tôi biết. Con người cô Ba tôi biết. Cô Ba cũng không khóc vì cái chết của cậu Đoan, những cái đó cô Ba sẽ kìm nén được. Người như cô Ba, nếu có đau khổ quá thì cũng hướng cho nước mắt chảy vào trong.

- Cảm ơn anh Hai!

- Thế thì vì cái gì? Cô Ba có thể nói ra được không?

- Vì thằng Út... Thằng Út Teng anh ạ!

Nghe đến đây, Teng giật nảy người. "Vì thằng Út" Tại sao lại vì mình? Teng nằm cứng người không dám động đậy.

- Ủa! Sao lại vì thằng Út? Nó đã làm gì cho cô Ba phiền lòng chẳng?

"Ủa! Em đã làm gì cho chị Ba phải phiền lòng?" Teng thẫn hỏi lại câu hỏi của anh.

- Cũng chẳng phải tại nó - Chị Ba nói - Chắc là tại em... Tại cái đời đàn bà con gái chúng em... Anh Hai, đáng lý ra đi đâu này em không nên nói nhưng những câu nói của anh vừa đây làm em cảm động, anh lại là người cũng xã, em coi anh như anh Hai trong nhà.

Teng nghe thấy anh Thạm hắng giọng khan. Em biết mỗi khi anh Thạm làm vậy là anh đang che giấu đi sự xúc động trong lòng. Chị Ba nói tiếp:

- Như anh biết, một khi bước chân vô cách mạng là bọn con gái chúng em đã liệu trước. Gian khổ, đói khát không sợ; chẳng may có tù đày, chết chóc tụi em cũng không ngán. Anh thấy đấy, ở những vùng đất khắc nghiệt nhất, nếu các anh xuống thì người đón tiếp, dẫn đường cho các anh hầu hết là con gái. Nhưng có một cái mà bọn em khó vượt qua được là.... - chị ngừng lại.

- Tôi nghe đây! - Tiếng anh Thạm khe khẽ.

- Là... Anh đừng cười em nghen! Là hạnh phúc riêng tư. Đàn bà con gái xuân sắc có thì, ở rừng hoải thế này, chiến tranh chưa biết bao giờ kết thúc hay chẳng khi nào kết thúc cả, rồi đường chông con sẽ ra sao? Đàn ông mấy anh khác. Đàn ông có bao giờ sợ già, sợ khổ, sợ không lấy được vợ. Đó! Nhìn mấy chị ở trên huyện, trên tỉnh năm nay ngót ba, bốn mươi tuổi rồi mà vẫn cô cút một mình, em lại chạnh lòng.

- Tôi hiểu. Cô Ba nói tiếp đi!

- Vừa rồi vô ấp em gặp con bạn ngày trước cùng đi học rồi cùng thoát li. Sau sáu tám, nó bỏ về nhà. Bây giờ chông con, gia cảnh ảm cúng, đàng hoàng. Còn em...

À ra thế. Hèn chi mấy bữa nay chị buồn. Teng chợt nghĩ đến cảnh chị Ba bần thần chia tay với cô bạn gái dưới ánh đèn măng-sông sáng xanh đêm hôm trước. Trời! Có thế mà cũng buồn, sao người lớn phức tạp quá! Teng không hiểu nổi.

- Chiến tranh liệu còn kéo dài không anh Hai? Em thấy vô vọng quas! Chúng nó ngày một độc ác hơn, còn ta ngày một thiếu hụt, mất mát đi. Việc đánh cái chi khu này gặp chắc trở càng làm em thấy ngày thắng lợi còn đang ở tận đâu đâu.

- Tức là cô Ba đã có lúc tính chuyện trở lại làm người dân thường, ngày ngày lo thương chông nuôi con?

Giọng anh Thạm lạnh lạnh. Chị Ba lại sụt sịt khóc.

- Dạ! Mấy bữa nay em cũng có lờn vờn nghĩ đến đi ầu đó. Trước khi xuống đây, em có nhận được thư của má em.

- Thư viết gì?

- Viết nhi ều lắm! Tóm lại là má em kêu em xin phép cách mạng cho em về V ề đi học tiếp hay về lấy chồng, đảng nào cũng được. Ba má em lo liệu hết mọi chuyện, khỏi lo. Ở trong cũng có một người làm nghề giáo có ý muốn...

Lắng đi một chút. R ồi tiếng anh Thậm cất lên vừa ái ngại, vừa buồn buồn:

- R ồi cô Ba định tính sao?

- Không tính được nên mới khổ. Khi đêm, sau khi anh Đoan chết, em càng thấy đen tối quá, đã định làm theo ý ba má nhưng chính thằng Út...

- Thằng Út nó khuyên nhủ chẳng?

- Không! Chính tấm lòng và thái độ của nó đối với cách mạng, với kẻ thù đã níu chân em lại. Nó còn nhỏ, còn ngây thơ mà nó dám trụ lại tới cùng, lại còn dám xin thay anh Đoan dấn thân chỗ chết thì chả lẽ em... Thằng nhỏ thật thà, dễ thương quá, hai con mắt sáng trong của nó nhìn em làm em chịu không nổi, làm em không muốn lừa dối nó. Không muốn lừa dối mấy anh, lừa dối người đã chết!

- Cám ơn cô Ba đã tin cậy mà nói câu chuyện này. Đây là một chuyện hết sức tinh tế, biết khuyên bảo cô Ba thế nào?

Vẫn nằm im trên võng, Teng tr ề môi lắm bầm:

- Thế mà bảo là tại thằng Út. Tức cười! Người lớn lắm chuyện hề! Phải như tớ ấy à: tha hồ, một trăm năm nữa không lấy vợ cũng được.

Nó muốn nhảy xuống võng hét toáng lên: "Nè! Chị Ba ơi! Oánh xong trận này em sẽ cưới chồng cho chị. Cưới anh Thậm con ông Năm Hình đó.

Ngon hông?" Nhưng thấy dưới ghe anh Thâm đang rù rì nói đi đâu gì mà chị Ba nghe có vẻ vào lằm nên chỉ lằm rằm tiếp một mình như mơ ngủ. Anh Thâm vẫn nói, tiếng được tiếng mất, Teng không nghe thấy gì nữa. Chỉ biết vào cái lúc nước bắt đầu ròng, con bìm bịp chắc đã đi ngủ và bầy tôm không còn bung giò tanh tách dưới vũng, chị Ba gục đầu vào ngực anh Thâm và cả hai đều im lặng. Khi đó, tiếng ngáy của anh Thành mới thừa dịp vang lên. Teng cũng đi ngủ đây. Nằm nghe lỏm chuyện xấu lắm! Và em thiếp đi thật. Cánh vông mắc giữa hai gốc chà là đung đưa... Đung đưa dìu cậu bé vào giấc mơ có cánh, trên lưng mang bao nhiêu là thuốc nổ... Mây bao bọc, mây che phủ lấy cậu, mây đưa cậu đến đúng nơi có những vòng rào chi khu...

Sáng hôm sau, một chuyện thật bất ngờ xảy ra: vào khoảng chín giờ, nắng vừa trảng kín mặt sông thì ông Năm Hình tìm vào cứ. Teng là người nhìn thấy ông đầu tiên. Ngồi trên cây gác, Teng thấy một chiếc ghe đánh cá ló đầu ra ở khúc sông vòng. Trên ghe là một người đàn ông thân hình nở nang, đen bóng như tượng đồng hun. Cả cái xã vùng sông này chỉ có một mình ông Năm Hình có cái vóc dáng đặc biệt đó nên em quên cả quy định bí mật, vội hươ hươ tay, tróc lưới gọi rối lên. Mũi ghe quay qua quay lại một chút rồi như nắm bắt được mục tiêu vèo vèo lao tới. Tuyệt quá! Cũng chỉ có ông Năm mới có cái động tác qua sông nghệ thế này. Em nói chớ xuống:

- Anh Thâm ơi! Ba anh tới kìa!

Anh Thâm mới nghe không hiểu, đến khi vạch lá nhìn ra sông thấy rõ ai đang băng tới thì mặt anh bỗng đỏ bừng lên, chân tay luống ca luống cuống như người phải bồng.

Loáng một cái, mũi ghe nhọn hoắt đã đan vào khóm lá rậm rì trong cứ và khuôn mặt đỏ đẫm, nở nang của ông Năm hiện ra. Cái búi tóc đằng sau ót ông được buộc gọn, thoáng trông như người nghĩa quân nào đó của cụ Trương Định mà bà nội kể ngày xưa. Ông không chào hỏi ai như chuyện ông đến đây là một việc tất nhiên, chẳng có gì lạ. Cặp mắt xếch và đỏ như lúc nào cũng uống rượu của ông lia khắp cứ một vòng, rồi dĩnh đạc bước

lên:

- Hừ! Thì ra mấy người ăn ở như thế này đây. Đâu? thằng Hai đâu? Thằng Hai Thâm đâu?

Anh Thâm từ đầu trở mắt nhìn cha, đến khi nghe hỏi. Anh đứng dậy rụt rè, môi hơi tái đi:

- Dạ thưa ba, con đây!

Teng thấy ông Năm hơi lặng người một cái rồi chiếu thẳng mắt vào toàn thân đứa con, lạnh tanh. Cái nhìn sắc buốt ấy lướt xoáy từ đầu đến chân rồi lại từ chân lên đến đầu anh, khiến anh định lao vào với cha lại sựng lại.

Cái miệng ông Năm hơi nhếch lên, từ đó phát ra một tiếng nói đùng đục:

- Thằng Hai đây phải không? Nhón nhao chững chạc thế này rồi kia đấy. Nào! Lại đây cho ba mày ngắm cái nào.

Anh Thâm ào tới và hai cha con ôm cứng lấy nhau. Hai khuôn mặt, hai thân hình thật giống nhau, chỉ khác là một mái đầu còn đen nhừ, một mái đầu đã bạc. Đến lúc ấy Teng mới nhìn rõ hai hốc mắt ông già đánh cá có hai giọt nước tuôn ra. Ông khóc thật sự. Khóc rung người lên. Tiếng ông tắc lại:

- Trời ơi thằng Hai đây thiệt rồi! Thằng con trai tôi dứt ruột đẻ ra đây thiệt rồi... Thế mà tôi tưởng không bao giờ còn được nhìn thấy nó nữa... Hơn mười năm rồi... Con ơi! Mày về muộn quá! Má mày trước khi chết chỉ dặn tao...

Nước mắt ông vẫn tuôn ra. Teng bỗng thấy cay cay sống mũi. Cạnh đó, chị Ba và anh Thành cũng gạt nước mắt quay đi. Thâm nghẹn ngào:

- Ba!... Con nhớ ba quá! Chuyện của má, con biết rồi. Ba tha lỗi cho con ngày đầu vô đây không tìm gặp ba ngay...

Ông Năm bỗng đẩy con ra, mắt lại ráo hoảnh như chưa hề có những giây phút xúc động vừa rồi. Tiếng ông trở lại oai vệ:

- Nào! Bây giờ mày nói cho cha mày nghe, mày về đây làm gì? Chắc không phải ôm lấy ba mày mà khóc chứ?

- Chúng con về đây đánh giặc ba ạ!

- Tốt! Nhưng bao giờ đánh? Đánh thế nào?

- Khoan hẵng ba - anh Thập gượng cười - Ba vẫn hệt như ngày xưa: ồn ào và nóng nảy. Tại sao ba biết bọn con ở đây mà ra tìm? Ba không ngại chúng theo dõi à?

- Thằng cố nội nó cũng không theo nổi tao. Tại sao tao biết mà ra đây hả? Thằng cha Tư Đồn nó nói, Nó bảo tao ra.

- Chú Tư à? Chú có nhắn gì con không ba?

- Sao lại không! Nhưng hiện giờ lão bị chúng nó quản thúc rồi.

- Quản thúc? Làm sao ạ?

- Chúng nó nghi thằng cha từ lâu. Chẳng là lão hay ca, hay đờn những bài nhữc óc tụi nó mà. Mấy bữa nay, chúng lại nghi lão có dính dáng đến vụ thằng ấp mập bị lụi giò và vụ nổ mìn trong nhà công sở nên bắt lão ng ửi chỗ mà đờn, không được đi lại một bước, không được chuyện trò, gặp gỡ ai. Nhưng lão đâu có chịu. Chà! Một tay bản lĩnh g ầm trời. Ng ửi một chỗ mà nắm trọn mọi việc, nơi nào cũng có bàn tay đi ều khiển của lão.

Anh Thập đưa mắt nhìn chị Ba.

- Còn thằng Đám giờ ra sao hả ba?

- Khoan đã! Bây giờ nhậu chơi. Việc đâu rồi có đó.

Ông Năm lấy ở khoang thuyền ra can rượu và một gói khô mực đã nướng vàng bày ra ván, khoan chân bằng tròn lại, dáng điệu thoát trở nên

ung dung:

- Nào! Mấy đĩa bay cạn với tao mỗi đĩa một li đi. Để ăn mừng tao gặp lại thằng con cống sản. Nào! Dô!

Ông rót rượu ra đầy các chén. Dù không còn bụng dạ nào rượu chè nhưng nể ông, mỗi người đành cầm li đưa lên miệng. Duy chỉ có Teng ngẩng trên cây gác nên ông Năm chưa nhìn thấy.

Chep, khà... một cái cực kỳ khoan khoái, ông Năm nói:

- Thằng Đảm hả? Vẫn sống và ngon lành. Đây! Bản sơ đồ chi khu nó vẽ tỉ mỉ đưa cho lão Tư rồi lão Tư đưa tao mang cho bọn bay đây. Ngon hông! Phải nói vẽ ra vẽ ghen!

Anh Thâm vội vàng lấy tấm sơ đồ. Anh Thành lẫn chị Ba vội dõn mắt vào đó. Thằng Teng trên chạc cây không chịu được nữa cũng nhảy xuống, bá chặt lấy cổ ông Năm:

- Thằng Đảm hở bác Năm! Thằng Đảm vẽ hả? Nó đâu? Nó có nhắc gì đến cháu không? Sao bác Năm không đưa nó ra đây luôn?

Ông Năm gỡ tay thằng Teng ra, trợn mắt lên nhìn nó:

- Á à! Thằng Teng! Mà cũng có mặt ở đây sao?

- Dạ! Con đây mà bác Năm.

- Giỏi cho mày đó con ạ! Nghe tao hỏi đây: có phải mày rủ thằng Đảm bày chông lụi giò thằng Mắt-kính-máu không?

- Dạ!...

- Và cũng lại mày rủ thằng Đảm nỡ mìn vô công sở ấp và chiếc Zeeps của lão quận trưởng?

- Dạ!..

- Khá khen cho con dám lừa lão già này làm chuyện động trời.

Cặp mắt đỏ quạnh của ông càng xéch ngược lên, ông nắm chặt lấy cổ tay thẳng Teng khiến nó kêu lên oai oái:

- Con xin lỗi bác... Bác tha cho con mà bác Năm!

Ông Năm buông tay thẳng Teng ra, cười khà khà:

- Hai đứa bay giỏi thiệt. Nếu không có lão Tư Đồn cò nói thì tao chịu. Sau vụ thằng Mắt-kính-máu bị lụi giò và mìn nổ tại nhà công sở, tao tính đi tìm xem kẻ táo gan làm việc đó là ai để đả đầu heo, củ kiệu, nhậu thiệt tình một bữa đặng nhận tình huynh đệ nhưng không gặp. Ai dè lại chính là mày. Giỏi! Đúng là cha nào con ấy. Thằng cha mày hồi xưa cũng hệt như mày bây giờ vậy. Bé hạt tiêu!

- Bác Năm! Má cháu giờ ra sao bác Năm?

- Tao không qua gặp, sợ chúng nó nghi. Đêm đêm chúng vẫn rình mày về đó, mặc dù tung tin mày chết rấp ngoài sông r ấi. Nhưng bà Năm có nói lão Tư Đồn đã gặp má mày, nói mày đang ở đây nên không thấy má mày khóc nữa. Nè c ần lấy!

Ông Năm rút trong túi áo ra một chiếc đ ồng hồ nhỏ xíu, còn đang nằm trong bọc giấy kiếng đưa cho Teng.

- Cái gì vậy ông Năm? Của ai đó ông Năm?

- Của thằng Đảm nó gửi cho mày đó. C ần đi mà biết giờ biết giắc.

- Thằng Đảm làm gì có tiền bác Năm!

- Nó không có thì thằng cha nó có. Tao thưởng cho hai đứa bay nhỏ tuổi mà gan trời đó. Mày ở ngoài này c ần hơn, dùng trước. Tao sẽ mua cho nó sau. Nó nói vậy nè: "Ba đưa cho thằng Út để mỗi lần coi giờ nó nhớ đến con".

- Thế sao h ồi nó được thả, bác cấm con chơi với nó? - Teng ranh mãnh hỏi lại.

- Mẹ cha mày! - Ông già càng rung tít đùi - Lúc đó khác. Tao không cấm để mi rủ rê con tao vô chỗ chết nữa à. Lúc đó tao đâu có tin tụi bay làm nổi chuyện động trời. Thôi! Làm li nữa đi con. Bây giờ tao tạm tin r ồi. Tin tao mới ra đây. Chả nhẽ thằng Năm Hình này ng ồi yên uống rượu được hoài sao?

Chị Ba từ nãy chú mục vào bản sơ đ ò, bây giờ mới lên tiếng:

- Chú Năm! Chú mang cho tụi con một món quà quý giá quá! Cảm ơn chú, cảm ơn em Đảm nhiều lắm. Thú thực, tụi con đang rất rối chưa biết tính sao thì lại có cái này. Hên quá!

Anh Thâm cũng ngẩng lên, mặt mày rạng rỡ:

- Ngon quá xá r ồi ba! Ba có biết ba vừa lập một chiến công lớn như thế nào không? Thôi, chuyện ba và con, chuyện gia đình làng xóm, con sẽ xin nghe ba nói sau. Bây giờ con nhờ ba đi đầu này vì đối với ba con không muốn giấu làm gì.

- Vậy chớ! - Ông già gật gù - lão du kích này đã vô tác dụng đầu. Còn ngon lắm. Nói đi! Nhờ đi! Có hai thằng con đầu là Việt cộng, chả nhẽ thằng cha lại lành lành đứng giữa coi chơi - Ông ngửa cổ cười khà khà.

- Ngày tới đây, chúng con sẽ san bằng cái chi khu.

- San bằng mẹ nó đi! Ông Năm nhồm người lên, lông mày chém xếch lên trông đến sợ - Tao hết chịu nổi r ồi.

- Để việc san bằng cho tốt, ba và bà con sẽ có việc cụ thể mà chú Tư Đồn và cô Ba đây thay mặt quận sẽ nói kỹ sau. Con chỉ dặn ba một đi ều: tới đây, cùng với cái chi khu, cái nhà công sở ác ôn của ấp cũng dẹp luôn. Ba báo với chú Tư làm sao trưa mai kêu thằng Đảm ra chợ, chỗ đông nhất, tụi con sẽ cho người gặp để bàn cách làm nội ứng bên trong.

- Đẹp cả công sở hả? - Ông năm càng tròn mắt.

- Dạ!

- Hay lắm! Để tao làm nội ứng một phen.

- Ba làm sao mà làm được... - Anh Thạm cười xòa - Ba sẽ có việc, việc quan trọng đấy, đừng lo. Ba nhớ nói chú Tư nghe! Khoảng mười hai giờ, cái giờ bọn lính và cả bọn mật vụ chui vô nhà nhậu nhết hết đó.

- R ồi! Nhớ kỹ r ồi! Bay còn dặn gì nữa không? Không hả, thôi tao về. Nếu có đánh thì đánh nhanh lên nghe! Nỗi mong mỏi của tất cả bà con đó. Để lâu hơn, chúng nó làm tới, tinh thần của mọi người nhào ra mất.

Ông già đưa bàn tay thô ráp của mình siết tay từng người. Đến lượt Teng, ông ôm ngang eo ếch nó nâng bổng lên r ồi hạ xuống, cười.

- Có nhắn gì thằng "phòng vệ dân sự" không con?

- Dạ! Bác Năm nói con nhớ nó. Muốn gặp nó lắm. Thế thôi.

Ông Năm lại cười khà khà r ồi quay lại vỗ vào vai anh Thạm mấy cái, không nói gì, bước xuống ghe đi luôn.

Nhìn hút theo bóng người cha, anh Thạm quay lại, mặt tươi hơn hơn:

- Như vậy là không cần phải bò rào nữa. Hầu hết các mũi đầu tiếp cận đến bờ đê là đủ. Từ đê vào trong, bản sơ đồ này sẽ thay thế. Ta khởi đột vào. Mà tình hình này có vẻ cũng chưa chắc đã lọt. Hay quá! Ngay tối nay, ta có thể cho người v ề trên thông qua phương án tác chiến và dẫn quân xuống được r ồi. Chỉ có đi ầu - Anh nhìn sâu vào mắt Teng - Nếu bộ đội xuống, em có thể dẫn mấy anh chui theo đường bữa trước em chui với anh Đoan không? Tối bờ đê thôi.

- Chui được! Dẫn được! - Teng trả lời ngay - Dẫn lút tới trong luôn.

Chị Ba nói thêm:

- Út Teng nó làm được đó anh Hai ạ! Nếu có gì em sẽ cùng hỗ trợ với nó.

Teng nhìn sang chị Ba thẫn thom cảm ơn! Chao! Sáng nay sao chị Ba nhìn trẻ hẳn lại, cái miệng lại hay nói hay cười nữa. Chị dễ thương quá.

- Chị Ba nè! - Teng đột ngột nói.

- Sao Út?

- Đánh xong cái chi khu này em sẽ...

Nói đến đó nó ngưng bật. Nó định nói em sẽ cưới ch ồng cho chị nhưng nghĩ thế nào nó lại thôi. Nhỡ không xong thì sao? Nó là thằng bẻm mép nói xạo à?

- Sẽ sao Út? - Chị Ba vô tình gặng hỏi.

- Sẽ về thăm má thật lâu. - nó nói lướt.

- Trời! Tưởng chuyện gì chớ chuyện đó mà cũng làm ra bộ quan trọng.

Nói vậy nhưng cặp má chị Ba cũng đỏ ửng lên. Đôi mắt lá rằm của chị khẽ nhìn sang anh Thạm. Còn anh Thạm vẫn đang nhăn trán lại tính toán.

- Theo tôi, ta có thể tạm phân công thế này - anh nói - Đêm nay tôi và đ ồng chí Thành sẽ trở về căn cứ báo cáo tình hình. Khả năng tối mai nếu nhanh thì bộ đội sẽ xuống. Còn cô Ba, nếu không trở ngại gì thì trưa mai sẽ ăn mặc hợp pháp ra chợ móc ráp với thằng Đảm. Hiệp đ ồng thế nào, tôi sẽ nói kỹ sau. Nhân tiện cô Ba cũng gặp gỡ qu ần chúng luôn để kết hợp với chi bộ của chú Tư bên trong hỗ trợ trận đánh. Nhớ vấn đề nghe nhen!

Chị Ba gật đầu. Út Teng giãy nảy lên:

- Còn em thì làm gì?

- E hả? Tắm, ăn và ngủ thật ngon để tối một dẫn bộ đội đi ấp. Nhiệm vụ nặng nhất đó.

- Không! Dẫn đi ấp, dẫn chui rào là việc của tối mốt, em cần gì phải ngủ lấy sức. Cho em đi theo chị Ba, em muốn gặp thằng Đảm. Thằng Đảm có biết mặt chị Ba đâu và chị Ba cũng đâu có biết mặt thằng Đảm mà móc nối. Em móc nối cho, bảo vệ chị Ba luôn.

- Ờ nhỉ! - Anh Thâm ngỡ ngác - chết thiệt! Có vậy mà không nghĩ ra. Nhưng làm sao em vô được chợ? Chúng nó biết mặt em hết rồi, thò đầu ra là bị tóm đấy. Em bây giờ là của quý.

- Em đã có cách.

- Cách gì?

- Bí mật!

Em nhìn chị Ba tủm tủm cười.

o O o

Trưa hôm sau khoảng mặt trời sắp đứng bóng, cái thời gian mà không ai còn muốn rang nắng ở ngoài trời, tất cả đều chui vào nhà, vào lều và chỗ râm mát nghỉ trưa thì người ta thấy có hai chị em một cô gái lững thững đi vào chợ. Người chị chừng hơn hai mươi tuổi, đeo kính trắng, ăn mặc đẹp nhưng không diêm dúa, có một dáng sinh viên ở Sài Gòn về thăm nhà ngày thứ bảy. Có cô em nhỏ hơn vài tuổi, khuôn mặt hao hao chị nhưng gãy và đẹp hơn. Cô mặc một bộ quần áo nghịch ngợm nửa con trai nửa con gái, đầu đội mũ vải sáu múi như hầu hết các cô gái lứa tuổi choai choai ở thành về vừa đội. Dáng cô đi nhanh nhẩu khác thường, luôn luôn láo liêng cặp mắt ra khắp xung quanh như lần đầu tiên theo chị về quê. Người chị thỉnh thoảng phải nhắc em đi chậm một chút không lại lạc đường.

Tới gần chợ, một cái chắn đường sơn hai màu trắng đỏ chắn ngang trước mặt họ. Mấy người lính quân cảnh mặt đỏ gay, mũ sắt sáng loáng lên dưới ánh nắng đòi xét giấy. Người chị vờ về mặt hơi phật lòng lồi trong cái túi giả da xinh xinh ra tấm căn cước màu xanh. Cau có nhìn tấm căn cước và nhìn vào chiếc túi sách lép kẹp một hồi, người lính trẻ tuổi hất hàm cho đi. Cô em còn nhỏ quá và dáng điệu thì không ngót ngênh

nên tụi lính không thèm chú ý đến. Tụi lính chỉ dán một cách suồng sã vào tấm lưng thon thả đang dập dính mồ hôi của người chị.

Cô chị là chị Ba. Còn cô em không ai khác ngoài Út Teng. Cả đêm hôm qua, theo sáng kiến của Teng, hai chị em hì hụi khâu vá, cắt xén lại một bộ quần áo cũ của chị Ba sao cho tạm vừa thân hình cứng queo của Teng. Mãi gần tới nửa đêm, công việc mới xong gọi là mặc thử bộ quần áo con gái vào. Teng cứ thấy bu ãn bu ãn, nhột nhột, vướng víu quá! Cái quần thì rộng thùng, cái áo lại quá chật, chỉ cần thở mạnh một cái có khi đứt hết cả khuy. Em làm bộ uốn éo đi lại mấy lượt khiến chị Ba lăn ra cười, đỏ cả mặt lên. Còn tóc thì không ngại. Chị Ba luôn có mấy bộ tóc giả dũ trữ ở trong buồng để dùng cho cho các tình huống công tác. Teng chụp lên đầu một bộ tóc ngắn nhất rồi chụp luôn cái mũ sáu múi lên nữa, thế là xong. Ấy vậy mà hồi nãy đi qua các trạm gác thấy mấy thằng lính dữ tướng quần áo khét mù, Teng cũng thấy tròn trợn. Em làm bộ ngó nghiêng vậy thôi chứ thực ra trong lòng run lăm. Run hơn cả bò rào. Đã có lúc em nghĩ rằng, nếu một trong mấy thằng lính kia kêu toáng lên một tiếng có thể em dám ù té chạy lăm. May nhờ có cái dáng điệu bình thản như không của chị Ba đi trước nên em vững tâm hơn. Teng phục chị Ba quá xá! Hàng ngày thấy chị hiên khô, lại hay khóc nữa vậy mà lúc vào trận, dòm chị lạ hẳn đi, như một chị Ba khác, một chị Ba tài năng xuất chúng, đã từng xuất quỷ nhập thần, đánh đông dẹp bắc trăm trận có dư. Khoái chí, khi bước vào cổng chợ, em tru miêng huýt gió nho nhỏ. Chị Ba quay lại, lừ mắt, Teng mới thôi. Chết Cha! Con gái ai lại huýt gió như con trai vậy.

Chợ buổi trưa càng đông khách. Họ ăn uống, họ nói chuyện, chửi tục, cãi nhau ãn ã cả chợ. Mùi xào nấu trộn hòa với nắng, với bụi, với mồ hôi người khét ãng. Tuy vậy, hai chị em cũng kiếm một hàng nem chả khuất nẻo nhất, ng ãi đại xuống gọi: xin hai đĩa. Nem cuốn nhỏ, nhân thơm phức, vỏ dán vàng nhưng Teng ăn thấy đắng chát như khổ qua (Mướp đắng) sống. Miêng nhai miếng nem mà mắt em cứ dán vào bất cứ một ai dáng người nhỏ bé nào. Bên cạnh hai người, thiên hạ vẫn ăn uống ãn ào, gọi rượu, gọi thuốc om sòm. Giọng Việt, giọng Tàu, giọng nam, giọng bắc cứ đan vào nhau trong mùi mỡ mùi hành tỏi và mùi thuốc lá ng ãy ng ãy. Bằng linh cảm của trí óc trẻ thơ, em để ý thấy bàn bên kia có mấy người lạ mặt. Họ cũng ăn cũng uống đấy nhưng mắt lại nhìn lem lém ra xung quanh.

Chắc mấy thằng mặt vụ trà trộn vào chợ r ữ. Em nghĩ thế và thôi không quan sát đó đây nữa. Rất may là mấy gã lạ mặt đó không chú ý đến chị em Teng. Đàn bà con gái qua lại ngược xuôi ai chả ghé vào ăn xài cái hàng chả nem nổi tiếng là rẻ và ngon này mà để ý.

Chợt Teng thấy ngay chỗ ghé trống bên phải mình có tiếng người ng ữ thịch xuống r ữ một tiếng nói quen thuộc quen cất lên:

- Cho một đĩa bà hàng. Cho li để uống trước.

Teng tò mò ngoái lại và chút nữa thì bật la lên: "Thằng Mặt-kính máu!" Người vừa ng ữ xuống là tên trưởng ấp Mặt-kính-máu thật. Trời ơi! Teng không còn nhận ra hấn nữa. Mới có ít tháng mà trông hấn g ầy và già đi đến kinh khủng. Tóc hấn bạc phếch, lam nham; mặt hấn vàng vố, hốc hác như người vừa ở tù ra. Đặc biệt đôi mắt hấn mới kỳ: sâu trũng xuống và ngo ư ngác như kẻ điên. Râu hấn mọc đ ầy cằm, đ ầy má trông phát ón. Teng nhìn xuống; chân phải hấn chỉ còn là một cái ống qu ần lòng thông, cái ống qu ần ka ki cấu bần và nhem nhuốc. Hấn liếm mép, liếm môi nhìn vào chảo nem đang sôi xèo xèo. Bà chủ quán chau mày nói với hấn:

- Ăn r ữ đi ngay nghe! Bữa nào cũng đến ám người ta, xúi thấy bà.

Hấn không trả lời, mặt lì ra, có vẻ như đã bị hất hủi như thế này nhiều lần, đâm quen r ữ. Đĩa chả bà chủ vừa đưa ra, hấn ăn vèo một cái đã hết, li rượu đ ầy tràn, hấn cũng tộp có một hụm là gọn. Ăn xong, hấn đứng dậy quệt miệng bằng tay áo r ữ loay hoay vớ lấy cây nạng gỗ.

- Nè! Trả tiền đi cha nội! - bà chủ rống riết.

Hấn vẫn l ăm lì, nói nuốt lưỡi:

- Cộng số đi! Cuối tháng trả hết lượt luôn.

- Lại cuối tháng! Cha này kỳ quá! Bữa sau tôi không có bán chịu vậy nữa đâu nghen! Quyt hoài!

Hắn nhếch mép không ra cười không ra mếu. Kỳ lạ! Nhìn tên ác ôn không đội trời chung nay đã thành ra thân tàn ma dại, Teng bỗng thấy thương hại. Nếu hôm nay vô tình gặp lại mà hắn vẫn còn mập ú, vẫn hồng hách, ác độc như xưa thì chắc Teng không tìm được mà tìm cách hạ thủ rồi. Nhưng đằng này: con người kia đang sống mà như chết. Vừa khinh vừa thương, Teng quay mặt đi.

Con mắt sâu hoắm của hắn bỗng lóa lên chiếu vào bà chủ quán:

- Ta không ăn quyết nhà chị. Ta có tiền. Sẽ có nhiều tiền. Ta sẽ lại là ông Ba trưởng ấp như ngày xưa. Ngày ấy ta đi đâu cũng có kẻ hầu người hạ, ta vào chợ, các người cúi rạp xuống dâng ta ăn những món ngon nhất mà ta đâu có thèm đụng đũa - Giọng hắn rung lên, hỗn hển, mặt mũi méo xệch đi - Ta sẽ có tiền. Sẽ có nhiều tiền. Ta sẽ lại có đầy quyền uy, ta sẽ tóm cổ được cái thằng đã hại cả đời ta, ta sẽ lột da hắn làm mặt trống, sẽ... Bỗng hắn khóc lên hưng hức rồi lạng quạng chống gậy đi ra. Nắng và bụi chồm lên cái dáng hình vẹo vọ ấy. Trong này bà chủ quán nói với chị Ba:

- Từ ngày bị cụt giò, thằng cha này đâm ra thế đó. Lúc nào cũng lải nhải sẽ có tiền, có tiền. Nghe đâu con vợ nó cũng bỏ rồi, anh con trai đóng thiếu úy lại mới tử nạn ở Lộc Ninh, một thân một mình không ai nuôi mới thành ra thế. Rồi có ngày sẽ ngửa tay ăn mày mới hết có tiền, có tiền...

Chị Ba đưa mắt nhìn sang Teng? Teng cúi đầu xuống. Trước kẻ thù biến dạng hôm nay, bỗng dưng em thấy không vui mà cũng không buồn. Biết làm sao được! Tại mày ác thì mày phải đền nợ, tao có muốn vậy đâu. Teng nghĩ thầm trong đầu như thế. Miếng nem càng trở nên đắng chát. Vừa lúc đó, như một linh tính, em háp háy mắt nhìn lên. Trời ơi! Thằng Đắm! Thằng Đắm kia sao? Nó gậy quá! Đen quá! Dáng đi vẫn lù khù như xưa. Con mắt nó nữa kia: vẫn hiên khô và dị dàng. Đắm! Teng muốn hét lên và chạy lại ôm chầm lấy bạn nhưng chị Ba như đoán ra, vội ghì tay nó lại. Teng ngửi cứng người, mắt mở to, miệng lắp bắp, lắp bắp. Nó vội cắn mạnh vào môi để tỉnh trí lại. Thằng Đắm uể oải nhìn hết lượt các bàn, nhìn hết lượt mọi người, có lúc đã chạm mắt vào nó nhưng lại trượt đi ngay. Nó là con gái, thằng Đắm biết làm sao được. Nó cứ trân trân nhìn như mong

bạn nhận ra con mắt quen thuộc của mình. Thằng Đằm thất thểu đi sâu vào cuối chợ.

Chị Ba hỏi rất nhỏ, mặt không ngẩng lên.

- Đó phải không em?

- Dạ!

- Em ng ồi đây, cấm không được đi đâu nghe!

- Dạ!

Nó dạ mà tay cứ ngo nguậy hoài. Khổ thiệt! Chị Ba đã nói nó chỉ có việc nhận ra thằng Đằm r ồi chỉ cho chị, còn ngoài ra mọi việc đều không được dính vào. Chị nói: "Ở chợ nhì ều chó săn lắm! Hai đứa gặp nhau nông nổi không giữ được là bê cả công chuyện". Tiếng chị Ba nói với bà chủ:

- Con nhỏ em cháu ng ồi lại đây, cháu ra chợ mua bán chút đỉnh r ồi quay lại tính ti ền nghe thím.

Bà quán hi ền hậu gật đầu. Chị Ba từ tốn rút khăn tay lau miệng r ồi xách túi chậm rãi đi v ề phía thằng Đằm vừa mất hút ở dãy tạp hóa. Đầu óc thằng Teng cũng hút v ề phía đó. Nơi ấy, một lát nữa thôi, chị Ba sẽ thay mặt tổ chức trao nhiệm vụ làm nội ứng cho Đằm để đánh sập luôn cái nhà công sở cùng một giờ với đàng sập cái chi khu...

Mãi tới chi ều, hai chị em mới l ần v ề tới cứ. Công việc trôi chảy trót lọt không ngờ. Một phờ, chẳng kịp cơm cháo gì, hai chị em lăn ra ngủ. Quá nửa đêm bỗng chị Ba bấm Teng dậy.

- Nè! Út! Em có nghe thấy tiếng gì lạ không?

- Không! - Bu ồn ngủ quá. Teng trả lời trơn lười.

Nhưng ngay sau đó, em ngóc đầu dậy khỏi mép võng. Có tiếng gì là lạ thật? Vẫn là tiếng nước chảy quẩn vào cây róc rách nhưng sao nghe lại có vẻ to hơn. Tiếng động là lạ ấy mỗi lúc một rõ dần như có rất nhì ều đàn cá

to đang đua nhau lội đến, Teng và chị Ba khẽ vén lá nhìn ra mặt sông. Dưới ánh trăng mờ đục, một cảnh tượng kỳ lạ đang diễn ra: có rất nhiều đám lục bình đang nối đuôi nhau trôi ngược dòng. Những đám bèo ấy to hơn, rộng hơn những đám bèo bình thường, mỗi lúc một tấp gập vào cứ. Đám bèo trôi đầu đã mắc lại ở ngay gốc chà là dưới vũng Teng. Và từ trong những cánh bèo to bản, lò xo, khuôn mặt ướt lướt thướt của anh Thập nhô lên. Nhìn thấy Teng, mặt mũi anh méo xệch đi một cách kỳ dị, cất giọng ồ ồ như ma quỷ:

- Ồ... Thăng Teng đâu? Ma Vương, Hà Bá lên bắt thăng Teng xuống cưới con gái Thủy Tề đây... Ồ!

Teng toét miệng ra cười. Em khoái quá, tý nữa thì nhảy ùm xuống bá lấy cổ anh Thập. Chị Ba ngẩn lạng, nhìn đăm đăm vào mắt anh Thập, không nói gì. Giây lâu chị mới thở ra:

- Anh...Anh đã về

Anh Thập cũng ngược nhìn chị Ba giây lâu, khẽ gật đầu. Nhìn nhau à? Mới có một ngày mà nhìn gì nhìn hoài? Teng ranh mãnh nghĩ vậy và vội tìm cây đèn chai nhỏ xíu bật quẹt đốt lên. Đằng sau anh Thập, các đám lục bình khác cũng đã tấp cả vào rặng cây bên bờ. Thoảng chốc dòng sông lại trở về hiên hòa trôi chảy. Khuôn mặt anh Thành nhô lên, miệng cười hết cỡ:

- Xin chào cả nhà. Bà con vẫn mạnh khỏe cả chứ?

Teng lấy tay ấn mạnh xuống vai anh khiến anh lại lút đầu xuống đám bèo, miệng nhả nước sùng sục. Lát sau, anh ngóc lên, giờ nắm tay to tướng dứ dứ vào mặt Teng rồi quay qua anh Thập:

- Tôi đã cho anh em chú tạm trong các lùm cây. Một số đã mắc được vũng, đang ăn lương khô.

- Tốt lắm! Có lẽ ông đi mời thủ trưởng tiểu đoàn và các mũi trưởng đến đây. Còn chỗ, nghỉ tạm cũng được.

- Rõ! - Anh Thành ngụp đầu xuống và trườn mình như cá bơi trở lại.

Chị Ba kín đáo đưa cho anh Thập một gói thuốc lá thơm:

- Anh hút cho đỡ lạnh. Em đã chuẩn bị được hai cây, lát nữa anh chia đầu cho tất cả anh em. Các anh xuống bao nhiêu mà dòm đông dữ vậy?

Anh Thập rít sâu một hơi thuốc rồi nhả ra từ từ lên ngọn cây với vẻ cực kỳ khoái trá.

- Đâu có đông! Chừng dăm chục. Lính đặc công cần gì đông, em. Vậy mà cũng lóc lách mãi mới lọt xuống tới đây đó. Ba lần gặp tàu Mỹ, hai lần gặp trạm gác tưởng tiêu cả, may nhờ có kiêu hãnh quân ngũ trang của đồng chí tiểu đoàn trưởng nên trót lọt. Công việc của em với Út Teng thế nào rồi?

- Ngon rồi! - Teng trả lời bộp chộp.

- Vậy là xong. Bước đầu hiệp đồng thế là thuận lợi - anh lại ngửa cổ phun lên một cụm khói nữa.

Lát sau có bốn người cùng anh Thành rẽ nước leo lên ván. Người nào cũng ở trần, mặc quần cụt, thân thể vạm vỡ. Trong đó có một người trẻ nhất, chừng hơn hai mươi tuổi, ít tuổi hơn cả anh Thập nhưng nom có vẻ nghiêm và hay nhịu mày. Anh Thành nói đó là tiểu đoàn trưởng Khương. Nghe kêu tên, chị Ba mới giật mình. Lát sau chị ghé vào tai Út nói nhỏ:

- Ông Tiểu đoàn này ghê lắm heng! Chúng nó treo giải thưởng mười ngàn đồng cho ai bắt hoặc giết được ông đó.

Nghe vậy, Teng cứ dán mắt như bị thôi miên vào con người tài danh trẻ tuổi đó. Em thêu dệt qua khuôn mặt thư sinh, vóc người nhỏ thó kia bao nhiêu điếu kỳ lạ. Mải nhìn, em không để ý đến ba người mũi trưởng ngồi trước mặt. Đến lúc anh Thập nói: "Mũi của đồng chí sẽ do em Út Teng dẫn đầu. Đây là một tài năng bỏ rào cản khỏi mới phát hiện được" thì Teng mới giật mình nhìn lại. Người mũi trưởng được giới thiệu có khuôn mặt vuông, cằm rộng, trông hiên như dân đào đất đang nhìn em chăm chăm.

Teng hiểu được cái nhìn ấy. Chắc ông coi thường mình? Được rồi, vô cuộc sẽ biết tay nhau. Em vênh mặt lên, nhìn đi chỗ khác với vẻ đanh hanh, bất cần. Cũng có vẻ hiểu được cái vênh mặt ấy, người này chìa bàn tay to bè về phía em, cười mở:

- Tớ tên là Đình. Đặng Đoàn Đình, quê Hoàng Liên Sơn, xin bắt tay với người cộng tác tí hon.

Teng cũng chìa bàn tay nhỏ xíu ra:

- Tôi là Teng. Út Teng. Quê ở đây. Xin chào đồng chí mũi trưởng nhưng tôi không phải là người cộng tác tôi là chiến sĩ. Hỏi anh Hai Thâm coi!

Người này cười ò. Cười khẽ mà rung cả ván:

- Xin lỗi. Vậy từ giờ phút này, đồng chí Teng sẽ là chiến sĩ trong đại đội thứ nhất của tiểu đoàn vùng ven. Được chưa?

Teng nở mặt nở mày, chỉ còn biết cười.

Lúc ấy, con bìm bịp bên kia sông báo trời sắp sáng.

Sấm động ầm ầm từ trưa nhưng mãi đến tối trời mới đổ mưa. Bắt đầu là một trận mưa rào trắng sông, trắng rừng. Sau đó là những đợt mưa dầm rả rích cộng với gió lạnh tràn về.

Chính vào cái lúc mưa gió ấy, những người lính mình trằn, chân đất đã ngổ ỉ trước hàng rào kẻ thù.

Trước khi chia về các mũi, anh Thâm và anh Thành bò đến nắm chặt tay Teng:

- Ráng lên em!

- Ráng lên Út Teng! Em sẽ góp phần quan trọng trong đêm nay, bình tĩnh nghe em!

Teng im lặng, em nhìn sâu vào mắt các anh. Giờ phút quyết định này, con người em bỗng trở nên trang nghiêm khác thường. Toàn thân Teng rung lên trong một nỗi xúc động khó tả và sau đó là sự đằm xuống. Đặc cứng những quyết tâm cháy nóng. Anh Đình đưa cái cằm vuông chần chẹn đến sát mũi em, giọng nói vẫn đều như lúc còn ở trong cứ:

- Thế nào ông bạn nhỏ? Sẵn sàng nhé! Sau đêm nay sáng mai về sông, anh em mình ních một bụng cá luộc thả ga chứ?

Teng mỉm cười gật đầu. Hơi thở ấm áp của anh làm em dịu người lại. Cái khu đèn xù xì trước mặt bỗng thấy thoáng đãng hơn. Đã đến giờ! Em hít một hơi thở thật sâu trong lồng ngực rồi toài người xuống, chìm sâu vào đất.

Em vượt qua hàng rào thứ nhất khá dễ dàng, thậm chí còn dễ dàng hơn cả khi bò nghiên cứu với anh Đoàn. Tuy phía trước em không còn đôi gót chân bình thần của anh nhưng đằng sau em lại có khuôn mặt của anh Đình, có khuôn mặt của cả mũi năm người nằm nối vào nhau. Teng cảm thấy hơi thở của sáu chiến sĩ mà người cuối cùng là tiểu đoàn trưởng khét tiếng anh hùng đang từng giây, từng phút trườn lên, dồn tụ vào em, động viên thúc đẩy em, đẩy lại đằng sau từng phân đất. Trong mỗi thước đất em vượt qua, Teng như thấy có hơi nóng của anh Đoàn bồi hồi dưới bụng. Trong mỗi động tác tinh tế em phải làm, Teng như thấy đôi mắt hiền hiền của anh hiện lên dạn dỏ, chỉ bảo. Mưa vẫn rơi thon thót vào lưng. Mưa mặc mưa! Chỉ sợ mưa làm phai màu ngụy trang trên lưng chứ không sợ mưa làm hằn thêm dấu vết. Đêm nay không cần phải xóa sạch dấu vết gì nữa. Kíp mình tháo ra cũng không cần phải gài lại. Đêm nay phá cho tan tành luôn cơ mà. Cái đích của em vẫn là thẳng gác lù lì đen thui mọi ngày. Nhìn bóng thẳng gác, lòng Teng bỗng dưng se lại. Chính một phát súng vu vơ của chúng nó đã cướp đi anh Đoàn của Teng... Teng càng tập trung toàn bộ sự nhạy cảm lên các đầu ngón tay để rà tìm những sợi dây mìn vô hình, lạnh buốt. Mưa vẫn không có dấu hiệu ngưng nghỉ. Càng tốt. Em biết sau anh Đình là hai chiến sĩ làm nhiệm vụ cắt rào. Tiếng mưa gõ ào ào lên cây cỏ, cát sỏi, lên những mái tôn trong chi khu sẽ che át đi tiếng lữôi kìm bấm vào rào đứt tanh tanh.

Đã hết hàng rào thứ tư... Đến một đoạn có bụi mắc cỡ lúp xúp, Teng dừng lại. Anh Đoan bị trúng đạn ở đây đây... Teng bỗng chợt nghĩ: giá bây giờ cũng có một viên đạn vu vơ từ trên bờ đê bay xuống đậu vào người mình nhỉ? Một tiếng súng càn canh vang lên lẻ loi rồi mất hút vào đêm tối của nhà công sở bên kia lộ. Giờ này chị Ba chắc đã dẫn mũi của anh tiểu đoàn phó nằm dài theo hàng rào ngoài cùng để chờ bên này nổ súng là cùng ủa vào. Thằng Đảm chắc đã lợi dụng phiên gác tối nay mà mở sẵn chốt các cựa-mã (khu rào chắn xung phong) trên đường vào cổng chính. Teng chưa biết sau tiếng nổ ấy cái gì sẽ xảy ra nhưng chắc là ầm ào dữ dội lắm. Hàng trăm quả thủ pháo cùng nổ một lúc kia mà. Dưới những giọt mưa rơi, Teng vừa bò vừa mừng tượng ra giây phút huy hoàng ấy. Chỉ cần nhìn thấy cái chi khu này rục rủa là Teng có chết cũng cười. Theo kế hoạch của chị Ba, khi trong chi khu và nhà công sở bị phá nát thì bà con sẽ theo ông Tư Đồn cò và ông Năm Hình nhanh chóng ào vào nhổ sạch rào gai, thu hết vũ khí đạn dược, dẫn tù binh xuống năm cái ghe to đã chực sẵn ở bến. Những chiếc ghe ấy sẽ đưa bộ đội rút lui theo dòng nước về căn cứ an toàn. Teng cũng sẽ có mặt trong đoàn quân chiến thắng trở về ấy. Không hiểu lúc đó có kịp gặp má không? Liệu má có mặt trong đoàn người ủa vào chi khu thu vũ khí không? Chắc khó lắm! Chúng nó đêm nào cũng phục quanh nhà, gài mìn ngoài sân, chắc gì má ra được...

Bỗng Teng bị bấm mạnh một cái vào chân. Em giật mình ngẩng lên: bóng thằng gác đang dựng súng sừng ở trước mặt. Hú vía, mải tập trung vào dưới đất, em đã dẫn đội hình tiếp cận bờ đê lúc nào không hay. Đây chính là chỗ cuối cùng Teng và anh Đoan còn nằm cạnh nhau. Từ đây trở đi, Teng không biết gì nữa ngoài cái sơ đồ của thằng Đảm. Tiếng cật rào tanh tanh phía sau Teng cũng im bật. Và thật quái ác, trận mưa chờ đúng đến đây cũng ráo hoảnh. Thằng gác gần thế này, mưa không còn rơi át tiếng nữa, mấy anh làm sao mà cật rào nổi.

Trên đầu Teng, thằng gác chắc lạnh nên cứ so vai rụt cổ hít hà. Tấm phông-sơ Mỹ khoác trên mình nó đôi lúc cọ vào nhau sột soạt. Em còn đang phân vân không hiểu làm cách nào để trườn qua được ngay dưới chân có thì cảm thấy bên phải mình, anh Đình đang êm nhẹ trườn lên. Em căng mắt nằm im. Chợt bàn tay phải anh Đình cử động. Bàn tay ấy đã càn sẵn một con dao găm. Cặp mắt anh như có lửa chiếu thẳng vào cái vùng mặt

đen thui của tên gác. Tim Teng đập mạnh như chính mình sắp xông lên vung dao vào ngực nó. Chát! Cháu!... Có vẻ như bu ồm chân, bu ồm tay, thằng gác nháy cò một loạt xuống chân những lớp rào. Đạn chạm đá tóe lửa, vang xa.

Có vẻ chờ cho âm thanh của loạt đạn ấy tan hẳn, anh Đình chống một tay bật người dậy. Chính vào lúc cái bóng bè bè của anh ch ồm lên người thằng gác thì Teng bỗng phát hiện ra một cái bóng khác từ đâu ló ra, lừ lừ đi đến. Vừa nhìn thấy thằng đ ồng bọn của có rên hức lên một tiếng r ối ngã vật xuống, nó vội hoảng h ồm xĩa súng ra. Mũi súng rung rung trước mặt Teng và găm thẳng vào ngực anh Đình. Không kịp nghĩ ngợi gì thêm, Teng nhào lên ôm chặt lấy thằng lính. Nòng súng nó hếch lên trời lia một loạt dài. Một viên đạn đã xuyên vào người em. Teng bàng hoàng rời tay ra, khụy xuống và từ lúc đó em mê man không còn hay biết gì nữa...

Út Teng tỉnh dậy vào lúc trời sắp sáng, giữa mặt sông gợn óng, trên một chiếc ghe có nhì ều tàu lá động đình che kín trên đ ầu. Em đang nằm trong đội hình thẳng trận trở về Cái đ ầu tiên em lòa nhòa nhìn thấy nghiêng xuống mặt em là khuôn mặt của Đảm. Hai mắt Đảm ướt đẫm nước. Cạnh khuôn mặt Đảm là khuôn mặt của chị Ba, của anh Thâm, anh Thành của... - Má ở! Đau quá, em lại thiếp đi. Nước sông mơn man vỗ vào hai bên thành ghe như đưa, như ru cậu bé vào giấc ngủ nhọc mệt.

Lần thứ hai tỉnh dậy, em thấy cái miệng của Đảm hơi cười. Cái miệng vừa cười vừa mếu. Em ph ầu phào hỏi;

- Đây là đâu?

- Sông! Là sông Teng ạ! - Đảm trả lời vội vàng - chúng mình về đến sông r ối.

- Sông à?... Teng có dướn ngực lên - Thế còn... Chi khu?

- Thằng r ối! Cả nhà công sở nữa. Thằng hết r ối. Thằng đại úy và cả thằng trưởng ấp đ ầu chết hết r ối! - Đảm c ồm chặt lấy Tay Teng, giọng run run - Thế là Teng sống r ối, Teng không bỏ Đảm mà đi nữa r ối. Teng ơi....

Chị Ba vuốt ve tóc em, giọng thoáng nhẹ!

- Út đừng hỏi nữa, Út nằm nghỉ đi.

Ngoan ngoan, em lại nhắm nghiền mắt. Bên cạnh em xôn xao tiếng chuyện trò nhỏ nhỏ. Láng mạng giọng anh Thậm:

- Thằng nhỏ giỏi quá! Nếu nó không ôm chặt lấy thằng lính ấy thì trận đánh phải diễn ra sớm hơn r ồi.

- Thế thì chết! - có lẽ tiếng anh Thành - Mũi của tôi còn đang loay hoay ở hàng rào thứ năm.

- Mũi của mình đang ở hàng rào thứ sáu... Thằng lính ấy cũng bị ông Đình hạ luôn. Tưởng lộ nhưng trong chi khu vẫn im re. Chúng nó tưởng bon gác bắn chơi như mọi lần mà.

Anh Thành đặt tay lên trán Teng:

- Trán nó nóng quá! May mà không vào ruột. Sức vóc như tôi mà bị vậy chắc cũng phải la lên, đằng này nó cắn răng không rên một tiếng. Nó sợ trận đánh bị lộ. Thằng nhỏ gan quá trời! Nếu đêm qua thiếu nó...

Teng mở mắt ra, hỏi yếu ớt;

- Anh Đình... anh Đình đâu r ồi?

Chị Ba cúi mặt xuống, tiếng nói của chị như từ dòng nước vọng lên:

- Anh hy sinh r ồi... Hy sinh ngay trong hầm chỉ huy. Trước khi chết, anh có nhắc đến em...

Teng nhắm mắt lại. Một giọt nước mắt chảy xuống gò má em. Cơn đau mới lại chìm em vào mê mết.

Lần thứ ba em tỉnh dậy, trời đã tang tắng sáng. Chim hót riu ran trên những vòm cây. Mọi người đã đi đâu cả? Chỉ có khuôn mặt của Đảm vẫn cúi thấp xuống:

- Teng ơi! Teng đi nhen! Teng đi viện ráng ăn ráng ngủ mau khỏi. Đảm ở lại đây làm thay việc của Teng. Mấy anh nói khi nào Teng khỏi sẽ đưa Teng ra ngoài bắc học tập... Khi ấy đừng quên Đảm nhen! Đảm sẽ thay Teng chăm sóc má, đừng buồn. Chú Tư Đồn nói tới đây sẽ đưa má ra chiến khu... Chú Tư gửi lời hỏi thăm Teng. Chú không ra được....

- Má ở!...

Út Teng mở bừng hai mắt, bàng hoàng nhìn ra xung quanh. Những chiếc ghe phủ đầy ngụy trang bắt đầu chuyển động. Chiếc ghe của em cũng bắt đầu cạy mũi ra khỏi lùm cây thân thuộc. Khuôn mặt thương yêu của Đảm, của chị Ba xa dần... xa dần.

ÚT TENG

Chu Lai

dtv-ebook.com

Chương 4: Đoạn Kết

Hơn năm năm sau, vào những ngày hòa bình đầu tiên trở về trên vùng đất trợ ven sông, người ta thấy một sĩ quan trẻ tuổi mang quân hàm trung úy, dáng người dong dong, hơi gầy đi vào ấp. Không hỏi ai, không dừng lại trò chuyện với ai, chỉ thấy cặp mắt anh mở to như thu tất cả cảnh vật vào lòng. Nắng xôn xao trong mỗi bước đi chậm nhẹ của anh, nắng làm cho nước da tái tái của anh ửng đỏ. Với một vẻ bần chần khó tả, anh ngập ngừng bước đến gần một ngôi nhà lợp tôn nho nhỏ ở giữa ấp. Ngôi nhà ấy đang mở rộng cửa như hàng năm nay vẫn mở rộng cửa mong mỏi, chờ đón. Anh đi thẳng vào vườn. Mảnh vườn con có những cây chôm chôm vừa nhú trái đang nhảy nhót nô giỡn với hàng hà đóm nắng xuyên qua tán lá. Dưới gốc chôm chôm, một bà má đầu quấn khăn rằn đang ngồi nhổ cỏ. Anh đứng rất lâu nhìn sâu vào mái tóc đã có nhiều sợi bạc của người đàn bà ấy. Hình như mòn mỏi đợi chờ cái nhìn ấy từ lâu, người đàn bà quay lại. Người ta chỉ thấy một khuôn mặt nhợt nhạt, một cặp mắt nhòa đi. Từ cái miệng đang run run, hòa vào cành lá lao xao, một tiếng nói bật lên như nó đã nằm chực ở nơi đó từ rất lâu:

- Út Teng... Con!

Hôm sau, Người sĩ quan với bước chân nhanh nhẹn hơn, một mình đi ra chợ. Vùng rào chi khu ngày trước không còn nữa. Nơi ấy hôm nay đã mọc lên ngôi nhà một tầng quét vôi xanh khá xinh xắn. Tấm biển đỏ kẻ dòng chữ vàng nổi bật lên trước cửa nhà: "ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ..." gian giữa đồng chí bí thư đang ngồi cắm cúi ghi chép cái gì. Người bí thư này còn trẻ mà cái nhìn lại có vẻ già. Một tay của anh giờ đây chỉ còn là ống tay áo lòng thòng. Đi đến trước người đó, anh sĩ quan đứng lại. Bây giờ thì đến lượt môi anh run lên:

- Đám!

Người bí thư mất một tay đó nhìn lên. Sững sờ. Và thật kỳ lạ, người ta tưởng đôi bạn sẽ lao vào nhau, sẽ siết chặt lấy nhau nhưng cả hai vẫn ở nguyên chỗ cũ, chỉ có ánh mắt là găm vào nhau, quẩn quýt với nhau và cả hai khuôn mặt đều méo xẹo...

Câu chuyện của họ kể cho nhau nghe dài lắm, có thể viết thành hẳn một cuốn sách khác. Nhưng qua câu chuyện ấy ta cũng được biết thêm về số phận những con người. Ông già Tư Đồn còn không còn nữa. Một tên chỉ điểm xấu xa đã tố giác ông và thế là người bí thư trung kiên trong những năm đen tối ấy lập tức bị bắt và bị đưa đi xa, mấy năm sau nghe ông chết ở trong tù. Người thay thế ông giữ vững phong trào cách mạng vùng sông là con người nóng nảy, bộc trực có tiếng: ông Năm Hình. Thằng Mất-kính-máu chết ngay sau trận ta san bằng cái chi khu năm ấy. Trong một cơn điên đầu nó đã nhảy xuống sông tự tử.

Về phía tổ trinh sát vùng sông thì bây giờ chỉ còn một. Đại đội trưởng Thành đã hy sinh trong trận đánh cuối cùng vào Sài Gòn. Đại úy Thâm hiện nay làm quân quản ở thị xã. Anh đang sống cùng với Ba Liễu, vợ anh, mới chuyển qua làm trưởng phòng lương thực huyện. Và...

Và còn biết bao nhiêu người khác. Những người ấy dù đi đâu làm gì, nếu còn sống, nhất định một ngày gần đây họ sẽ trở lại thăm vùng sông ẩn giấu nhiều kỷ niệm này, khi ấy chắc ta sẽ được gặp.

Nói thêm về khúc sông có bụi chà là. Nơi ấy hôm nay đã trở thành quang đặng. Người ta đang chặt cây, ủi đất để dựng lên những ngôi nhà mới ven sông. Năm mồi của anh Đoan được bà con đưa vào nghĩa trang liệt sĩ của xã cùng một lúc với năm mồi của Ba Út Teng. Không hiểu ai đề nghị hãy trồng lên đó một cây bằng lăng nhỏ mà hôm nay, người qua kẻ lại đều dừng chân một chút ngắm nhìn những cánh bằng lăng mỏng nhẹ tinh khiết, ngày ngày phủ màu tím ngạt xuống hai năm mồi.

Hà Nội tháng 5 - 1985

CHU LAI